

ҚАЗАҚ ТІЛІН

меңгерудің тақырыптық
лексикалық минимумы

Тематический
лексический
минимум
владения
казахским
языком

Lexico thematic
minimum of the
kazakh language
knowledge

тақырыптық, мағыналық топтастыруға негізделген қазақша – орысша – ағылшынша лексикалық минимум

Жоғары деңгей. Жалпы меңгеру
Высокий уровень. Общее владение
Advanced level. The general knowledge

ҚАЗАҚ ТІЛІН

меңгерудің тақырыптық
лексикалық минимумы

Тематический
лексический
минимум
владения
казахским
языком

Lexico thematic
minimum of the
kazakh language
knowledge

тақырыптық, мағыналық топтастыруға негізделген қазақша – орысша – ағылшынша лексикалық минимум

Жоғары деңгей. Жалпы меңгеру
Высокий уровень. Общее владение
Advanced level. The general knowledge

Тілдің лексикасы тіл құралдары жүйелерінде тілді оқыту мазмұнының маңызды компоненті болып табылады. Бұл сөйлеу әрекеттері: тыңдалым мен айтылым, оқылым мен жазылымның бастапқы және қажетті құраушы материалы болады. Тіл үйренуде табысты нәтижелерге қол жеткізу үшін тілді оқытумен қатар тілді меңгеру деңгейлерін бағалауды жүзеге асырып отыру қажет. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік тілді меңгеру деңгейлерін бағалаудың мұндай механизмі болып ҚАЗТЕСТ жүйесі саналады.

Халықаралық тәжірибелерге ұқсас тіл білімін бағалаудың отандық жүйесі – ҚАЗТЕСТ тестіленушінің коммуникативтік қабілеттіліктерін бағалауға бағытталған. Бұл – Қазақстан Республикасының азаматтарының және Қазақстан Республикасының аумағында түрлі әрекеттерін жүзеге асырушы шетел азаматтарының қазақ тілін меңгеру деңгейлерін анықтайтын жүйе. Отандық жүйенің әдістемелік қоры қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік құзыреттіліктерін анықтайтын Қазақстан Республикасының мемлекеттік стандарттарына негізделген*.

Тіл үйрену тәжірибесінде лексикалық минимумдарды қатар үйрену міндетті түрде ұштасып отырады. Лексикалық минимум сөздік қордың кеңеюіне, белсенді және пассивті сөздік қордың қалыптасуына ықпал етеді. Ұсынылып отырған лексикалық минимум қазақ тілін меңгерудің әрбір деңгейіне сәйкес келетін (қарапайым, базалық, орта, ортадан жоғары және жоғары деңгейлер) минимальды сөздер мен сөз тіркестерінің жиынын қамтиды. Минимум қазақ тілін өз бетінше үйренуге және қазақ тілін меңгеру деңгейін бағалауға бағытталған. Минимум шет тілін үйренудің әлемдік және еуропалық стандарттарының принциптеріне, сонымен қатар Қазақстан Республикасының қоғамдық-әлеуметтік ерекшеліктеріне сәйкес құрастырылған. Қарапайым деңгейде лексикалық минимум 800 бірлікті, базалық деңгейде – 1783 бірлікті, орта деңгейде – 2229 бірлікті, ортадан жоғары деңгейде – 3954 бірлікті, жоғары деңгейде – 5060 бірлікті құрайды.

Лексикалық бірліктерді таңдаудың мақсаты қазақ тілінде жаза білу мен сөйлей білуде қолданылатын белсенді сөздік қорды сараптау мен оларды жүйелеу. Осыған орай тілді үйренуші азаматтар үшін тіл үйренуде өз ойын пайымдап, оны айта біліп, сөздер мен сөз тіркестерді тақырыбына сәйкес мағынасы мен қолдану саласына қарай топтастыра білуі, сонымен қатар тілдік бірліктерді дұрыс қолдана алуы сияқты талаптар анықталады.

Әрбір деңгейдің лексикалық минимумы келесі принциптерге негізделген: жүйелілік, сабақтастық, дамытушылық принциптері, коммуникация және нәтижелілік принциптері.

Жүйелі құрастырылған лексикалық минимум тіл үйренушінің қазақ тілінің сөздері мен сөз тіркестерін дұрыс пайдалануға, әртүрлі жағдаяттарда тілдесу тақырыбына байланысты лексикалық бірліктерді дұрыс пайдалану қабілеттерін қалыптастыруға ықпал етеді.

* 1. ҚР СТ 1926-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Қарапайым деңгей. Жалпы меңгеру».
2. ҚР СТ 1928-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Базалық деңгей. Жалпы меңгеру».
3. ҚР СТ 1929-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Орта деңгей. Жалпы меңгеру».
4. ҚР СТ 1925-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Ортадан жоғары деңгей. Жалпы меңгеру».
5. ҚР СТ 1927-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Жоғары деңгей. Жалпы меңгеру».

Аталған еңбекте түрлі тақырыптарға байланысты белсенді сөздер мен қоршаған өмірмен байланысты лексика қамтылған. Минимумдар лексикалық сатылар негізінде құрастырылған және мағыналары, тақырыптары бойынша топтарға бөлінген. Барлық сатылардың мазмұны белгілі реттілікпен бірімен-бірі жүйелі байланыстырылған. Бірінші саты үш сөз табымен көрсетілген. Олар: зат есім, сын есім, етістік. Екінші саты – бұл сан есім, есімдік, үстеу. Үшінші саты – жалғаулықтар, одағайлар. Қазақ халқының мақал-мәтелдері бөлек көрсетілген және олардың орысша, ағылшынша баламалары берілген. Лексикалық бірліктерді сөз таптары бойынша бөліктермен бөліп беру сөздерді сөйлемдерде қолдануды жеңілдетеді, себебі әрбір сөз табы сөйлемде белгілі қызмет атқарады. Тілді тиімді үйрену үшін әрбір сөз табының сөздер жиыны мағыналық топтар мен бөліктерге бөлініп берілді. Бөліктер мағынасы бойынша бірімен-бірі тығыз байланысты сөздерден тұрады.

Қарапайым деңгейдің лексикалық минимумы тіл үйренудің бірінші сатысы болып табылады. Бұл деңгейдің сөздері күнделікті өмірдегі жағдаяттарға негізделеді. Тіл үйренуші күнделікті тұрмыста қолданылатын тілдік материалдарды меңгеруі қажет. Лексикалық бірліктердің синонимдік қатарының семантикалық мағынасының жеткіліксіздігіне байланысты, осы деңгейде лексика-семантикалық алмастырулар болуы мүмкін.

Лексикалық минимумның базалық, орта және ортадан жоғары деңгейлерінде лексикалық бірліктердің семантикалық, стилистикалық жағынан тілдік коммуникацияда дұрыс қолдануы қарастырылады. Бұл жерде лексикалық минимумның (базалық деңгейден ортадан жоғары деңгейге дейін) бірте-бірте кеңеюі, грамматикалық және семантикалық базаның күрделенуіне көңіл аудару керек. Бұл деңгейлерде әдеби тіл нормасын сақтап қолдану ерекше мағынаға ие.

Жоғары деңгейдегі лексикалық минимум өмірдің әртүрлі әлеуметтік салаларына байланысты лексикалық бірліктерді еркін меңгеруге және лексикалық бірліктерді әдеби, ғылыми және кәсіби стильде пайдалануға бағытталған.

Деңгейлердің өсуіне байланысты сөздер мен сөз тіркестері градуальдылық принципі бойынша толықтырылып отырады.

Лексикалық минимум қазақ тілін екінші тіл ретінде, қазақ тілін шет тілі ретінде үйренушілерге, ҚАЗТЕСТ жүйесі бойынша емтиханға дайындалушыларға, оқытушыларға, оқу құралдарын әзірлеуші авторларға, зерттеушілер мен ғалымдарға, ізденушілер мен жоғары оқу орнының студенттеріне, сонымен қатар көпшілік оқырман қауымға арналған.

ПРЕДИСЛОВИЕ

В системе языковых средств лексика является важнейшим компонентом содержания обучения, исходным и необходимым строительным материалом речевой деятельности: аудирования и говорения, чтения и письма. Наряду с обучением, для достижения положительных результатов, необходимо осуществлять оценку уровня владения языком. Механизмом оценки уровня владения государственным языком в Республике Казахстан является система КАЗТЕСТ.

Отечественная система КАЗТЕСТ предполагает оценку коммуникативных компетенций тестируемого, основанную на опыте широко известных и апробированных в мировой практике тестовых систем. КАЗТЕСТ представляет собой достаточно объемную и многогранную систему оценки уровня владения казахским языком граждан Республики Казахстан, а также иностранных граждан, осуществляющих различные виды деятельности на данной территории. Методическая база отечественной системы основана на государственных стандартах Республики Казахстан, определяющих требования к коммуникативным компетенциям по владению казахским языком*.

Обучение языку на практике в обязательном порядке сопровождается изучением лексических минимумов. Лексический минимум способствует увеличению словарного запаса, формированию активного и пассивного словарного фонда. Лексический минимум каждого уровня теста представляет собой минимальное множество слов и словосочетаний, соответствующих определенному уровню владения государственным языком: элементарному, базовому, среднему, уровню выше среднего и высокому уровням.

Минимум направлен на самостоятельное изучение казахского языка и оценку уровня владения языком. Минимум был составлен в соответствии с принципами мировых и европейских стандартов языкового обучения, а также с учетом исторических, культурных, социально-экономических и др. особенностей Казахстана.

На элементарном уровне лексика составляет 800 единиц, на базовом – 1783, на среднем – 2229, на уровне выше среднего – 3954 единиц, на высоком уровне – 5060 единиц. Целью отбора лексических единиц является анализ и систематизация активного и пассивного словарного фонда, употребляемого в письменной и устной речи. В этой связи определяется следующая задача: граждане, изучающие язык, должны уметь осуществлять коммуникативную функцию в виде монологической и диалогической речи.

Минимумы каждого уровня основываются на следующих главных принципах: принцип системности, принцип преемственности, развивающий принцип, принцип коммуникации, принцип результативности. Системный лексический минимум должен способствовать формированию у обучающегося навыка правильного употребления слов и словосо-

* 1. СТ РК 1926-2009 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Элементарный уровень. Общее владение».
2. СТ РК 1928-2009 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Базовый уровень. Общее владение».
3. СТ РК 1929-2009 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Средний уровень. Общее владение».
4. СТ РК 1925-2009 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Уровень выше среднего. Общее владение».
5. СТ РК 1927-2009 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Высокий уровень. Общее владение».

четаний казахского языка, умения связывать слова и словосочетания, правильно употреблять лексические единицы в соответствии с ситуациями общения.

В данную работу включена активная и пассивная лексика на разнообразную тематику. Минимумы составлены по лексическим ступеням и выделены в смысловые и тематические группы. Содержание всех ступеней взаимосвязано между собой в определенной последовательности. Первая ступень представлена тремя частями речи: имя существительное, имя прилагательное, глагол. Вторая ступень – имя числительное, местоимение, наречие. Третья ступень – союзы, междометия. Отдельно выделен фразеологический фонд казахского языка (поговорки, пословицы) и соответствующие им русские и английские эквиваленты. Разделение лексических единиц по частям речи облегчает употребление слов в предложении, так как каждая часть речи выполняет определенную функцию. С целью эффективного обучения лексические единицы по каждой части речи разделены на смысловые группы и тематические блоки.

Лексический минимум элементарного уровня является первой ступенью изучения языка. Слова данного уровня основаны на ситуациях повседневной жизни. На данном уровне обучающийся должен овладеть разговорным языковым материалом, употребляемым в повседневном быту. На данном уровне возможны лексико-семантические замещения, вызванные недостаточным знанием семантики синонимических рядов лексических единиц.

Лексический минимум базового, среднего и уровня выше среднего предусматривает правильное (семантически и стилистически корректное) употребление лексических единиц в речевой коммуникации. Здесь необходимо акцентировать внимание на постепенном (от базового до уровня выше среднего) расширении лексического минимума и усложнении грамматической и синтаксической базы. На данных уровнях литературная норма языка и ее правильное употребление приобретает особое значение.

Лексический минимум высокого уровня направлен на свободное овладение лексическими единицами, относящимся к различным социальным сферам жизни, а также на грамотное употребление их в литературном, научном и профессионально-ориентированном направлении. Слова и словосочетания по мере возрастания уровня дополняются с учетом принципа градуальности.

Лексические минимумы всех уровней предназначены для изучающих казахский язык как второй и как иностранный язык; для подготовки к экзамену по системе КАЗТЕСТ; для преподавателей, авторов учебных пособий, исследователей и ученых, соискателей и студентов, а также для широкого круга читателей.

INTRODUCTION

In the system of language means lexis is the main component of learning and teaching content; it is an initial and necessary constructional material of speech activity: listening and speaking, reading and writing. The assessment of language knowledge is as necessary as to conduct teaching in order to achieve the positive results. The mechanism of the Kazakh language knowledge assessment in the Republic of Kazakhstan is represented by the KAZTEST system.

The system KAZTEST supposes the assessment of a test-taker's communicative competences, which is based on the wide known, tested and approved language assessment systems in the world practice. KAZTEST is a rather multifaceted assessment system of the Kazakh language knowledge of the native citizens as well as the foreigners engaged in various activities in Kazakhstan. The methodological basis of the domestic system is grounded on the state standards of the Republic of Kazakhstan, which define the requirements to communicative competences of the Kazakh language knowledge*.

Language teaching is obligatorily accompanied by practical learning of lexical minimums. Lexical minimum helps to increase word stock, to form active and passive vocabulary. The proposed lexical minimum is a minimum set of words and phrases corresponding to the requirements of each level of the Kazakh language knowledge: Elementary, Pre-intermediate, Intermediate, Upper-intermediate, Advanced. The minimum is aimed at self-study and self-evaluation of the Kazakh language knowledge (its level). The minimum was composed in accordance with the principles of the world and European standards of language teaching; the historical, cultural, social and economic peculiarities of the Republic

Kazakhstan have also been taken into account.

At the Elementary level there are 800 units, the Pre-intermediate level comprises 1783 units, the Intermediate level includes 2229 units, the Upper-intermediate level involves around 3954 units, the Advanced level encloses 5060 units. The aim of lexical units selection is an analysis and systematization of the active and passive vocabulary used in writing and speaking. Thereupon, the following task is defined: the learners are to be able to carry out the communicative function in the form of a monological and dialogical speech.

The minimums of each level are based on the following major principles: the systemic principle, the principle of continuity, the development principle, the communication principle

* 1. ҚР СТ 1926-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Қарапайым деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Elementary level. The general knowledge).
2. ҚР СТ 1928-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Базалық деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Pre-intermediate level level. The general knowledge).
3. ҚР СТ 1929-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Орта деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Intermediate level. The general knowledge).
4. ҚР СТ 1925-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Ортадан жоғары деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Upper-intermediate level The general knowledge).
5. ҚР СТ 1927-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Жоғары деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Advanced level. The general knowledge).

and the productivity principle. The systemic lexical minimum has to promote the formation of the correct learner skill of the right words and word combinations usage of the Kazakh language, the ability to connect them into sentences, as well to use the lexical units in accordance with communication situations. This work comprises the active and passive lexis on various themes. The minimums are composed into lexical stages and clustered in meaning and theme groups. The content of all the stages is interconnected in definite succession. The first stage is represented by three parts of speech: nouns, adjectives, verbs. The second stage comprises numerals, pronouns, adverbs. The third stage includes conjunctions and interjections. The phraseological fund of the Kazakh language (proverbs, sayings, etc.) and their Russian and English equivalents are grouped separately. The division of the lexical units into parts of speech facilitates the use of words in a sentence since every part of speech fulfills a definite function. The words of every part of speech are divided into meaning groups and blocks with the aim of their effective learning.

The lexical minimum of the elementary level is the first stage of language learning. The words of this level are based on the situations of everyday life communication. At this level a learner has to master the spoken language material used in everyday life. The lexical and semantic substitutions caused by the insufficient knowledge of the synonymic semantics are allowed at this level.

The lexical minimum of the pre-intermediate, intermediate and upper-intermediate levels provides and supports the correct (semantic and stylistic) usage of the lexical units in speech communication. It is necessary to attract attention to the gradual widening of the lexical minimum from intermediate to advanced levels as well as to the complication of the grammatical and syntactical basis. At these levels the literal norm of the language and its correct usage acquires special importance.

The lexical minimum of the advanced level is directed at the fluent use of the lexical units concerning different social spheres of life as well as their literate use in literary, scientific and professionally oriented style. With increasing the level, the words and word combinations are added to with taking into account the principle of gradualness.

The lexical minimums of all levels are designed for learners of Kazakh as a second or foreign language; for preparation to the KAZTEST examination; for university lecturers, schoolteachers, authors of textbooks, researchers, scientists and students as well as for wide range of readers.

ПРИРОДА, NATURE ТАБИҒАТ

АСПАН

ауа
бұлт
күн
жұлдыз
ай
ғаламшар
аспан асты
аспан әлемі
аспан денелері
тозаң
ауа ылғалдылығы
ауаның ластануы
толған ай
айдың бір жаңасы
жарты ай
атмосфералық
жауын-шашын
атмосфералық қысым
атмосфералық ластану
тропосфера
биосфера
биосфера құрылымы
биосфера экологиясы
биосфераның ластануы

НЕБО

воздух
облако
солнце
звезда
луна
планета
под небом
мироздание, вселенная
небесные тела
пыльца
влажность воздуха
загрязнение воздуха
полная луна, полнолуние
новолуние
половина диска луны
атмосферные осадки
атмосферное давление
атмосферное загрязнение
тропосфера
биосфера
структура биосферы
экология биосферы
загрязнение биосферы

SKY

air
cloud
sun
star
moon
planet
under the sky
the universe
heavenly body
dust
air humidity/air moisture
air pollution
full moon
new moon
half moon
atmospheric precipitation
atmospheric/air pressure
atmospheric pollution
troposphere
biosphere
structure of biosphere
ecology of biosphere
biocontamination

ЖҰЛДЫЗ

жұлдыздар тобы
құйрықты жұлдыз
Шолпан
Үркер
Темір қазық

ЗВЕЗДА

созвездие
комета
Венера
(астр.) Стожары, Плеяды
Большая медведица

STAR

constellation
comet
Venus
the Pleiades
the Great Bear/Ursa Major

ЖЕР

арал
жаға
өзен жағасы
құрлық (континент)
теңіз жағалауы
топырақ
жағажай

ЗЕМЛЯ

остров
берег
берег реки
континент
морское побережье
почва
пляж

THE EARTH

island
coast
bank
continent
shore
soil
beach

ГЕОГРАФИЯ

тау
шығыс
батыс
солтүстік

ГЕОГРАФИЯ

гора
восток
запад
север

GEOGRAPHY

mountain
east
west
north

оңтүстік	юг	south
ғарыш	космос	space
атмосфера	атмосфера	atmosphere
мұхит	океан	ocean
ғарыштық	космический	cosmic/space

СУ	ВОДА	WATER
бұлақ	родник	spring
шығанақ	залив	gulf
бұғаз	пролив	strait
сарқырама	водопад	waterfall
батпақ	болото	bog
тоған	пруд	pond
шалшық	лужа	pool/puddle
жылға	ручей	brook/stream
қайнар көз	приток	tributary
саға	устье	mouth, outfall
толқын	волна	wave
халықаралық өзендер	международные реки	international rivers
жерасты сулары	подземные воды	groundwater
бастау	исток	rise
арна	русло	riverbed, channel
артезиан құдығы	артезианский колодец	artesian well
артезиан сулары	артезианские воды	artesian
бөген	водохранилище	reservoir
бөгет	запруда	dam, dike
мұздық	ледник	glacier
сең жүру	ледоход	drifting, ice drift

ГЕОГРАФИЯЛЫҚ ОРНАЛАСУ	ГЕОГРАФИЧЕСКОЕ РАСПОЛОЖЕНИЕ	GEOGRAPHICAL POSITION
карта	карта	map
компас	компас	compass
орын/жай	местоположение	position/location
бағыт	направление	direction
мақсат	цель	aim
солтүстік шығыс	северо-восток	north-east
солтүстік батыс	северо-запад	north-west
оңтүстік шығыс	юго-восток	south-east
оңтүстік батыс	юго-запад	south-west

ҚҰРЛЫҚТАР	КОНТИНЕНТЫ	CONTINENTS
Австралия	Австралия	Australia
Азия	Азия	Asia
Америка	Америка	America
Африка	Африка	Africa
Еуропа	Еуропа	Europe

Антарктида	Антарктида	Antarctica
ЕЛДЕР	СТРАНЫ	COUNTRIES
Англия	Англия	England
Аргентина	Аргентина	Argentina
Бразилия	Бразилия	Brazil
Германия	Германия	Germany
Мысыр	Египет	Egypt
Үндістан	Индия	India
Испания	Испания	Spain
Италия	Италия	Italy
Қытай	Китай	China
Корея	Корея	Korea
Мексика	Мексика	Mexico
Норвегия	Норвегия	Norway
Ресей	Россия	Russia
Финляндия	Финляндия	Finland
Франция	Франция	France
Швейцария	Швейцария	Switzerland
Швеция	Швеция	Sweden
Жапония	Япония	Japan
Ливия	Ливия	Libya
Сирия	Сирия	Syria
Эфиопия	Эфиопия	Ethiopia
АЙМАҚ	ЗОНА	ZONE
орман	лес	forest
төбе	холм	hill
шалғын	луг	meadow
баурай (тау баурайы)	подножье (горы)	base, foot
жазық	равнина	plain
тау бөктері	склон горы	foot
алқап	лощина, широкое поле	valley
ойпат	низменность	lowland
бедер	рельеф	relief
шабындық	сенокосное угодье, покос, луг	mowing
шөл	пустыня	desert
шөлейт	полупустыня	semidesert
дала	степь	steppe
дала, егістік жер	поле	field
қырат	возвышенность	hill
жасыл белдеу	зеленая зона	greenbelt
ландшафтық белдеу	ландшафтная зона	landscape zone
саванна	саванна	savanna(h)
су қорғау аймағы	водоохранная зона	water protection zone

ПОГОДА, WEATHER АУА РАЙЫ

МАУСЫМ

көктем

жаз

күз

қыс

климат

ауа райы

метеорология

(ауа райы және басқа

да атмосфералық

құбылыстар туралы

ғылым)

температура

термометр

градус

барометр

найзағай

жел

дауыл

күн күркіреу

қысым

боран

күннің сәулесі

қараңғылық

СЕЗОН

весна

лето

осень

зима

климат

погода

метеорология

температура

термометр

градус

барометр

молния

ветер

ураган

гром

давление

буран

солнечный свет

темнота

SEASON

spring

summer

autumn

winter

climate

weather

meteorology

temperature

thermometer

degree

barometer

lightning

wind/breeze

hurricane

thunder

pressure

snowstorm

sunlight, sunshine

dark, darkness

ЖАУЫН-ШАШЫН

жаңбыр

тұман

қар

суық түсу

шық

нөсер

ылғал

қырау

қатқақ

көк тайғақ

бұршақ

ОСАДКИ

дождь

туман

снег

похолодание

роса

ливень

влага

иней

заморозки

гололедица

град

PRECIPITATION

rain

mist/fog

snow

fall of temperature

dew

heavy shower/downpour/
cloudburst

moisture

hourfrost

light frosts

ice-covered ground

hail

ТАБИҒАТ АПАТТАРЫ

су тасқыны

өрт

қоршаған орта

ластану

қоршаған ортаны қорғау

апат

жер сілкінісі

ПРИРОДНЫЕ БЕДСТВИЯ

наводнение

пожар

окружающая среда

загрязнение

защита окружающей среды

катастрофа

землетрясение

NATURAL DISASTER

flood

fire

environment/surroundings

pollution

environmental protection

catastrophe

earthquake

жанартаудың атылуы	извержение вулкана	eruption of volcano, volcanic explosion
эпицентр	эпицентр	epicenter
зардап	ущерб	damage
жойқын апат	стихийное бедствие	natural calamity
жер сілкінуінің ошағы	очаг землетрясения	earthquake center
көшкін	лавина	avalanche
сел	сель	mud flow/torrent

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ	ЗАЩИТА ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ	ENVIRONMENTAL PROTECTION
көгал	газон	lawn
қала маңы	пригород	suburb
қалдықтар	отходы	waste
қалқа орман	защитный лес	protection forest
мәдени өсімдіктер	культурные растения	cultivated plants
мәңгі жасыл өсімдіктер	вечнозеленые растения	evergreens
озон қабаты	ононосфера	ozonosphere
озон тесігі	озоновая дыра	ozone hole
орман	лес	forest
орман қоры	лесной фонд	forest fund
орман өрті	лесные пожары	forest fire
орманды дала	лесостепь	forest-stepp
ормантану	лесоведение	dendrology
орта	среда	environment
экологиялық орта	экологическая среда	ecological environment
тіршіліксіз орта	абиотическая среда	abiotic environment
сыртқы орта	внешняя среда	environment
өртең	гарь	burn, ash
радиоактивтілік	радиоактивность	radioactivity
радиоактивтік қалдықтар	радиоактивные отходы	radioactive waste
радиоактивтік ластану	радиоактивное загрязнение	radioactive contamination
радиоактивтік ластану деңгейі	уровень радиоактивного загрязнения	radioactive contamination level
табиғатты қорғау заңы	закон об охране природы	nature conservation law/ conservation law
табиғатты сақтау	охрана природы	conservation/nature conservation
термальды су	термальные воды	thermal water
ұлттық саябақ	национальный парк	national park
экология	экология	ecology
экологиялық ақпарат	экологическая информация	ecological information
экологиялық бақылау	экологический контроль	ecological monitoring
экологиялық болжау	экологический прогноз	ecological forecast
экологиялық дағдарыс	экологический кризис	ecological crisis
экологиялық жүйе	экологическая система	ecological system
экологиялық залал	экологический ущерб	ecological damage
экологиялық қауіпсіздік	экологическая безопасность	environmental safety

экологиялық саясат	экологическая политика	environmental policy
ядролық алапат	ядерная катастрофа	nuclear catastrophe
ядролық қалдықтар	ядерные отходы	nuclear waste

ГЕОМЕТРИЯ, GEOMETRY ГЕОМЕТРИЯ

МӨЛШЕР. КӨЛЕМ РАЗМЕР. ОБЪЕМ SIZE. DIMENSIONS

көлем	объем	volume
өлшем	размер	size/dimensions
метр	метр	metre
сантиметр	сантиметр	centimeter
сызғыш	линейка	ruler
өлшеуіш	измеритель	tape measure
ұзындық	длина	length
биіктік	высота	height
ені	ширина	width
тереңдік	глубина	depth
қалыңдық	толщина	thickness
өлшем бірлігі	единица измерения	dimension
текше метр	кубометр	cubic metre

ПІШІН	ФОРМА	FORM
дене	тело	body
шар	шар	ball/sphere
куб	куб	cube
цилиндр	цилиндр	cylinder
конус	конус	cone
пирамида	пирамида	pyramid
призма	призма	prism

ЖАЗЫҚТЫҚ ФИГУРАЛАРЫ	ПЛОСКИЕ ФИГУРЫ	PLANAR FIGURES
үшбұрыш	треугольник	triangle
төртбұрыш	четырёхугольник	quadrangle
шеңбер	круг	circle
квадрат	квадрат	square
жазықтық	плоскость	flatness
көпбұрыш	многоугольник	polygon
тікбұрыш	прямоугольник	rectangle
ромб	ромб	rhomb(us)
трапеция	трапеция	trapezium

СЫЗЫҚ	ЛИНИЯ	LINE
қатар	ряд	row
нүкте	точка	point
деңгей	уровень	level

жол-жол	полосатый	stripe
шек	предел	limit
түзу сызық	прямая линия	straight line
осі	ось	axis

ҚҰРЫЛЫМ

түбі	дно	bottom
алдыңғы жақ	фасад	fasade, front
сыртқы жақ	тыл	rear
бөлшек	часть	part
негіз	основание	base
бүтін	целое	whole
жақ, тарап	сторона	side
бүйір	бок	side
артқы бөлік	задняя часть	rear, back

СТРУКТУРА

STRUCTURE

ВРЕМЯ, TIME УАҚЫТ

өлшем бірліктері	единицы измерения	measure
секунд	секунда	second
минут	минута	minute
сағат	час	hour
күн	день	day
тәулік	сутки	24 hours
апта	неделя	week
жыл	год	year
күнтізбе	календарь	calendar
сағат	часы	clock
қоңырау сағаты	будильник	alarm clock
ғасыр	век	century
дәуір	эпоха	age, epoch
мәңгілік	вечность	eternity
онжылдық	десятилетие	decade
жүзжылдық	столетие, век	century
мыңжылдық	тысячелетие	millennium
қолсағат	ручные часы	watch
қалта сағат	карманные часы	watch
біздің заманымызға дейін	до нашей эры	till our era

АЙЛАР

наурыз	март	March
сәуір	апрель	April
мамыр	май	May
маусым	июнь	June

МЕСЯЦЫ

MONTHS

шілде	июль	July
тамыз	август	August
қыркүйек	сентябрь	September
қазан	октябрь	October
қараша	ноябрь	November
желтоқсан	декабрь	December
қаңтар	январь	January
ақпан	февраль	February

АПТА КҮНДЕРІ

дүйсенбі	понедельник	Monday
сейсенбі	вторник	Tuesday
сәрсенбі	среда	Wednesday
бейсенбі	четверг	Thursday
жұма	пятница	Friday
сенбі	суббота	Saturday
жексенбі	воскресенье	Sunday

ДНИ НЕДЕЛИ

WEEK DAYS

УАҚЫТ КЕЗЕҢДЕРІ

болашақ	будущее	future
өткен	прошлое	past
қазіргі	настоящее	present
басы	начало	beginning, start
ортасы	середина	medium, middle
соңы	конец	end
жалғасы	продолжение	continuation

ВРЕМЕННЫЕ ЭТАПЫ

PERIODS OF TIME

КҮН КЕЗЕҢДЕРІ

таңертең	утро	morning
түске дейін	время до обеда	before lunch
күн	день	day
түстен кейін	время после обеда	after lunch
кеш	вечер	evening
түн	ночь	night
таң, таңсәрі	рассвет	dawn
күннің шығуы	восход солнца	sunrise
күннің батуы	закат	sunset
таң шапағы	утренняя заря	dawn, daybreak
тал түс	полдень	noon, midday
ымырт	сумерки	twilight
күндіз	днём	in the day time
шаңқай түс	полдень	midday
ақшам	1) ранние (вечерние) сумерки	twilight
	2) время вечерней молитвы мусульман	

PERIODS OF THE DAY

ЖҰМЫС УАҚЫТЫ	РАБОЧЕЕ ВРЕМЯ	LABOUR HOURS
уақыт кестесі	расписание времени	timetable, schedule
үзіліс	перерыв	lunch break
демалыс	отдых	rest
уақытты белгілеу	отметить время	settling time
МЕРЕКЕ, БОС УАҚЫТ	ПРАЗДНИК, СВОБОДНОЕ ВРЕМЯ	HOLIDAYS, FREE TIME
мереке/каникул (демалыс)	праздник/каникулы	holidays
фестиваль	фестиваль	festival
туған күн	день рождения	birthday
бос уақыт	свободное время	free time
демалыс (еңбек демалысы)	отпуск (трудовой отпуск)	payable annual leave
демалыс күн	выходной день	weekend
жұмыс күні	будний/рабочий день	working day
Жаңа жыл	Новый год	New year
қонақ	гость	visitor guest
мерейтой	юбилей	anniversary
апта соңы	конец недели	weekend
қожайын	хозяин /хозяйка	host/mistress
демалыс, тынығу	отдых	rest

ВЕЩЕСТВО/МАТЕРИАЛ, SUBSTANCES/MATERIAL ЗАТ/МАТЕРИАЛ

ФИЗИКАЛЫҚ ҚАЛЫП-КҮЙ	ФИЗИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ	PHYSICAL STATE
газ	газ	gas
қатты зат	твердое вещество	solid substance
вакуум	вакуум	vaccum
сұйықтық	жидкость, жидкое вещество	fluid/liquid
ерітінді	раствор	solution
МЕТАЛДАР	МЕТАЛЛЫ	METALS
темір	железо	iron
алтын	золото	gold
күміс	серебро	silver
қорғасын	свинец	lead
қалайы	олово	tin
алюминий	алюминий	aluminium
қола	бронза	bronze
мыс	медь	cooper
қоспа	сплав	alloy
шойын	чугун	cast iron
түсті металл	цветной металл	nonferrous metal
асыл металл	драгоценный металл	precious metal
асыл тастар	драгоценные камни	jewel, precious stone

жақұт	янтарь	amber
маржан	жемчуг	pearl(s)
гауһар	бриллиант	diamond

ХИМИЯЛЫҚ ЭЛЕМЕНТТЕР	ХИМИЧЕСКИЕ ЭЛЕМЕНТЫ	CHEMICAL ELEMENTS
----------------------------	----------------------------	--------------------------

марганец	марганец	manganese
бром	бром	bromine
мырыш	никель	nickel
стронций	стронций	strontium

ҚҰРЫЛЫС МАТЕРИАЛДАРЫ	СТРОИТЕЛЬНЫЕ МАТЕРИАЛЫ	BUILDING MATERIALS
-----------------------------	-------------------------------	---------------------------

құм	песок	sand
тас	камень	rock
әк	известь	lime
саз	глина	clay/clunch/lam
бор	мел	chalk
бетон	бетон	concrete
кірпіш	кирпич	brick
цемент	цемент	cement
асфальт	асфальт	asphalt/bitumen
ағаш	древесина	wood
шыны	стекло	glass
баяу	краска	clour/dye/paint
желім	клей	glue/paste
резеңке	резина	rubber
пластмасса	пластмасса	plastic mass/plastic
түсқағаз	обои	wallpaper
мәрмәр	мрамор	marble

ШИКІЗАТ	СЫРЬЕ	RAW MATERIALS
----------------	--------------	----------------------

мұнай	нефть	oil, petroleum
жанармай	горючее	fuel
көмір	уголь	coal
ақ алтын	а) платина б) хлопок	a) platinum b) cotton
руда	руда	ore

МАТА, БЫЛҒАРЫ ЖӘНЕ ТЕРІ	ТКАНИ, КОЖА И МЕХ	TISSUES, LEATHER AND BELLOW/FUR
--------------------------------	--------------------------	--

мата	ткань	tissue
мақта	хлопок	cotton
нейлон	нейлон	nylon
тоқыма	текстиль	soft wares
жібек	шёлк	silk
жүн мата	шерсть	wool
былғары	кожа	leather
жасанды талшық	искусственное волокно	rayon/artificial fibre

ҚАЛДЫҚТАР

шаң
қоқыс
металлолом
қағаз қалдықтары

ОТХОДЫ

пыль
мусор
металлолом
макулатура

WASTE PRODUCTS

dust
rubbish
scrap metal
garbage/waste paper

РАСТЕНИЕ, PLANT**ӨСІМДІКТЕР****КӨКӨНІСТЕР**

шалғам
қызылша
асқабақ
аскөк

**ОВОЩИ, БАХЧЕВЫЕ
КУЛЬТУРЫ**

редиска
свёкла
тыква
укроп

**VEGETABLES,
WATERMELONS,
MELONS AND GOURDS**

radish
beet
cucurbit
dill

ЖЕМІС-ЖИДЕКТЕР

жеміс
жидек
алма
алмұрт
өрік
банан
шие
шабдалы
жүзім
құлпынай
лимон
апельсин
мандарин
грейпфрут
қараөрік
таңқурай
қара жидек
қарақат
цитрустық дақылдар
алша

ФРУКТЫ, ЯГОДЫ

фрукты
ягода
яблоко
груша
абрикос
банан
вишня
персик
виноград
клубника
лимон
апельсин
мандарин
грейпфрут
чернослив
малина
черника
смородина
цитрусовая культура
слива

FRUIT, BACCA/BERRY

fruit
bacca/berry
apple
pear
apricot
banana
cherry
peach
grape
strawberry
lemon
orange
mandarin
grapefruit
prunes
raspberry
blueberry
currant
citrous
plum

ДӘН

күріш
тары
жүгері
геркулес
бұршақ
бидай

ЗЕРНО

рис
посо
кукуруза
геркулес
горох
пшеница

CORN/GRAIN

rice
milet
corn, maize
hercules beetle
pea
wheat

қара бидай	рожь	rye
күздік бидай	озимая пшеница	winter wheat
сұлы	овёс	oats
егістік сұлы	посевной овёс	cultivated oat
арпа	ячмень	barley
дәнді	злак	cereal
дәнді астық	хлебные злаки	grain
қарақұмық	гречиха	buckwheat
арпа жармасы	перловка	pearl barely
ұсақ бұршақ	горошек	vetch
күнжіт	кунжут	blue plant/benne
дәнді өсімдіктер	злаковые растения	cereal plant
бір қап қара бидай	мешок ржи	sack of potato

АҒАШТАР

шырша	ель	fir-tree
терек	тополь	cottonwood/poplar
бұта	куст	bush/shrub
алма ағашы	яблоня	apple-tree
пальма	пальма	palm
қарағай	сосна	pine/redwood
қайың	береза	birch
үйеңкі	клён	maple
емен	дуб	oak
тал, сәмбі тал	ива	osier/willow
қараған	акация	acasia/ mimosa
шетен (қатты ағаш)	рябина	ashberry, rowan
жаңғақ ағашы	ореховое дерево	nut/walnut
жөке	липа	lime
жыңғыл	тамариск	tamarisk
талшын	каштан	chestnut tree
самырсын	кедр	cedar
сексеуіл	саксаул	saxaul
долана	боярышник	hawthorn
зәйтүн	олива	olive
құрма	финик	date palm

ДЕРЕВЬЯ

TREES

АҒАШ БӨЛІКТЕРІ

түбір	корень	root
сабақ	стебель	stem
бұтақ	ветвь	branch
қабық	кора	rind
бүршік	почка	bud/burgion
ағаштың басы	крона (верхняя часть дерева)	crown
бөрене	бревно	timber
дің	ствол	trunk/stock
томар	пень	stump/stub

ЧАСТИ ДЕРЕВА

PARTS OF THE TREE

ГҮЛДЕР	ЦВЕТЫ	FLOWERS
раушан	роза	rose
қызғалдақ	тюльпан	tulip
бәйшешек	подснежник	snowdrop
көкнәр	мак	poppy
қалампыр	гвоздика	carnation/pink
ландыш	ландыш	lily-of the valley
лала	лилия	lily
астра	астра	asterix/ aster
кактус	кактус	cactus
бақ-бақ	одуванчик	dandelion
хризантема	хризантема	chrysanthemum
мамыргүл	сирень	lilac
қоңырау гүл	колокольчик	bellflower/bluebell
түймедақ	ромашка	camomile
баршынгүл	гладиолус	gladiolus

ДӘРІЛІК ӨСІМДІК АТАУЛАРЫ	НАИМЕНОВАНИЕ ЛЕКАРСТВЕННЫХ ТРАВ	THE NAME OF MEDICATIVE HERBS
жусан	полынь	sagebrush
алтынтамыр	золотой корень	golden root
дермене	полынь цитварная	sagebrush/wormwood
жалбыз	мята	mint
итмұрын	шиповник	brier
иманжапырақ	подорожник	plantain
рауғаш	ревен	pieplant
ақжелек	хрен	horseradish
бөріқарақат	барбарис	barberries
итошаған	череда	bur/marigold
шырғанақ	облепиха	sea-buckthorn
сарымсақ	чеснок	garlic
сиырбүлдірген	ежевика	blackberry
сүйелшөп	чистотел	celandine
қалақай	крапива	nettle

ЖИВОТНЫЕ, ANIMALS ЖАНУАРЛАР

ЖАБАЙЫ ЖАНУАРЛАР	ДИКИЕ ЖИВОТНЫЕ	WILD ANIMALS
қасқыр	волк	wolf
түлкі	лиса	fox
аю	медведь	bear
ақ аю	белый медведь	white bear
жолбарыс	тигр	tiger
арыстан	лев	lion
піл	слон	elephant
қоян	заяц	hare
бұғы	лось	moose
сусиыр	бегемот	hippopotamus
бизон	бизон	bison
маймыл	обезьяна	monkey
горилла	горилла	gorilla
орангутанг	орангутанг	orangutan(g)
шимпанзе	шимпанзе	chimpanzee
жыртқыш аңдар	хищные животные	carnivorous animals
кенгуру	кенгуру	kangaroo
арқар	архар	argali
краб	краб	crab
пингвин	пингвин	penguin
морж	морж	sea cow
керік	жираф	giraffe
коала	коала	koala
панда	панда	panda
мүйіztұмсық	носорог	rhinoceros
таутеке	горный козёл	Caucasian goat
қабылан	гепард	cheetah/guepard
теңіз жануарлары	морские животные	sea animals/maritime animals
елік	косуля	roe
қарақұйрық	джейран	goitred
қабан	кабан	wild boar
тауешкі	горная коза	goat
ҮЙ ЖАНУАРЛАРЫ	ДОМАШНИЕ ЖИВОТНЫЕ	DOMESTIC ANIMALS
түйе	верблюд	camel
сиыр	корова	cow
бұзау	телёнок	calf
жылқы	лошадь	horse
құлын	жеребёнок	colt
ешкі	коза	she goat
лақ	козлёнок	kid
қой	баран, овца	sheep
қозы	ягнёнок	lamb
ит	собака	dog
өгіз	бык	bull/ox
бие	кобыла	mare

ҚҰСТАР	ПТИЦЫ	BIRDS
тауық	курица	hen
қораз	петух	cock
балапан	цыплёнок	chicken
қаз	гусь	goose
үйрек	утка	duck
үй құсы	домашняя птица	fowl/poultry
қаздың балапаны	гусёнок	gosling
үйректің балапаны	утёнок	duckling
балапан	птенец	cheeper
қарға	ворона	crow
сауысқан	сорока	magpie
аққу	лебедь	swan
тырна	журавль	crane
бұлбұл	соловей	nightingale
қаршыға	ястреб	accipiter
бүркіт	беркут	golden eagle
ата үйрек	селезень	drake
түйетауық, күркетауық	индюк	turkey
жабайы құс	дикая птица	fowl
жас балапан	птенчик	nestling
кішкене құс	пташка, птичка	little bird/birdie
тоты құс	попугай	parrot
құр	куропатка	partridge
тоқылдақ	дятел	pecker/ woodpecker
дуадақ	дрофа	bustard
қоқиқаз	фламинго	flamingo
лэйлек	аист	strock
жыртқыш құстар	хищные птицы	birds of prey
сұңқар	сокол	falcon
лашын	сапсан	peregrin
қырғи	кобчик, ястреб-перепелятник	sparrow-hawk
қыран	орёл	eagle
жапалақ	сова	owl
жарқанат	летучая мышь	bat
үкі	филин	eagle-oal
торғай	воробей	sparrow
келпер	голубь	pigeon
көнек	кукушка	cuckoo
қарлығаш	ласточка	swallow

**БАУЫРЫМЕН
ЖОРФАЛАУШЫЛАР**

кесіртке
жылан
сужылан
тасбақа
улы жылан
айдахар жылан
қолтырауын
сарышаян
улы сұр жылан

ПРЕСМЫКАЮЩИЕСЯ

ящерица
змея
уж
черепаха
ядовитая змея
удава
крокодил
скорпион
гадюка

REPTILES

lizard
snake
grass snake
turtle
adder
boa (constrictor)
crocodile
scorpion
asp/viper

ЖӘНДІКТЕР

шыбын
ара
сона
көбелек
құмырсқа
өрмекші
маса
шегіртке
шіркей
қызыл қоңыз, «ханқызы»
инелік
ұлу
бүйі

НАСЕКОМЫЕ

муха
пчела
оса
бабочка
муравей
паук
комар
саранча
мошкара
божья коровка
стрекоза
улитка
тарантул

INSECTS

fly
bee
wasp
butterfly
ant
spider/asterix
mosquito
grasshopper/locust
midges
ladybird
damselfly
snail
wolf spider

БАСҚА ТОПТАР

бақа
құрбақа
жылан
тасбақа
шөпбақа

ПРОЧИЕ КЛАССЫ

лягушка
жаба
змея
черепаха
травяная лягушка

OTHER CLASSES

frog
toad/anuran
snake
turtle
brown frog

ЧЕЛОВЕК, МАН**АДАМ****ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР**

жыныс
еркек
әйел
бала
қыз
шал
жас

ОБЩИЕ СВЕДЕНИЯ

пол
мужчина
женщина
мальчик
девочка
старик
возраст

GENERAL INFORMATION

sex
male
female
boy
girl
old man
age

балалық шақ	детство	childhood
жастық шақ	молодость	adolescence
бала	ребенок	child
жігіт	парень	fellow/lad
егде әйел	пожилая женщина	aged woman
жеткіншек	подросток	adolescent
кәрілік	старость	old age
ересек	взрослый	grown-up/adult
жастар	молодёжь	youth/young people
бозбала	юноша	youth
бойжеткен	девушка	girl/maid
кемел шақ	зрелый возраст	acme
нәресте	младенец	baby, infan
сәби	младенец, малютка, дитя	baby, infant
балдырған	малыш, малютка	small child,baby
жеңге	жена старшего брата	sister-in-law
келіншек	невеста	bride
келін	сноха	daughter-in-law

МЕҢЕНЖАЙЫ ЖӘНЕ ҰЛТЫ БОЙЫНША

ПО МЕСТУ ЖИТЕЛЬСТВА И НАЦИОНАЛЬНОСТИ

ADDRESS AND NATIONALITY

көрші	сосед/соседка	neighbour
американдық – американдықтар	американец/американка – американцы	American – Americans
ағылшын – ағылшындар	англичанин/англичанка – англичане	English man/men – English woman
испандық	испанец/испанка – испанцы	Spaniard
қытай – қытайлық	китаец/китайка – китайцы	Chinese
неміс – немістер	немец/немка – немцы	German
орыс – орыстар	русский/русская – русские	Russian
француз – француздар	француз/француженка – французы	French
шетелдік – шетелдіктер	иностранец/иностранка – иностранцы	foreigner – foreigners
тұрғын	житель	resident

БІР-БІРІНЕ ҚАРЫМ- ҚАТЫНАСЫ БОЙЫНША

ПО ОТНОШЕНИЮ ДРУГ К ДРУГУ

UNDER THE RELATION TO EACH OTHER

дос/достар	друг/друзья	friend/friends
құрбы	подруга	girlfriend
жолдас	товарищ	mate/partner
таныс	знакомый	acquaintance/friend
әріптес	коллега	colleague/counterpart

АТЫ, ТӨЛҚҰЖАТ	ИМЯ, ПАСПОРТ	NAME, PASSPORT
аты, есімі	имя	name
әкесінің аты	отчество	patronymic
тегі	фамилия	surname
төлқұжат	паспорт	passport
адам	человек	man/person
ұлты	национальность	nationality
мырза	господин	mister
ханым	госпожа	miss
визит карточкасы	визитная карточка	business card/visiting card
өмірбаяны	биография	biography
жан	душа	soul
түр, кескін кейіп	внешний вид	appearance
ақыл	разум	mind
ес, жады	память	memory
сана	сознание	consciousness
зерде	разум, сознание	intellect
зейін	внимание, помысел	attention, thought
жігер	решительность, энергия	resoluteness
намыс	честь	honour, credit
зауық	желание, охота	willing, desire
иман	вера, убеждение	faith
көзқарас	точка зрения	point of view
көңіл күй	настроение	mood
күш	сила	power
қабілет	способность	capability
қуат	мощь	power, might
қасиет	свойство, качество	characteristic
мінез-құлық	поведение	behavior
мінез	характер	characteristic

АНАТОМИЯ, САЛМАҚ ЖӘНЕ БОЙ, КЛЕТКАЛАР	АНАТОМИЯ, ВЕС И РОСТ, КЛЕТКИ	ORGANISM, WEIGHT AND HEIGHT, TISSUES
шаш	волосы	hair
салмақ	вес	weight
бой	рост	weight/ figure
сүйек	кость	bone
бұлшық ет	мышцы	muscles
жүйке	нерв	nerve
тері	кожа	skin
шеміршек	хрящ	cartilage
қан	кровь	blood
ұйқы күре тамыры	сонная артерия	carotid artery/ carotid
күре тамыр, үлкен тамыр	вена	vein/vena

ДЕНЕ МҮШЕЛЕРІ

дене
бас
мойын
кеуде
арқа
іш
аяқ
тізе
өкше
қол
шынашақ
шынтақ
балтыр
бармақ
тырнақ
бел
табан
мықын
желке
алқым
бұғана
қол
алақан
саусақ
басбармақ
сұқсаусақ
ортан саусақ
аты жоқ саусақ

ЧАСТИ ТЕЛА

телo
голова
шея
грудь
спина
живот
нога
колeно
пятка
рука
мизинец
локоть
голень
палец
ноготь
поясница
стопа
бедро
затылок
горловина
ключица
рука
ладонь
пальцы
большой палец
указательный палец
средний палец
безымянный палец

PARTS OF THE BODY

body
head
neck
chest
back
belly/ stomach
leg
knee
heel
arm
little finger
elbow
crus
finger
nail
waist/ loins
foot
huckle
back of the head
neck
collarbone, clavicle
hand
palm
fingers
thumb
index finger
long finger
ring finger

БАС ЖӘНЕ БЕТ

бас
көз
қас
құлақ
ауыз
ерін
тіс
тіл
бет
мұрын
кірпік
қабақ
иек
жақ
маңдай
самай

ГОЛОВА И ЛИЦО

голова
глаза
брови
ухо
рот
губы
зубы
язык
лицо
нос
ресницы
веки
подбородок
щека
лоб
висок

HEAD AND FACE

head
eye
eyebrow
ear
mouth
lip
tooth
tongue
face
nose
eyelash
eyelid
chin
cheek
forehead
temple

қарашық	зрачок	pupil
таңдай	нёбо	palate
бас сүйек	череп	skull
жақ сүйек	челюсть	jaw
сырғалық	мочка уха	ear lobe

ІШКІ ОРГАНДАР	ВНУТРЕННИЕ ОРГАНЫ	INTERNAL ORGANS
ми	мозг	brain
тамақ	горло	throat
өкпе	легкие	lungs
жүрек	сердце	heart
асқазан	желудок	stomach
ішек	кишечник	bowels
бауыр	печень	liver
бүйрек	почки	kidney
қарын	живот	abdomen
жұтқыншақ	глотка	pharynx
ішек	кишка	intestine
көкірек	грудная клетка	thorax
өт	поджелудочная железа	pancreas
аш ішек	тонкая кишка	small intestine
тік ішек	прямая кишка	rectum
құрсақ	матка	uterus
тыныс жолдары	дыхательные пути	breathing passage
жұлын	костный мозг	marrow

ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЛЮДЬМИ, RELATIONSHIP

АДАМДАР АРАСЫНДАҒЫ ҚАТЫНАС

ОТБАСЫ	СЕМЬЯ	FAMILY
әке	отец	father
шеше, ана	мать	mother
әпке (апа)	старшая сестра	elder sister
аға	старший брат	elder brother
іні	младший брат	little brother younger
сіңлі (қыздар үшін)	младшая сестра (для женского пола)	little sister younger
қарындас (ұлдар үшін)	младшая сестра (для мужского пола)	little sister younger
ата	дедушка	grandfather / grandad
әже	бабушка	grandmother / grandma
ұл	сын	son
қыз	дочь	daughter
күйеу	муж	husband
әйел	жена	wife
ата-ана	родители	parents

көке	дядя	uncle
отбасы	семья	family
күйеу бала	зять	son-in-law
келін	невестка	daughter-in-law
үйлену тойы	свадьба	wedding party
немере	внук	grandchild
қайын ата	свёкр/тесть	father-in-law
қайын ене	свекровь/тёща	mother -in-law
айырылысу	развод	divorce
шөбере	правнук	great-grandchild
бауыр	кровный родственник	kinsman/kinswoman
ерлі-зайыптылар	супруги	couples, conjoints
ата-ене	свёкр и свекровь, тесть и тёща	father-in-law and mother-in-law

ТУҒАН-ТУЫСҚАН

РОДСТВЕННИКИ

RELATIVES

әпке	сестра	sister
қайын іні	младший брат мужа	younger brother (on husband's side)
қайын аға	старший брат мужа	elder brother (on husband's side)
қайын ата	отец мужа или жены	father-in-law
жиен	племянник	nephew
немере аға / әпке	двоюродный брат/сестра	cousin
құда	сват	father of the son/ daughter-in-law
құдағи	сваха	mother of the son/ daughter-in-law
тәте	тётя	aunt
арғы ата-баба	предок, предки	ancestor
қайын бике	старшая сестра мужа	husband's elder sister
қайын жұрт	родня мужа по отношению к жене и наоборот	husband's relatives to wife and vice versa
қайын сіңлі	младшая сестра мужа	husband's little sister
ағайын	родственник	kinsman
әулет	династия, потомки	dynasty
аталас	родственник	kinsman
құдалық	сватовство	matchmaking
бажа	свояк	husband of one's wife's
ағайынды	братья	sister
ағайындас	родственный	brothers
балдыз	младшая сестра жены	kindred
бөле	кузен, дети родных сестёр	sister of the wife cousin

ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

жұмыс беруші
қызмет етуші
жесір
жалдамалы
ауылдас
көрші
замандас
демеуші
жақтас
жанкүйер

ОТНОШЕНИЯ

работодатель
служащий
вдова
наёмный
односельчанин
сосед
современник
спонсор
сторонник
болельщик

RELATIONSHIP

employer
employee
widow
hired
fellow villager
neighbour
contemporary
sponsor
supporter
fan, supporter

**АДАМ ӘРЕКЕТТЕРІНІҢ
АТАУЛАРЫ**

мәжіліс
жиналыс
отырыс
іс сапар
басқосу
дайындық
басшылық
бірлік
бірлестік
келісім
жоба
жоспар
жәрдем
келіссөз
кездесу
кеңес
күрес
қарсылық
кедергі
жұмыс
жұмыссыздық
құрмет
қуғын-сүргін
қатер
қабылдау
қамқорлық
кешірім
көрме
кепілдік
жолдама
жолдау
жаңалық
жарыс

**НАЗВАНИЯ ДЕЙСТВИЙ
ЧЕЛОВЕКА**

совещание, заседание
собрание
заседание
командировка
саммит
подготовка
руководство
единство
объединение
соглашение
проект
план
помощь
переговоры
встреча
консультация
борьба
сопротивление
препятствие
работа
безработица
почёт
репрессия
опасность
приём
забота
прощение
выставка
гарантия
путёвка
послание
новости
соревнование

**NAMES OF ACTIONS
OF THE PERSON**

meeting/conference
meeting
meeting/sitting
business trip
summit
preparation (for)
guidance/leadership
unity
unification
agreement
project
plan
help/assistance
negotiations
meeting
consultation
struggle/conflict
resistance
obstacle
work
unemployment
honour
repression
danger
reception
concern
forgiveness
exhibition
guarantee
voucher
message
news
competition

жеке меншік	собственность	property
жеңіс	победа	victory/win
жеңіліс	поражение	defeat
бәсеке	конкуренция	competition
даңқ	слава	glory/ fame
ұжым	коллектив	team/group
ұйым	орган	agency
қауымдастық	общество	society
пікірталас	дискуссия	discussion
саяхат	путешествие	travelling
мәлімет	сведения	information
мәміле	компромисс	compromise
мәселе	проблема	problem

ЖИЛЬЕ, ACCOMMODATION

БАСПАНА

ҮЙ	ДОМ	HOUSE
қора, сарай	сарай	shed

ҮЙ ҚҰРЫЛЫСЫ	УСТРОЙСТВО ДОМА	HOUSING
қабырға	стена	wall
еден	пол	floor
терезе	окно	windows
бұрыш	угол	corner
лифт	лифт	lift
есік	дверь	door
құлып	замок	door lock
кілт	ключ	key
үйдің төбесі	потолок	ceiling
саты	лестница	stairs
жарық	свет	light
жылу	отопление	heating
салқындатқыш	кондиционер	air-conditioner
шатыр	крыша	roof
мұржа	труба	chimney
су жүйесі	водопровод	waterconduit
қолайлылық	удобство	comfort
қоңырау	звонок	bell
электр жүйесі	электричество	electricity

БӨЛМЕЛЕР	КОМНАТЫ	ROOMS
асүй	кухня	kitchen
жуынатын бөлме	ванная	bathroom
әжетхана/дәретхана	туалет	toilet
дәліз	коридор	corridor

қонақ бөлме	гостиная, зал	living room
жатын бөлме	спальня	bedroom
асхана	столовая	dinning room
кабинет, бөлме	кабинет	study
кіре беріс бөлме	прихожая	hall

ЖИҢАЗ	МЕБЕЛЬ, ОБСТАНОВКА	FURNITURE, CONDITIONS
кітап шкафы	книжный шкаф	bookcase
сөре	полки	shelves
сандық	сундук	trunk, box, chest

ТӨСЕК-ОРЫН	ПОСТЕЛЬ	BEDDING
жастық	подушка	pillow
матрац	матрац	mattress
жайма	простыня	bedsheet
көрпе	одеяло	blanket
жастыққап	наволочка	pillowcase/pillow slip
төсек жапқыш	покрывало	bedspread/ coverlet
сырмалы көрпе	стёганое одеяло	quilt

ЫДЫСТАР, САУЫТПАР	СОСУДЫ, ЕМКОСТИ	CANS, CONTAINERS
сөмке	сумка	bag
шабадан	чемодан	suitcase
бөшке	бочка	barrell/ tank
жәшік	ящик	box/ case
себет	корзина	basket
қап	мешок	sack/ bag
рюкзак	рюкзак	rucksack/ knapsack
қорап	коробка	box
шелек	ведро	buscket
ваза	ваза	vase
канистр	канистра	can
сауыт	сосуд	can/container
құмыра	кувшин	jug
сыйымдылық	ёмкость	container

ТҰРМЫСТЫҚ ЗАТТАР	БЫТОВЫЕ ПРИБОРЫ, ПРИНАДЛЕЖНОСТИ	HOUSEHOLD APLLIANCES
үтік	утюг	iron
шаңсорғыш	пылесос	vaccum cleaner
тоңазытқыш	холодильник	refrigerator
магнитофон	магнитофон	tape recorder
теледидар	телевизор	television/ TV set
кір жуатын машина	стиральная машина	washing machine
бейнемагнитофон	видеомагнитофон	video
газ плитасы	газовая плита	gas cooker
сыпырғыш	веник	broom

микротолқынды пеш	микроволновая печь	oven
тігін машинасы	швейная машина	sewing machine
еттартқыш	мясорубка	meat chopper

ОДЕЖДА, CLOTHES

КИІМ

СЫРТ КИІМ	ВЕРХНЯЯ ОДЕЖДА	OUTERWEAR/ OVERCLOTHES
пәлте	пальто	coat
плащ	плащ	raincoat
тон	шуба	fur coat
күртеше	куртка	jacket
жылы күртеше	тёплая куртка	warm jacket
жұқа күртеше	ветровка	windcheater/ windbreaker

КИІМ, ІШ КИІМ	ОДЕЖДА, БЕЛЬЕ	COTNES, UNDERCLOTHES
костюм	костюм	suit
жакет, пиджак	жакет/пиджак	coat/ jacket
майка	майка	undershirt
жейде	рубашка	shirt
шалбар	брюки	trousers
бриджи	бриджи	breeches
джинсы	джинсы	jeans
көйлек	платье	dress
белдемше	юбка	skirt
іш киім	нижнее бельё	underclothes
халат	халат	dressing gown
пижама	пижама	pyjamas
шұлық	носки	socks
колготки	колготки	tights
жемпір	свитер	sweater
футболка	футболка	T-shirt
сарафан	сарафан	sarafan/sundress
қамзол	камзол	sleeveless jacket

БАС КИІМ	ГОЛОВНЫЕ УБОРЫ	HEADGEAR/ HEADRESS
шляпа	шляпа	hat
кепеш	кепка	peaked cap
берет	берет	beret
орамал	платок	headscraft
шәлі	шаль	shawl
құлақшын	ушанка	cap with ear flaps

АЯҚКИМ

аяқкиім
бәтеңке
етік
кроссовки

шәрке
мәсі

ОБУВЬ

обувь
ботинки/туфли
сапоги
кроссовки

тапочка
ичиги

FOOTWEAR

footwear
shoe
high boot
jogging shoes/trainers/
sneaker
slipper
lightweight gym shoes

КИІМ БӨЛІКТЕРІ

түйме
белдік
галстук
қолғап
қолшатыр
көзілдірік
қол сөмке
әмиян
жең
жаға
манжет
мойын орағыш
бет орамал
сырма

ЭЛЕМЕНТЫ ОДЕЖДЫ

пуговица
ремень
галстук
перчатки
зонтик
очки
сумочка
кошелёк
рукав
воротник
манжет
шарф
носовой платок
молния

COSTUME

button
belt
tie
gloves
umbrella
glasses/spectacles
small bag
purse/wallet
sleeve
collar
cuff
scarf
handkerchief/hanky
zipper

ПИТАНИЕ, NOURISHMENT**ТАМАҚ****ТАМАҚ ІШУ**

таңертеңгі ас
түскі ас
шай
кешкі ас
дәм
тәбет
жеңсік ас
түскі қонақ асы
ас беру

ПРИЕМ ПИЦЦИ

завтрак
обед
чай
ужин
вкус
аппетит
деликатес
званый обед
устраивать поминки

NOURISHMENT

breakfast
lunch/dinner
tea
supper
taste
appetite
delicacy
formal dinner party
funeral repast/feast

ТАҒАМДАР

тоқбасар (тамақтан
кейін берілетін жеміс
немесе тәтті тағам)
сорпа
гарнир
кеспе

БЛЮДА

десерт
суп
гарнир
лапша

DISH

dessert
soup
garnish
noodles

макарон	макароны	macaroni
котлет	котлеты	cutlet
бифштекс	бифштекс	beef steak
ет	мясо	meat
сиыр еті	говядина	beef
қой еті	баранина	mutton
бұзау еті	телятина	veal
құс	птица	bird
балық	рыба	fish
бірінші тағам	первое блюдо	first course
екінші тағам	второе блюдо	second course
сұлы ботқасы	овсяная каша	porridge
қуырылған картоп	жареный картофель	fried potatoes
картоп пюресі	картофельное пюре	mashed potatoes
пісірілген жұмыртқа	варёное яйцо	boiled egg

ҰЛТТЫҚ ТАҒАМДАР

НАЦИОНАЛЬНЫЕ БЛЮДА

NATIONAL MEALS

бауырсақ	баурсак	boursak
қаймақ	сметана	sour cream
сүзбе	творог	curds
күлше	лепёшка	flat cake
кілегей	сливки	sour cream

ҰЛТТЫҚ СУСЫНДАР

НАЦИОНАЛЬНЫЕ НАПИТКИ

NATIONAL DRINKS

айран	кефир	kefir
қымыз	кумыс	national drink fermented from mare's milk
шұбат	шубат	national drink from female camel's
шалап	шалап	shalap (drink, sour cream mixed with water)

ДӘМДЕУІШТЕР

ПРИПРАВЫ

FLAVOURING

бұрыш	перец	pepper
тұз	соль	salt
арнайы дәмдеуіштер	специи	spice
сірке суы	уксус	vinegar

СУСЫНДАР

НАПИТКИ

DRINK/BEVERAGE

шай	чай	tea
кофе	кофе	coffee
какао	какао	cocoa
сүт	молоко	milk
шырын	сок	juice

минералды су	минеральная вода	mineral water
кола	кола	cola
ликёр	ликёр	liqueur
коньяк	коньяк	cognac
бренди/коньяк	бренди/коньяк	brendy/cognak
виски	виски	whisky
сусын	напиток	drink/beverage

ТӘТІЛЕР

шоколад
мармелад

СЛАДОСТИ

шоколад
мармелад

SWEETIES

chocolate
fruit-paste sweets/
candies

торт
қант
печенье
бал
тосап

торт
сахар
печенье
мёд
варенье

cake
sugar
cookie/biscuit
honey
jam

ТАМАҚ ӨНІМДЕРІ

сары май
маргарин
ірімшік
шұжық
жұмыртқа
өсімдік майы
ет дүкені
көкөніс дүкені

ПИЩЕВЫЕ ПРОДУКТЫ

сливочное масло
маргарин
сыр
колбаса
яйцо
растительное масло
мясной магазин
овощной магазин

FOODSTUFFS

butter
margarine
cheese
sausage
egg
vegetable oil
butcher's
greengrocery/reengrocer's
(shop)

сүт өнімдері дүкені
балық дүкені
кондитер бөлімі
жарма
өнім
қара құмық жармасы
ұнтақ жарма
сұлы жармасы

молочный магазин
рыбный магазин
кондитерский отдел
крупы
продукт
гречневая крупа
манная крупа
овсяная крупа

dairy
fish store
confectioner's (shop)
cereals
product
buckwheat
semolina
oatmeal

НАН

ұн
қамыр
құймақ
бәліш
кондитер өнімдері

ХЛЕБ

мука
тесто
оладьи
пирожок
кондитерские изделия

BREAD

flour
dough
thick pancake
patty/pie
pastery

АСҮЙ, ЫДЫС, АСҮЙ БҰЙЫМДАРЫ	КУХНЯ, ПОСУДА, КУХОННЫЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ	DINNING ROOM, THE DISHES, KITCHEN APPLIANCES
асхана	столовая	dinning room
дастархан	скатерть	tablecloth
майлық	салфетка	napkin
қасық	ложка	spoon
ас қасық	столовая ложка	table spoon
шай қасық	чайная ложка	tea spoon
шанышқы	вилка	fork
пышақ	нож	knife
тәрелке	тарелка	plate
стақан	стакан	glass
шыны аяқ	чашка	cup
табақ	блюдо	dish, plate
кесе	пиала	drinking bowl
таба	сковорода	frying pan
табақша	блюдце	saucer
ас мәзірі	меню	menu
шөнке	горшок	pot
асүй ыдыстары	столовая посуда	dinnerware, foodware, tableware
асүй бұйымдары	кухонные принадлежности	kitchen appliances
қазан	казан	cooking pot
ет табақ	блюдо для мяса	dish for the meat
тоңазытқыш	холодильник	refrigerator

ЧУВСТВО, ХАРАКТЕР, SENSE/EMOTION, CHARACTER СЕЗІМ, МІНЕЗ

ЖАҒЫМДЫ ЭМОЦИЯ	ПОЛОЖИТЕЛЬНЫЕ ЭМОЦИИ	POSITIVE EMOTION
бақыт	счастье	happiness
қуаныш	радость	joy
зор қуанышпен	с большой радостью	with a great pleasure
масаттану	восторг	delight
жеңілдеу	облегчение	relief
қызығушылық	интерес	interest
шаттану	радость	joy, gladness
адалдық	честность	honesty
адамгершілік	человечность, гуманность	humanity
қанағат	удовлетворение	satisfaction
жұбаныш	утешение	comfort, consolation
жауапкершілік	ответственность	responsibility
алғыс	благодарность	gratitude

аяныш	сострадание	compassion
азаттық	свобода	freedom
саналылық	сознательность	consciousness
сенімділік	уверенность	confidence
сүйіспеншілік, махаббат	любовь	love
мақтаныш	гордость	pride

ЖАҒЫМСЫЗ ЭМОЦИЯ

зерігу	скука	boredom
бақытсыздық	горе	grief , sorrow
мазасыздық	беспокойство	anxiety, concern
қайғы-қасірет	страдание	suffering
жалғыздық	одиночество	loneliness
реніш	огорчение	grief
арамдық	злонамеренность	evil intent
наразылық	протест	protest
немқұрайдылық	халатность, безразличие	carelessness, indifference
жауыздық	зло, злоба	anger
жиіркеніш	отвращение	aversion
сенімсіздік	недоверие	distrust
кекшілдік	мстительность	vindictiveness
күдікшілдік	сомнительность	doubtfulness
күйзеліс	переживание	worry, anxiety

ОТРИЦАТЕЛЬНЫЕ ЭМОЦИИ

NEGATIVE EMOTION

ШЫДАМДЫЛЫҚ, ҚАТТЫЛЫҚ, ӘЛСІЗДІК

қорқақтық	трусость	cowardice
сенбеушілік	неверие	disbelief
достық	дружба	friendship
құрмет	уважение	respect
ашу, кек	гнев, месть	anger, revenge
шыдамдылық	терпение	patience
батылдық	храбрость	bravery
ерік күші	сила воли	will power
әлсіздік	слабость	foible
күдік	сомнение	doubt
сабырлылық	самообладание, сдержанность	composure
қаттылық, беріктік	твёрдость	stability
бел байлағандық	решимость	determination

ТЕРПЕНИЕ, ТВЁРДОСТЬ, СЛАБОСТЬ

PATIENCE, FOIBLE

**ЖАҚСЫ КӨРУ,
ЖЕК КӨРУ**

көңіл білдіру
тілектестік
қайран қалу
шексіз қадірлеу
жек көрушілік
жиіркенушілік
қызғаныш, күншілдік
табалаушылық

ЛЮБОВЬ, НЕНАВИСТЬ

сочувствие
доброжелательность
восхищение
обожание
презрение
отвращение
зависть
злорадство

LOVE, HATRED

sympathy
benevolence, amicability
admiration, delight
adoration
contempt, scorn
aversion, disgust
envy
malicious joy

**МАҚТАНЫШ,
ҚАРАПАЙЫМДЫЛЫҚ**

ұялшақтық
ұят
шыдамсыздық
сыпайылық
дәрекілік
әдепсіздік
атаққұмарлық
төкаппарлық
паңдық,
масаттанушылық
қарапайымдылық
елгезектік
қорлау, тіл тигізу

**ГОРДОСТЬ,
СКРОМНОСТЬ**

застенчивость
стыд
нетерпеливость
вежливость
грубость
бестактность
тщеславие
высокомерие
самодовольство
скромность
чуткость
оскорбление

PRIDE, MODESTY

shyness
shame
intolerance
politeness
rudeness
tactlessness
vanity
arrogance
self-satisfaction,
complacency
modesty
sensitivity
insult (to), outrage
(against)
impudence, insolence
refinement

**ЫҚЫЛАС, НИЕТ,
ЖАЛҚАУЛЫҚ**

мақсат
дем беру
талап
ықылас
үміт
ынта, жігер

**ЖЕЛЕНИЕ, НАМЕРЕНИЕ,
ЛЕНЬ**

цель
стимул
стремление
желание
надежда
рвение

**DESIRE, DILIGENCE,
LAZINESS**

target
stimulus
aspiration (for)
desire
hope (of)
zeal, fervour

**АДАМҒА ТӘН
ҚАСИЕТТЕР**

арман
ар, ұят
әдеп
әдет
әсер

**КАЧЕСТВА,
СВОЙСТВЕННЫЕ
ЧЕЛОВЕКУ**

мечта
честь, совесть
вежливость, учтивость
привычка
влияние

**HUMAN BEHAVIOR/
CHARACTERISTICS**

dream
honour
politeness
habit
influence

айла	уловка, хитрость	trick
азап	мука, мучение, страдание	torment
кемшілік	недостаток	lack (of)
қателік	ошибка	mistake
жылау	плачь	weep, cry
жат қылық	аморальный поступок	immorality
талпыныс	рвение	zeal
ұмтылыс	попытка	attempt
жомарттық	щедрость	generosity
күлкі	смех	laugh
жетістік	успех	success
ерекшелік	особенность	peculiarity, feature
еңбекқорлық	трудолюбие	industry, diligence
талғам	вкус	taste
пікір	мнение	opinion
тілек	желание	wish
ниет	намерение	intention
түсінік	понятие	idea
ұстаным	принцип	principle
іс	дело	work, business

АДАМҒА ТӘН

СВОЙСТВЕННОЕ ЧЕЛОВЕКУ

PECULIAR TO A MAN

өмір	жизнь	life
мәселе	проблема	problem
мүдде	интерес	interest
бастама	инициатива	initiative
бағыт	направление	direction
бағдар	ориентация	orientation
міндет	обязательство	obligation
шешім	решение	decision
мүмкіндік	возможность	possibility
үлгі	пример	model
білім	образование	education
қүзіреттілік	компетентность	competency
құқық	право	right
әл ауқат	благополучие	welfare
қауіпсіздік	безопасность	safety, security
байланыс	связь	relationship
байлық	богатство	wealth
бақыт	счастье	happiness
денсаулық	здоровье	health
тағдыр	судьба	fortune
абырой	авторитет	authority
ажар	облик	look, appearance
сымбат	красота, телосложение	beauty, figure
атақ	слава, звание	fame

білік	власть	authority
ажал	смерть, смертный час	death

МЫШЛЕНИЕ, THOUGHT

ОЙЛАУ

ТАБИҒАТ, САНА	ПРИРОДА, СОЗНАНИЕ	NATURE, CONSCIOUSNESS
әлем	мир	the world
ғылым	наука	science
пәлсапа	философия	philosophy
болмыс	бытие	objective reality
сана	сознание	consciousness
шындық	реальность	reality
дүние, әлем	вселенная	universe
тіршілік	существование	existence

ТАНЫМ	ПОЗНАНИЕ	COGNITION
нысан	объект	object
субъект	субъект	subject
білім	знание	knowledge
пайым	суждение	judg(e)ment
ой қорытындысы	умозаключение	inference, conclusion
логика	логика	logic
теория	теория	theory
ұғым	понятие	notion, conception
түйсік	ощущение, чутье	sensation
қабылдау	восприятие	perception
көрініс	представление	presentation
тәжірибе	практика	practice

ОЙЛАУ КАТЕГОРИЯСЫ	КАТЕГОРИЯ МЫШЛЕНИЯ	CATEGORY OF THINKING
бөлік	часть	part
форма	форма	form
сапа	качество	quality
рет	порядок	order
жүйе	система	system
жағдай	обстоятельство	circumstance
фактор	фактор	factor
себеп	причина	reason
даму	развитие	development
бүтін	целое	whole
мазмұн	содержание	content, substance
көптүрлілік	многообразие	variety, diversity
ұқсастық	сходство	likeness, resemblance
бірдейлік	идентичность	identity

қарама-қарсылық	противоположность	contrast
қайшылық, үйлеспеушілік	противоречие	contradiction, opposition
бірізділік	последовательность	succession, sequence
кеңістік	пространство	space
салдар	последствия	consequence
қажеттілік	необходимость	necessity
мүмкіндік	возможность	possibility
ықтималдық	вероятность	probability
заңдылық	закономерность	conformity
мүмкіндік	шанс	chance

ЗЕРТТЕУ

үлгі
мысал
зертхана
дайындау
тақырып
факт
құрал
әдіс
құрал-жабдық
жаңалық
тексеру
белгі
құбылыс
сала, өріс
көрсеткіш
сипаттама
амал
бейімдеу
өзгеріс
жақсару
ойлап табу, өнертабыс

ИССЛЕДОВАНИЕ

образец
пример
лаборатория
разработка
тема
факт
средство
метод
оборудование
открытие
проверка
признак
явление
область
показания
характеристика
способ
приспособление
изменение
улучшение
изобретение

RESEARCH

model
example
laboratory
designing
theme
fact
means
method
equipment
discovery
test/ examination
sign, indication
phenomenon
sphere
evidence
description
method
adaptation
revision, amendment
improvement
invention

ТАЛДАУ

заң
түр
тип
ереже, қағидат
ескерту
талдау, айыру
теңеу
топтастыру
өзара байланыс
өзара әрекет
ұстаным

АНАЛИЗ

закон
вид
тип
правило
примечание
анализ
сравнение
классификация
взаимосвязь
взаимодействие
принцип

ANALYSIS

law
kind
type
rule
note
analysis
comparison
classification
interconnection
interaction
principle

ХАБАРЛАУ

хабарлау
баяндама
ой
қорытынды
алдыңғы жағдай
өлшем, белгі
дәлел

СООБЩЕНИЕ

сообщение
доклад
мысль
вывод
предпосылка
критерий
доказательство, аргумент

INFORMATION

message, announcement
report
thought
finding, conclusion
precondition, prerequisite
criterion, criteria
argument, evidence

СЫН

көзқарас
мақұлдау
растау, қолдау
бас тарту
қатынас
анықтама
мойындау, тану

КРИТИКА

точка зрения
одобрение
подтверждение
отказ
отношение
определение
признание

CRITIC

viewpoint
approve
confirmation
refusal
relation
definition
acknowledgement,
recognition
deviation, deflection
objection
reevaluation
underestimate,
underestimation
misunderstanding

ауытқу
қарсылық
асыра бағалау
бағаламаушылық

отклонение
возражение
переоценка
недооценка

жаңсақтық

недоразумение

НӘТИЖЕ

табыс
қате
сәтсіздік
артықшылық
тиімділік
маңыздылық
тапшылық
жетімсіздік
келісім
әлбетте

РЕЗУЛЬТАТ

успех
ошибка
неудача
преимущество
эффективность
важность
недостаток, нехватка
недостаток
согласие
непременно, конечно

RESULT

success
mistake
failure
advantage, preference
effectiveness
importance
lack (of), defect
deficiency
agreement
certainly, of course

ОБРАЗОВАНИЕ, EDUCATION**БІЛІМ**

орта мектептің жоғарғы

сыныптары

кәсіби техникалық училище

жоғарғы оқу орны

старшие классы средней

школы

профессионально-

техническое училище

высшее учебное заведение

grammar school

technical school

higher education/university

еңбек, жұмыс (ғылыми)	труд, работа (научная)	scientific work
хабарлама	сообщение	reference
ашылу	открытие	discovery
шәкірт	учащийся, поседователь	educate/disciple
мектеп оқушысы	школьник/школьница	schoolboy schoolgirl
оқушы	ученик/ученица	pupil
студент	студент/студентка	student
аспирант	аспирант/аспирантка	postgraduate student
мұғалім	учитель/учительница	teacher
оқытушы	преподаватель/ преподавательница	lecturer/instructor/ academic /professor
профессор	профессор	professor
ғалым	учёный	scientist
ғылым академиясының мүшесі	член академии наук	member of the academy of sciences
мектеп директоры	директор школы	school head
факультет деканы	декан факультета	dean of the faculty
ректор	ректор (университета, института)	rector
сәулетші	архитектор	architect
сәулет	архитектура	architecture
геология	геология	geology
медицина	медицина	medicine
психология	психология	psychology
филология	филология	philology/language and literature study
философия	философия	philosophy
бағдарлама	программа	programme
практика	практика	practice
сынақ	зачёт	(final/term) test
емтихан	экзамен	exam/examination
диктант	диктант	dictation
есеп	задача	sum
мысал	пример	example
жаттығу	упражнение	exercise
нөмір	номер	number
цифр	цифра	figure/number
сан	число	number
кассета	кассета	cassete
компьютер	компьютер	computer
дискет	дискета	disk
кітап	книга	book
сөздік	словарь	dictionary
энциклопедия	энциклопедия	encyclopedia
дәптер	тетрадь	exercise book
баяндама	доклад	report
оқыту	обучение	teaching

тәжірибе	эксперимент	experiment
экспедиция	экспедиция	expedition
басталуы (дәріс)	начало (лекции)	beginning of the (lecture)
бітіру (университет)	окончание (университета)	graduation

ОҚУ МЕКЕМЕЛЕРІ

УЧЕБНЫЕ ЗАВЕДЕНИЯ

EDUCATIONAL INSTITUTION

тәрбие	воспитание	upbringing
бастауыш мектеп	начальная школа	primary school
орта мектеп	средняя школа	secondary school
техникум	техникум	technical secondary school
колледж	колледж	college
мамандық	специальность	speciality
оқу	изучение	study
мектеп	школа	school
курстар	курсы	courses
академия (ғылым)	академия (наук)	academy of sciences
сынып (бірінші сынып)	класс (первый класс)	first form
топ	группа	group
факультет	факультет	faculty
аспирантура	аспирантура	postgraduate education
аудитория (дәрісхана)	аудитория	auditorium/lecture hall
белгі	отметка	mark
баға	оценка	mark
бет	страница	page
мәтін	текст	text
бестік	пятёрка	excellent mark
төрттік	четвёрка	good mark
үштік	тройка	satisfactory mark
екілік	двойка	unsatisfactory mark

ОҚУ ПӘНДЕРІ

УЧЕБНЫЕ ПРЕДМЕТЫ

SCHOOL SUBJECTS

пән	предмет	subject
математика	математика	Mathematics
физика	физика	physics
биология	биология	biology
химия	химия	chemistry
сурет салу/сызу	рисование/черчение	drawing
тарих	история	history
әдебиет	литература	literature
шет тілі	иностраннный язык	foreign language
дене шынықтыру	физическая культура	physical training
сынып	класс	form
сабақ	урок	lesson
дәріс	лекция	lecture
үзіліс	перемена	break
тапсырма	задание	task

үй тапсырмасы	домашнее задание	home task
мұғалім, оқытушы	учитель/преподаватель	teacher
оқушы	ученик	pupil
студент, тыңдаушы	студент, слушатель	student
тақта	доска	blackboard
парта	парта	desk
оқулық	учебник	text -book
қалам	ручка	pen
қарындаш	карандаш	pencil
сызғыш	линейка	ruler
өшіргіш	ластик	eraser
карта	карта	map
гуманитарлық ғылымдар	гуманитарные науки	humanities
оқу құралдары	учебные пособия	learning aids-
оқу жылы	учебный год	school year/academic year
ғылым/жаратылыстану	наука/предмет	science
циклінің пәні	естественного цикла	
емтихан, баға	экзамен, оценка	examination, mark/grade
сайыс	конкурс	competition
кәмелеттік аттестат	аттестат зрелости	school-leavin certificate
диплом	диплом	diploma

ТІЛ БІЛІМІ

ЯЗЫКОЗНАНИЕ

LINGUISTICS

әріп	буква	letter
әліпби	алфавит	alphabet
сөз	слово	word
сұрақ	вопрос	question
тіл	язык	language
сөз	речь	speech
сөздік қор	словарный запас	vocabulary
грамматика	грамматика	grammar
дауысты дыбыс	гласный звук	vowel
транскрипция	транскрипция	transcription
сөз тіркесі	словосочетание	phrase
тіл білімі	языкознание	linguistics
стиль	стиль	style
жазылым	правописание	orthography
айтылым	произношение	pronunciation
идиома	идиома	idiom
сөйлем	предложение	sentence
жай сөйлем	простое предложение	simple sentence
мәтін	текст	text
мойындамау	отрицание	negation
сөз таптары	части речи	part of speech
зат есім	имя существительное	the noun
етістік	глагол	the verb
сын есім	имя прилагательное	the adjective

есімдік	местоимение	the pronoun
үстеу	наречие	the adverb
сан есім	числительное	the numeral
артиколь	артиколь	the article
сан	число	number
жекеше түрі	единственное число	singular
көпше түрі	множественное число	plural
сөйлем мүшелері	члены предложения	members of the sentence
бастауыш	подлежащее	the subject
баяндауыш	сказуемое	the predicate
толықтауыш	дополнение	the object
пысықтауыш	обстоятельство	the adverbial modifier
анықтауыш	определение	the attribute
салалас құрмалас сөйлем	сложносочинённое предложение	compound sentence
сабақтас құрмалас сөйлем	сложноподчинённое предложение	complex sentence
бағыныңқы немесе басыңқы сөйлем	придаточное или главное предложение	dependent clause
пікір	утверждение	affirmation
шылау	предлог	preposition
жалғаулық	союз	conjunction
одағай	междометие	interjection
демеулік	послелог	postposition
грамматикалық шақ	грамматическое время	tense
етіс	залог	voice
септік	падеж	case
мәтін типтері	типы текстов	types of texts
мәтін тақырыптары	темы текстов	themes of the texts
диалог	диалог	dialogue

ҒЫЛЫМИ ТЕРМИНДЕР

НАУЧНЫЕ ТЕРМИНЫ

SCIENTIFIC TERMS

аспект	аспект	aspect
нәтиже	результат	result
білім	знание	knowledge
мәселе, проблема	проблема	problem
маман	специалист	expert (in)
аргумент	аргумент	argument
негіз, қор	база	basis
кіріспе	введение	introductory
шама, көлем	величина	size
мүмкіндік	возможность	opportunity, possibility
түйін, қорытынды	вывод	conclusion
гармония, үйлесім	гармония	harmony
сызба	график	graph, diagram
диалектика	диалектика	dialectics
дәлел	довод	argument

дәлелдеме	доказательство	proof
ескертпе	замечание	note
мағына	значение	meaning
зерде, зият	интеллект	intellect
топтастыру, жіктеу	классификация	classification
мөлшер	количество	quantity, number
композиция (құрылысы)	композиция	composition
нақтылау	конкретизация	specification, concretization
бәсеке	конкуренция	competition
тұжырым	концепция	concept
сын	критика	criticism
материя	материя	matter, substance
қисын, логика	логика	logic
әдіс	метод	method
әдістеме	методика	method(s), methodology
әдіснама, әдістер жүйесі	методология	methodology
механика	механика	mechanics
дүниетаным, көзқарас	мировоззрение	world outlook, world view
үлгі	модель	pattern
көрнекілік	наглядность	visual aids
кемшілік	недостаток	lack of
өңдеу	обработка	processing
ортақ	общее	common
объект, нысан	объект	object
түсініктеме	объяснение	explanation
істе қолдану	практика	practice
қолданбалы	прикладной	applied
қосымша	приложение	appendix
бағдарлама	программа	programme
өнім	продукт	product
кеңістік	пространство	space
қайшылық	противоречие	contradiction
процесс, үрдіс	процесс	process
тепе-теңдік	равновесие	balance
байланыс	связь	connection
жүйе	система	system
жағдай, жағдаят	ситуация	situation
салдар, нәтиже	следствие	consequence
мазмұн	содержание	content
сана	сознание	consciousness
мән, маңыз	сущность	essence
шығармашылық	творчество	creation
тенденция, даму бағыты, үрдіс	тенденция	tendency
терминология	терминология	terminology
техника	техника	technique
технология	технология	technology

техника	техника	technique
технология	технология	technology
кезең, саты	период, фаза	phase
феномен	феномен	phenomenon
мақсат	цель	goal
сараптама	экспертиза	assessment, expertize
цикл, топтама	цикл	cycle
кезең	этап	stage

КУЛЬТУРА, CULTURE

МӘДЕНИЕТ

БЕЙНЕЛЕУ ӨНЕРІ	ЖИВОПИСЬ	PAINTING
суретші	художник	artist
картина	картина	picture
портрет	портрет	portrait
сурет	рисунок	drawing
фотография	фотография	photography
көрме	выставка	exhibition
мұражай	музей	museum
альбом	альбом	album
фотоаппарат	фотоаппарат	camera
түрлі түсті	цветной	coloured
шебер (бейнелеу)	мастер (живописи)	artist
бейнелеу өнерінің туындысы	произведение живописи	paintings

ӨНЕР	ИСКУССТВО	ART
шебер	мастер	master
белгілі	известный	famous
талантты	талантливый	talented
автор	автор	author
өнер қайраткері	деятель искусства	art worker
жетекші	руководитель	leader/head
өнер түрлері	виды искусства	types of art
қазіргі	современный	modern
жалпы түсініктер	общие понятия	general idea
сыйақы	премия	premium
талант	талант	talent
өнер шығармалары	произведение искусства	work of art
танымал	популярный	popular
ескі	старинный	antique
сәулетші	архитектор	architect
ғимарат	здание	building
кесене	мавзолей	mausoleum
шіркеу	церковь	church
фонтан (субұрқақ)	фонтан	fountain

әдемі	красивый	beautiful
мұнара	башня	tower
көне	древний	ancient
сәулет ансамблі	архитектурный ансамбль	architectural ensemble/ group of building
сәулет ескерткіші	памятник архитектуры	monument

КИНО

мультфильм	мультфильм	animated cartoon
касса	касса	booking-office
билет	билет	ticket
орын	место	place
сеанс	сеанс	session
әртіс	артист	actor
режиссёр	режиссер	director.
фильм	фильм	film
кинотеатр	кинотеатр	cinema
зал	зал	hall
бейнефильм	видео, видеофильм	video
детектив	детектив	detective
комедия	комедия	comedy
кино	кино	movie
фильм	фильм	film
деректі фильм	документальный фильм	documentary (film)
детектив	детектив	detective
комедия	комедия	comedy
оператор	оператор	operator
жұлдыз	звезда	star/celebrity
декоратор	декоратор	decorator
бейнекассета	видеокассета	videocassete
фестиваль	фестиваль	festival
сыйақы	премия	premium
қатар	ряд	range
қорқынышты фильм	фильм ужасов	horror film
кейіпкер (фильмнің)	герой (фильма)	hero
көрермен	зритель	viewer
көркем фильм	художественный фильм	feature film
басты роль	главная (роль)	key/leading role
классикалық	классический	classical
музыкалық	музыкальный	musical
қызық оқиғалы фильм	приключенческий фильм	adventure film
өткір сюжетті фильм	остросюжетный фильм	thriller

ТЕАТР

қуыршақ театры	кукольный театр	puppet show
балерина	балерина	ballet dancer
әнші	певец/певица	singer

драма	драма	dramma
балет	балет	ballet
опера	опера	opera
пьеса	пьеса	play
репертуар	репертуар	repertoire/repertory
труппа	труппа	troupe
гастроль	гастроли	tour
сахна	сцена	scene
шымылдық	занавес	curtain
декорация	декорация	set
қойылым	спектакль	performance
көрермендер	зрители	viewers
қол шапалақтау	аплодисменты	applause
премьерa	премьерa	irst/opening night, premiere
үзіліс	антракт	interval/intermission
көрермендер залы	зрительный зал	hall/auditorium
гардероб	гардероб	cloakroom
фойе	фойе	rush-room
трагедия	трагедия	tragedy
музыкалық комедия	музыкальная комедия	musical comedy
сатира	сатира	satire
кейіпкер (пьеса)	герой (пьесы)	hero
рөл	роль	role
партердің алдыңғы қатары	передние ряды партера	parquet circle
партердің артқы қатары	задние ряды партера	parterre
амфитеатр	амфитеатр	amphitheater

МУЗЫКА

оркестр	оркестр	orchestra
сазгер	композитор	composer
дирижёр	дирижёр	conductor
әнші	певец	singer
күйсандық	пианино	piano
домбыра	домбра	dombra (kazakh stringed folk instrument)

қобыз	кобыз	kobuz (kazakh stringed folk instrument)
-------	-------	---

ән	песня	song
концерт	концерт	concert
хор	хор	chorus
музыканттар тобы	группа музыкантов	band
аспаптар	инструменты	instrument
әуен	мелодия	melody
саксофон	саксофон	saxophone
сыбызғы	дудка	pipe

жетіген	жетиген	zhetigen (kazakh (seven) stringed folk instrument)
дабыл	барабан	drum
симфония	симфония	symphony
бис	бис	encore
халық әуені	народная мелодия	folk melody

ӘДЕБИЕТ

кітап
бет
автор
жазушы
өлең
ертегі
кітапхана
кітап дүкені
басылым
том
атау
ақын
драматург
роман
әңгіме
анықтама
баспа
редактор
типография
кітаптың мұқабасы
бөлім
шығарма
көркем әдебиет

ЛИТЕРАТУРА

книга
страница
автор
писатель
стихотворение
сказка
библиотека
книжный магазин
издание
том
название
поэт
драматург
роман
рассказ
справочник
издательство
редактор
типография
обложка книги
раздел
произведение
художественная литература

LITERATURE

book
page
author
writer
poem
tale
library
bookshop
edition
volume
title
poet
dramaturge
novel
story
reference book/ manual
publishing house
Editor
printer
cover, frontispiece
part
work of literature
fiction

СПОРТ, SPORT СПОРТ

жүзу	плавание	swimming
гимнастика	гимнастика	gymnastics
коньки	коньки	skates
шаңғы спорты	лыжный спорт	skiing
ауыр атлетика	тяжёлая атлетика	weight-lifting
бокс	бокс	boxing
күрес	борьба	wrestling
футбол	футбол	football
волейбол	волейбол	volleyball
хоккей	хоккей	hockey

баскетбол	баскетбол	basketball
стадион	стадион	stadium
хоккейші	хоккеист	hockey player
шахматшы	шахматист	chess player
күрес	борьба	wrestling
гимнастшы	гимнастика	gymnastics
тенис	теннис	tennis
шахмат	шахматы	chess
чемпион	чемпион	champion
велосипед	велосипед	bicycle
қайық	лодка	boat
доп	мяч	ball
бассейн	бассейн	swimming pool
клуб (спорт)	клуб (спортивный)	sport club
жаттығу	тренировка	training
ойын	игра	game/ play
кездесу	встреча	match/ meeting
матч	матч	match/ meeting
жарыс	соревнования	competition
чемпионат	чемпионат	championship
жеңіл атлетика	лёгкая атлетика	track and field athletics
жүгіру	бег	race
финал	финал	final
чемпионат	чемпионат	championship
әлем чемпионаты	чемпионат мира	world championship
олимпиялық ойындар	олимпийские игры	Olympic games
медаль	медаль	medal
алтын/күміс, қола медаль	золотая/серебряная/ бронзовая медаль	gold, silver, bronze medal
жеңіс	победа	win
тең ойын	ничья	drawn game
рекорд	рекорд	record
есеп	счет	score
ұпай	очки	point(s)
топ	команда	team
құрама	сборная	combined team
ұлттық құрама	национальная сборная	the national team
капитан, жетекші	капитан	captain
спортшы	спортсмен	sportsman
атлет	атлет	athlete
төреші	судья	referee
сайыс	состязание	fencing
көркем сырғанау	фигурное катание	Figure skating
жанкүйер	болельщик	Fan

САЯХАТ, ТУРИЗМ

турист
кету
келу
автомобиль
машина
велосипед
қайық
шоссе (тас жол)
жол
теміржол
станция
аялдама
касса
билет (бару, қайтуға)
экскурсия
карта
жоспар (қаланың)
маршрут
виза
паспорт, төлқұжат

ПУТЕШЕСТВИЯ, ТУРИЗМ

турист
отъезд
приезд
автомобиль
машина
велосипед
лодка
шоссе
дорога
железная дорога
станция
остановка
касса
билет (туда и обратно)
экскурсия
карта
план (города)
маршрут
виза
паспорт

JOURNEY, TOURISM

tourist
departure
arrival
car/motor
car
bicycle
boat
highway/road
road
railway
station
stop/station
booking-office
return/round trip
excursion
map
plan
route/course
visa
passport

**РАБОТА, WORK
ЖҰМЫС****ЕҢБЕК,
ЖҰМЫСБАСТЫЛЫҚ**

жұмыс
қызмет
орын
міндет
жұмыссыз
жұмыссыздық
қайраткерлік
лауазым
еңбек өтілі

ТРУД, ЗАНЯТОСТЬ

работа
служба
место
обязанность
безработный
безработица
деятельность
должность
стаж работы

WORK, OCCUPANCY

job
duty
place
duty
unemployed
unemployment
activity
job/position
length of work

**ҚЫЗМЕТ, ӘРЕКЕТ
САЛАСЫ**

спорт
ғылым
өндіріс
мәдениет
өнер
саясат

СФЕРЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

спорт
наука
производство
культура
искусство
политика

FIELD OF ACTIVITY

Sport
Science
Manufacture
Culture
Art
Politics

құрылыс	строительство	building
көлік	транспорт	transport
байланыс	связь	connection
сауда	торговля	trade
дәрігерлік қызмет	медицинское обслуживание	health service
білім	образование	education
зауыт/фабрика	завод/фабрика	plant/factory
авиазауыт	авиазавод	aircraft factory
автозауыт	автозавод	motor car works/factory
электростанция	электростанция	power station
өнеркәсіп	промышленность	industry
ауыл шаруашылығы	сельское хозяйство	agriculture
кәсіпорын	предприятие	enterprise
компания	компания	company
филиал	филиал	branch (office)
фирма	фирма	firm
мұнай өңдейтін зауыт	нефтеперегонный завод	oil refinery
көмір шахтасы	угольная шахта	coal mine
машина жасау зауыты	машиностроительный завод	machine building plant/ engineering works

МАМАНДЫҚ	ПРОФЕССИЯ	PROFESSION
жұмысшы	рабочий	workman
механик	механик	mechanic
жүргізуші	водитель	driver
инженер	инженер	engineer
заңгер	юрист	lawyer
хатшы	секретарь	secretary
аудармашы	переводчик	translator
шебер	мастер	master
елші	посол	ambassador
әртіс	артист/артистка	artist
музыкант	музыкант	musician
дирижер	дирижер	conductor
композитор	композитор	composer
оқытушы	преподаватель	teacher
құрылысшы	строитель	builder
балықшы	рыбак	fisherman
сатушы	продавец/продавщица	shop assistant seller
даяшы	официант	waiter
кассир	кассир	cashier
ұшқыш	летчик	pilot
ғарышкер	космонавт	astronaut
полиция	полиция	policeman
дәрігер	врач	doctor
медбике	медсестра	nurse
оташы	хирург	surgeon

инженер-электроншы	инженер-электронщик	engineer electronician
темір ұстасы	слесарь	metak worker/locksmith
металл ісінің маманы	токарь	turner
электр маманы	электрик	electrician
дәнекерлеуші	сварщик	welder
биолог	биолог	biologist
география маманы	географ	geographer
геология маманы	геолог	geologist
психология маманы	психолог	psychologist
журналист	журналист	journalist
тарихшы	историк	historian
математик	математик	mathematician
физика маманы	физик	physicist
филолог	филолог	philologist
философ	философ	philosopher
химия маманы	химик	chemist
экономика маманы	экономист	economist
кәсіпкер	предприниматель	enterpruner
асаба	тамада	toastmaster
бағбан	садовод	gardener
бақылаушы	контролер	inspector
делдал	маклер, посредник	broker
емші	лекарь, знахарь	doctor, physician
саудагер	торговец	tradesman
малшы	скотовод	cattle-breeder
сауыншы	доярка	dairymaid
жазушы	писатель	writer, author
егінші	земледелец	farmer
етікші	сапожник	shoemaker
құрылысшы	строитель	builder
қызмет	служба	vice ser
лауазым	должность	position, post
басқарушы	управляющий	manager
меңгеруші	заведующий	chief, head
бастық	начальник	head, chief, boss
бастықтың орынбасары	заместитель начальника	deputy chief
бас маман	главный специалист	main specialist
жетекші маман	ведущий специалист	key specialist
төраға	председатель	chairman, chairperson
директор	директор	director
қызметкер	сотрудник	collaborator
мансап	карьера	career
мәртебе	статус	status

ҚҰРАЛДАР, ЖАБДЫҚТАР	ИНСТРУМЕНТЫ, ОБОРУДОВАНИЕ	INSTRUMENTS, EQUIPMENT
құрал-сайман	инструменты	instrument
балға	молоток	hammer
балта	топор	axe
орақ	серп	sickle
шеге	гвоздь	nail
егеу	напильник	file
сүргі	рубанок	plane
тескіш	сверло	drill
бұрағыш	отвертка	screwdriver
шайба	шайба	washer
ажырататын кілт	разводной ключ	adjustable spanner
домкрат	домкрат	jack
болт	болт	bolt
шүріп	шуруп	screw
сым	провода	wire
сіріппе	пружина	spring
жабдық	оборудование	equipment
аппарат	аппарат	device
станок/машиналар	станки/машины	machine-tools
материал	материал	material
кескіш аспап	резец	cutter
қайрақ, шарық	точило	grindstone
қайрақ тас	точильный камень	whetstone

СВЯЗЬ, ТРАНСПОРТ, COMMUNICATION, TRANSPORT

БАЙЛАНЫС, КӨЛІК

ПОШТА, ТЕЛЕФОН	ПОЧТА, ТЕЛЕФОН	POST-OFFICE, TELEPHONE
мекенжай	адрес	address
телефон	телефон	telephone
пошта, пошта бөлімі	почта, почтовое отделение	post office
индекс	индекс	index
хат тасушы	почтальон	postman
абонент	абонент	telephone subscriber
каталог	каталог	catalogue
хат	письмо	correspondence
хат қалта	конверт	envelope
бандероль	бандероль	parcel
аударма	перевод	postal (money) order
жеделхат	телеграмма	telegram
сәлемдеме	посылка	parcel, sending
сәлемдеме алу	получить посылку	get/receive a parcel

бөлімше	отделение	post office
телеграф	телеграф	telegraph
мәтін	текст	text
жұмыс телефоны	рабочий телефон	business/office phone
үй телефоны	домашний телефон	home phone
телефон анықтамасы	телефонный справочник	white pages
ашық хат	открытка	postcard
кабина	кабина	cabin
код	код	code
тапсырыс	заказ	order
факс	факс	fax
пошта жәшігі	почтовый ящик	letter box
байланыс	связь	communication
оператор	оператор	operator
алушы	получатель	addressee/receipient
жіберуші	отправитель	sender
басылым	издание	edition/publication
халықаралық сөйлесу	международный разговор	international call
құн	стоимость	cost
қоғамдық телефон	общественный телефон	public telephone
жөнелтілім	отправление	departure
жазылым	подписка	subscription
электронды пошта	электронная почта	e-mail
байланыс жүйесі	система связи	communication(s) system
байланыс желісі	линия связи	communication channel
ғарыштық байланыс желісі	линия космической связи	space communication line
магистральды байланыс	магистральная связь	long-hall communication
халықаралық бағыт	международное направление	international direction
қалааралық, халықаралық байланыс	междугородняя, международная связь	trunk communication, long distance communication
халықаралық арна	международный канал	toll circuit, trunk circuit
халықаралық желі	международная сеть	international network
халықаралық байланыс желісі	международная линия связи	long distance line
жергілікті абонент	местный абонент	local user
жергілікті байланыс желісі	местная линия связи	home line
байланыс құралы	средства связи	communication facilities
телеграф абоненті	телеграфный абонент	telegraph subscriber
телеграф арнасы	телеграфный канал	telegraph channel
телеграф торабы	телеграфный узел	telegraph center
телеграфтық хабар	телеграфное сообщение	telegraphic communication/ message
телеграф байланысы	телеграфная связь	telegraphic communication
телефакс	телефакс	facsimile
телефон абоненті	телефонный абонент	telephone subscriber

телефон желісі	телефонный кабель	telephone cable
телефон байланысы	телефонная связь	telecommunications/telephony
телефонограмма	телефонограмма	telephone message
байланыс торабы	узел связи	communication center
байланыс жиілігі	частота связи	communication band/carrier selection
абоненттік төлем	абонентская плата	user charge
қалалық байланыс	городская связь	intercity network

ТЕМІРЖОЛ

ЖЕЛЕЗНАЯ ДОРОГА

RAILWAY

платформа	платформа	platform
жол	путь	path
пойыз	поезд	train
тепловоз	тепловоз	locomotive
электровоз	электровоз	electric locomotive
жолаушы	пассажир	passenger
вагон	вагон	wagon
цистерна	цистерна	cistern
бақылаушы	контролер	controller
тасушы	носильщик	porter/carrier/ baggage-man
жол серік	проводник	conductor
анықтама бюросы	справочное бюро	inquiry office/information desk
кесте	расписание	timetable/schedule
теміржол станциясы	железнодорожная станция/вокзал	railway station/railroad station
жолаушы пойызы	пассажирский поезд	passenger train
жүрдек пойыз	скорый поезд	fast train
қала сырты пойызы	пригородный поезд	commuter train
темір жол билеті	железнодорожный билет	commutation/railway ticket
жатын вагон	спальный вагон	sleeping car
ресторан-вагон	вагон-ресторан	dining car
тауар вагоны	товарный вагон	freight-car
жоғарғы/төменгі сөре	верхняя/нижняя полка	upper/lower berth
кетуі	отправление	departure
келуі	прибытие	arrival
жүк	багаж	luggage
ауысым	пересадка	transfer to another line

ӘУЕ КӨЛІГІ

ұшақ
әуежай
әуе вокзал
кеден
рейс
тіркеу
ұшқыш
реактивті ұшақ
әуелайнері
ұшу жолағы
экипаж
штурман
борт-радист

АВИАТРАНСПОРТ

самолет
аэропорт
аэровокзал
таможня
рейс
регистрация
летчик
реактивный самолет
авиалайнер
взлетная полоса
экипаж
штурман
борт-радист

AIR TRANSPORT

aeroplane/aircraft
airport
air terminal
customs
trip/run
registration
pilot
jet aircraft
airliner
runway
crew
flight navigator
airborne radio operator/
flight radio operator
flight
aerostructure
wing
plane's tail
chassis
cabin/cockpit
take on board
make a landing
non-stop flight
plane crash

ұшу

полет

flight

ұшақтың бөлшектері

детали самолета

aerostructure

қанат

крыло

wing

құйрығы

хвост

plane's tail

шасси

шасси

chassis

пилоттар кабинасы

кабина пилота

cabin/cockpit

жолаушыларды бортқа

посадка пассажиров

take on board

отырғызу

на борт

ұшақты қондыру

посадка самолета

make a landing

қонбай ұшу

беспосадочный перелет

non-stop flight

апат

катастрофа

plane crash

АВТОМОБИЛЬ КӨЛІГІ

автобус

автобус

bus

жол

дорога

road

көпір

мост

bridge

бағдаршам

светофор

traffic lights

жүк таситын машина

грузовик

truck, lorry

фургон

фургон

estate car

автоцистерна

автоцистерна

tank-lorry

автожол

автодорога

highway

капот

капот

bonnet

фар

фары

headlight

шина

шина

tyre

жолдың қиылысы

перекресток дорог

crossroads

жол қозғалысы

дорожное движение

moving traffic/road traffic

жол белгісі

дорожный знак

road sign

жүргіншілер өтетін жер

пешеходный переход

pedestrian crossing

шыны тазартқыш

стеклоочистители

windscreen wiper

жүксалғыш

багажник

boot, trunk

сигнал

сигнал

signal

двигатель	двигатель	engine/motor
радиатор	радиатор	radiator
аккумулятор	аккумулятор	accumulator
қосалқы дөңгелек	запасное колесо	spare wheel
автосервис	автосервис	service center
май құю станциясы	заправочная станция	service/filling station
автомобиль жуатын жер	мойка автомобилей	car wash
тежеу	торможение	braking
жылдамдату	ускорение	acceleration/speed-up
басып озу	обгон	overtaking
қосалқы бөлшек	запасная часть	spare parts/spares
пайдаланылған газды шығаратын труба	выхлопная труба	exhaust pipe
рөл дөңгелегі	рулевая педаль	steering wheel
акселератор	акселератор	accelerator
оталдыру	зажигание	lighting
жанармай көлемінің көрсеткіші	показатель количества топлива	fuel quantity indicator

ГОРОД, CITY/TOWN

ҚАЛА

КӨШЕ, АЛАҢДАР	УЛИЦЫ, ПЛОЩАДИ	STREETS, SQUARES
ауыл	деревня	village
көше	улица	street
даңғыл	проспект	avenue
алаң	площадь	square
ғимарат	здание	building
бұрыш	угол	corner
тротуар/асфальт	тротуар/асфальт	sidewalk/asphalt
үлкен қала	большой город	city
шағын қала	маленький город	town

КӨЛІК	ТРАНСПОРТ	TRANSPORT
троллейбус	троллейбус	trolley bus
трамвай	трамвай	tram/tramway
метро	метро	underground
такси	такси	taxi
кондуктор	кондуктор	conductor
билет	билет	ticket
орын	место	place
автотұрақ	автостоянка	car-park
қала көлігі	городской транспорт	urban transport
жүру билеті	проездной билет	season ticket

ӘЛЕУМЕТТІК-МӘДЕНИ ЖӘНЕ ТҰРМЫСТЫҚ МЕКЕМЕЛЕР	СОЦИАЛЬНО- КУЛЬТУРНЫЕ И БЫТОВЫЕ УЧРЕЖДЕНИЯ	SOCIO-CULTURAL AND CONSUMER SERVICE CENTERS
--	--	---

кино	кино	cinema
цирк	цирк	circus
мейрамхана	ресторан	restaurant
бар	бар	bar
клуб	клуб	club
саябақ	парк	park
мектеп	школа	school
мешіт	мечеть	mosque
қонақүй	гостиница	hotel

САУДА	ТОРГОВЛЯ	TRADE, COMMERCE
-------	----------	-----------------

баға	цена	price
касса	касса	box office
кассир	кассир	cashier
сатушы	продовец	shop assistant
сатып алушы	покупатель	customer
дүкен	магазин	store
супермаркет	супермаркет	supermarket
базар	рынок	market
шаштараз	парикмахерская	hairdressing saloon, barbershop
сауда	торговля	trade
тауар	товар	good
сұраныс	спрос	demand (for)
ұсыныс	предложение	offer
тұрмыстық қызмет көрсету орталығы	центр бытовых услуг	personal services center
киім тазалау	химчистка	dry-cleaning
аяқ киім жөндеу	ремонт обуви	shoe repair shop

ТҰРҒЫЛЫҚТЫ ЖӘНЕ ЖҰМЫС ІСТЕЙТІН ЖЕРІ (ҚАЛАЛЫҚ МЕКЕМЕ)	МЕСТО ПРОЖИВАНИЯ И РАБОТЫ (ГОРОДСКИЕ УЧРЕЖДЕНИЯ)	PLACE OF LIVING AND PLACE OF WORK
--	--	--------------------------------------

мекенжай	адрес	address
астана	столица	capital
қала	город	city
ауыл	деревня	village
аудан	район	district
орталық	центр	center
көше	улица	street
алаң	площадь	square
даңғыл	проспект	avenue
көпір	мост	bridge
ескерткіш	памятник	monument

үй	дом	house
корпус	корпус	building
вокзал	вокзал	railroad station
станция	станция	station
аялдама	остановка	stop
пошта	почта	post office
дәріхана	аптека	pharmacy/chemist's shop
емхана	поликлиника	polyclinic
зообақ	зоопарк	zoo
саябақ	парк	park
бақ	сад	garden
дүңгіршек	киоск	stall
гастроном	гастроном	grocery
дүкен	магазин	store
дәмхана	кафе	coffee bar
мейрамхана	ресторан	restaurant
асхана	столовая	dining-hall
бассейн	бассейн	swimming pool
стадион	стадион	stadium
жатақхана	общежитие	hostel
гимназия	гимназия	gymnasium
қиылыс	перекресток	cross
өтетін жер	переход	passage
әмбебап дүкен	универмаг	department store
болу	побывать	visit
қалалық	городской	urban
орталық	центральный	central

КОММУНИКАЦИЯ

әңгіме	рассказ	story
радио	радио	radio
теледидар	телевизор	TV set
телефон	телефон	telephone
тіл (қай тілде?)	язык (на каком языке?)	language (what?)
хабар	передача	programme
жаңалық	новость	news
хабарлама	сообщение	report
жазбахат	записка	note

ҚҰЖАТТАР, БАСПА ӨНІМДЕРІ

құжат	документ	document
паспорт, төлқұжат	паспорт	passport
виза	виза	visa
билет	билет	ticket
газет	газета	newspaper
журнал	журнал	magazine

КОММУНИКАЦИЯ

COMMUNICATION

ДОКУМЕНТЫ, ПЕЧАТНАЯ ПРОДУКЦИЯ

DOCUMENT, PRINT PRODUCTION

фотография	фотография	photo
студент билеті	студенческий билет	students card
энциклопедия	энциклопедия	encyclopedia
өтініш	заявление	statement/application
жоспар	план	plan
детектив	детектив	detective
мақала	статья	article
бет	страница	page
ашық хат	открытка	post card
маркі	марка	stamp
роман	роман	novel

ОБЩЕНИЕ, COMMUNICATION

ҚАТЫСЫМ

АҚПАРАТ	ИНФОРМАЦИЯ	INFORMATION
ақпарат	информация	information
хабарлау	сообщение	report
жаңалықтар	новости	news
шындық	правда	truth
жалған	ложь	lie

ҚАТЫСЫМ, СӨЙЛЕСІМ	ОБЩЕНИЕ, ВЫСКАЗЫВАНИЕ	COMMUNICATION, EXPRESSION
ана тілі	родной язык	mother-tongue
шет тілі	иностранный язык	foreign language
сұрақ	вопрос	question
жауап	ответ	answer
көмек	помощь	help
акцент	акцент	accent
диалект	диалект	dialect
сұхбат	интервью	interview
өтініш	просьба	request
талап	требование	requirement
айтыс	дискуссия	discussion
пікір	мнение, отзыв	opinion
түсіну	понимание	understanding
сыпайылық	вежливость	politeness
дәрекілік	грубость	rudeness
әдепсіздік	наглость	impudence
өз пікірін білдіру	высказывание	statement/utterance
кеңес	совет	advice
ескерту	предупреждение	notification
пікірталас	диспут	dispute
алғыс	благодарность	gratitude

келісім	согласие	agreement
рұқсат	разрешение	permission
түсініктеме	комментарий	commentary
қарсылық	возражение	objection
тыйым	запрещение	prohibition
бас тарту	отказ	refusal
татуласу	примирение	reconciliation
қатынас	отношение	attitude
Ертеңге дейін	До завтра!	Have a nice day!
Әзірге	Пока!	So long!
Өзіңізді қалай сезінесіз?	Как вы себя чувствуете?	How do you feel?
Айып етпеңіз	Простите	Pardon
Ештеңе емес, алаңдамаңыз	Ничего, не беспокойтесь	Don't worry.
Кешіріңіз, сіз білесіз бе?	Извините, вы не знаете?	Sorry, don't you know?
Мерекеңізбен!	С праздником!	Congratulations!

ВИЗИТ

кездесу	встреча	meeting
қабылдау	прием	reception
шақыру	приглашение	invitation
қонақ	гость	guest
сәлемдесу	приветствие	greeting
танысу	знакомство	acquaintance
қоштасу	прощание	good-bye
қожайын	хозяин	master
жылы қарсы алу	теплый прием	warm/hearty/cordial welcome
қол алысу	рукопожатие	hand shake

ВИЗИТ

VISIT

ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ТӘРТІБІ

этикет	этикет	etiquette
кешіру	прощение	forgiveness
әріптес	партнер, коллга	partner, colleague
Қайырлы таң!	Доброе утро!	Good morning!
Қайырлы кеш!	Добрый вечер!	Good evening!
Сәлем	Привет!	Hi!
Сау болыңыз!	До свидания!	Goodbye!
Менің атым	Меня зовут	My name is
Менің тегім	Моя фамилия	My surname is
Қалыңыз қалай?	Как дела?	How do you do?
Денсаулығыңыз қалай?	Как (ваше) здоровье?	How are you?
Сізді көргеніме қуаныштымын	Рад вас видеть	I am glad to see you.
Кешіріңіз	Извините	Pardon
Рахмет	Спасибо	Thank you!
Туған күніңмен!	С днем рождения!	Happy birthday!
Алло!	Алло!	Hallo!

ЭТИКЕТ

ETIQUETTE

тәртіп	поведение	behavior
кешірім	извинение	apology
Жақсылық тілеймін!	Всего хорошего!	Good-bye! All the best!
Бәрі жақсы болсын!	Всего доброго!	Have a nice day!
Мырзалар!	Господа!	Gentlemen!
Асқаров мырза!	Господин Аскаров!	Mr.Askarov!
Гүлжан ханым!	Госпожа Гульжан!	Missis Gulzhan!
Қымбатты дос!	Дорогой друг!	Dear friend!
Қымбатты достар!	Дорогие друзья!	Dear friends!
Қымбатты	Дорогая	Dear Ainur
Айнұр Рахманқызы!	Айнур Рахмановна!	Rakhmanovna!

Достар!	Друзья!	Dear Friends!
Әріптестер!	Коллеги!	Colleagues!
Құрметті әріптестер!	Уважаемые коллеги!	Dear colleagues!

Өте қуаныштымын	Очень рад(а)	I'm glad to...
өкінішке орай	к сожалению	unfortunately
өкінішті-ақ	очень жаль	it is a thousand pities
ризашылықпен	с удовольствием	with pleasure

ҚАРАТПА ТҮРЛЕРІ	ФОРМЫ ОБРАЩЕНИЯ	FORM OF ADDRESS
-----------------	-----------------	-----------------

Құрметті қонақтар!	Уважаемое гости	Dear guests
Қыздар!	Девушки!	Girls!
айналайын	милая/милый (наиболее употребительная форма вежливости и одновременно ласкового обращения старших по возрасту к младшим)	Dear
Жеңгей!	форма вежливого обращения к женщине (у казахского народа)	Zhengei! (polite form of adressing to a woman or to wife of older brother in Kazakh people)
жерлес	земляк	country man
Жігіттер!	Парни! Ребята!	Guys!
Қадірлі әріптестер	Уважаемые коллеги!	Dear colleagues
Мырзалар!	Господа!	Gentlemen!
Тыңдаңызшы!	Послушайте!	Listen to me, please!
Халайық!	Люди!	Dear people!
Ханымдар мен мырзалар!	Дамы и господа!	Ladies and gentlemen!
Кешіріңіз, кешірерсіз!	Извините!	Excuse me/ Pardon me!
Біз құптаймыз.	Мы согласны.	We agree.
Мен құптаймын.	Я согласен/согласна.	I agree.
Ғафу етіңіз!	Простите!	Excuse me/ I'm sorry!
Міндетті түрде.	Обязательно.	Certainly/ by all means.
Сөзсіз.	Безусловно.	Certainly.

КЕЛІСІМ	СОГЛАСИЕ	AGREEMENT
әрине	конечно, безусловно	of course
Иә	Да	Yes
Иә, бұл мен	Да, это я	Yes, it's me
Жарайды	Ладно	All right
Жақсы	Хорошо	Well!
Жарайды, әрине	Да, конечно.	Of course.
Мүмкін	Возможно	May be.
Өте жақсы	Очень хорошо	Very well.
Біз қарсы емеспіз	Мы не возражаем	We don't mind.
Иә, мейліңіз	Да, пожалуйста	Yes, please
Мен қарсы емеспін	Я не возражаю	I don't mind

ЖОҚҚА ШЫҒАРУ	ОТРИЦАНИЕ	ОТРИЦАНИЕ
Болмайды	Нельзя	It is impossible
Жоқ, рахмет	Нет, спасибо	No, thank you
Біз келіспейміз	Мы не согласны	We don't agree (with)
Білмейміз	Не знаем	We do not know
Бұл менің қолымнан келмейді	Это не в моих силах	I can not do this
Құптамаймын	Не поддерживаю	I hold no brief for/I don't support
Бұл мүмкін емес	Это невозможно	It's impossible
Бұл біздің қолымыздан келмейді	Это не в наших силах	We can not handle this/ we can not do this
Бұлай болуы мүмкін емес	Это исключено	It is not ruled out/it may well be so
Бұлай істей алмаймын	Я не могу этого сделать	I cannot do it like this
Сенікі дұрыс емес	Ты не прав(а)	You are not right
Сіз қателесесіз	Вы ошибаетесь	You are mistaken
Сіздікі дұрыс емес	Вы не правы	You are not right

ҚОШТАСУ	ПРОЩАНИЕ	SAYING GOOD BYE
Аман-сау бол!	Будь здоров! До свидания!	Good bye!
Ал, сау бол!	Ну, пока!	Bye, bye!
Сау болыңыз!	До свидания!	Good bye!
Қайыр қош бол!	Счастливо оставайтесь!	Good luck!
Қош бол!	Прощай!	Good-bye!
Сәлем айт	Передай привет	Best regards to

ӨТІНІШ	ПРОСЬБА	REQUEST
Кіруге бола ма?	Можно войти?	May I come in?
Әпәре салыңызшы	Подайте, пожалуйста	Could you pass it to me?
Есікті жабыңызшы	Закройте дверь, пожалуйста	Could you close the door?
Түсіндіріңізші	Объясните, пожалуйста	Could you explain to me?
Айналайын, көмектесіңізші	Помогите, пожалуйста	Please, help me
Айып етпеңіз	Прошу прощения	Excuse me

мұнда әкеліңізші	принесите	Could you bring it here?
Өзіңіз алыңызшы!	Возьмите, пожалуйста, сами!	Could you take it yourself?
Сізден өтінемін!	Прошу вас!	Could you do a favour?/ I ask you to do a favour for me
Абыржымаңыз!	Не волнуйтесь!	Don't worry!
Айтып жіберіңізші!	Подскажите, пожалуйста!	Could you tell me?
Көмектесіп жіберіңізші!	Помогите, пожалуйста!	Could you help me?
Сабыр етіңізші!	Успокойтесь, пожалуйста!	Take it easy.
Сәл кідіріңізші!	Подождите немного!	Wait a little.

ГОСУДАРСТВО, STATE МЕМЛЕКЕТ

МЕМЛЕКЕТ	ГОСУДАРСТВО	STATE
ел	страна	country
мемлекет	государство	state
астана	столица	capital
жалау	флаг	flag
елтаңба	герб	arema/coat of arms
әнұран	гимн	hymn
заң	закон	law
полиция	полиция	police
сот	суд	court
тәреші	судья	judge
социализм	социализм	socialism
капитализм	капитализм	capitalism
демократия	демократия	democracy
қылмыс	преступление	crime
қылмыскер	преступник	criminal
айыппұл	штраф	fine
түрме	тюрьма	prison
аумақ	территория	territory
шекара	граница	frontier/border
өркениет	цивилизация	civilization
наразылық	протест	protes
қоғамдық құрылыс	общественный строй	social system
прокурор	прокурор	public prosecutor
адвокат	адвокат	advocate
үкім	приговор	sentence/verdict
жаза	наказание	punishment

**ІШКІ ОДАҚ,
ФЕДЕРАЦИЯ****ФЕДЕРАЦИЯ****FEDERATION**

мемлекеттік құрылыс	государственное устройство	state organization
отан	родина	motherland
халық	народ	people
елші	посол	ambassador
патша	царь	king/ruler
тұрғын	население	population
азамат	гражданин	citizen
азаматтық	гражданство	citizenship
ұлт	национальность	nationality
елшілік	посольство	embassy
халықаралық	международный	international
үкімет	правительство	government
парламент	парламент	parliament
депутат	депутат	deputy
заңгер	юрист	lawyer
саясат	политика	policy
аумақ, территория	территория	territory
мемлекеттік	государственный	governmental
ұлттық	национальный	national
халықтық	народный	national
шетелдік	иностранный	foreign
билік	власть	authority

САЯСАТ**ПОЛИТИКА****POLITICS**

республика	республика	republic
президент	президент	president
ата заң	конституция	constitution
бап	статья	article
партия	партия	party
кәсіподақ	профсоюз	trade union
съезд, құрылтай	съезд	congress/convention
конференция	конференция	conference
парламент	парламент	parliament
сайлау	выбор	election
монархия	монархия	monarchy
король	король	king
император	император	emperor
жеке бүлік	диктатура	dictatorship
реформа	реформа	reform
төңкеріс	революция	revolution

ЭКОНОМИКА	ЭКОНОМИКА	ECONOMY
бюджет	бюджет	budget
ақша	деньги	money
банк	банк	bank
экономика (ғылым)	экономика (наука)	economy(science)
байлық	богатство	wealth
қаржы	финансы	finance
баға	цена	price
ел экономикасы	экономика страны	national economy
салық	налог	tax
келісім шарт	контракт	contract
тегін	бесплатно	free of charge
қарыз	долг	debt
кеден	таможня	customs/customs office
өмір сүру деңгейі	уровень жизни	standard of living
жеке меншік	частная собственность	private property
көтерілу	повышение	rise
төмендеу	снижение	reduction
сыртқы сауда	внешняя торговля	foreign trade
ұлттық табыс	национальный доход	national income
қолма-қол	наличные	encash
экономикалық интеграция	экономическая интеграция	economic integration
экономикалық саясат	экономическая политика	deal, economic policy
экономикалық ақпарат	экономическая информация	economic information
экономикалық көрсеткіштер	экономические показатели	economic indexes
экономикалық талдау	экономический анализ	economic analysis
нарық	рынок	market
шарт	договор	treaty/agreement
бейбіт шарт	мирный договор	treaty of peace/peace treaty
халықаралық шарт	международный договор	international agreement
ұзақ мерзімді шарт	долгосрочный договор	period contract/time contract
қысқа мерзімді шарт	краткосрочный договор	short-term agreement
шығын	расходы	charge, costs
жанама шығындар	косвенные расходы	indirect costs
үстеме шығындар	накладные расходы	burden, overhead charges
төтенше шығындар	чрезвычайные расходы	extraordinary costs
төте шығындар	прямые расходы	direct expences
валюта	валюта	currency
айырбасталатын валюта	конвертируемая валюта	convertible currency
валюта бағамы	курс валют	exchange rate
салық жүйесі	налоговая система	tax system
салық заңдары	налоговое законодательство	tax legislation
салық құқығы	налоговое право	revenue law/fiscal law

СЫРТҚЫ САЯСАТ

азамат
азаматтық
сыртқы саясат
шарт
мәмлегерлік
келіссөз
бейбіт қатар өмір сүру
өзара көмек
ынтымақтастық
араласпаушылық
шапқыншылық
басқыншылық
геосаясат
дипломатиялық қатынастар
дипломатиялық
келіссөздер
халықаралық қауіпсіздік

ВНЕШНЯЯ ПОЛИТИКА

гражданин
гражданство
внешняя политика
договор
дипломатия
переговоры
мирное сосуществование
взаимопомощь
сотрудничество
невмешательство
интервенция
агрессия
геополитика
дипломатические отношения
дипломатические
переговоры
международная безопасность

FOREIGN POLICY

citizen
citizenship
foreign policy
agreement/contract
diplomacy
negotiations
peaceful coexistence
mutual assistance
collaboration
non-interference
intervention
aggression
geopolitics
diplomatic relations
diplomatic
negotiations
international security

КУЛЬТУРА, CULTURE МӘДЕНИЕТ

денсаулық

здоровье

health

тазалық

гигиена

hygiene, hygienics

арудың алдын алу

профилактика заболеваний

disease control and prevention

денсаулыққа зиян

вред для здоровья

health hazard

темені шегу

курение

smoking

ауру

болезнь

disease/illness/sickness

сауығу

выздоровление

recovery/curing

жаттығу

тренировка

training

өлім

смерть

death

семіздік

ожирение

adiposis/fatness

арықтық

похудение

loss of weight/sliming

нәресте денсаулығы

здоровье ребенка

child health

жаңа туылған баланың

гигиена новорожденного

newborn hygiene

гигиенасы

шала туылған балалар

недоношенные дети

premature babies

оқушы гигиенасы

гигиена школьников

school children hygiene

жасөспірімдер гигиенасы

гигиена подростков

teenager hygiene

әйел аурулары

женские болезни

women's diseases

мастит

мастит

mastitis

миома

миома

myoma

аденома

аденома

adenoma

простатит

простатит

prostatitis

белсіздік

мужское бесплодие

male sterility

нашақорлық

наркомания

drug addiction/narkomania

дұрыс тамақтану	правильное питание	eutrophy
ағзаны тазалау	очищение организма	detox

СЫРТҚЫ ЗАҚЫМДАНУ	НАРУЖНЫЕ	EXTERNAL INJURY
-------------------------	-----------------	------------------------

	ПОВРЕЖДЕНИЯ	
--	--------------------	--

тұмау	грипп, простуда	influenza/ flu
жарақат	травма	wound/ sore
сынық	перелом	fracture
күйік	ожог	burn
жара	рана	sore/pit
инфекция	инфекция	infection
індет	чума	plague
жұқпалы ауру	инфекционное заболевание	infectious disease
зақымдану	повреждение	injury
ірің	гной	pus/suppuratıon
дизентерия (іш ауыру)	дизентерия	dysentery
оба	холера	cholera
құрт ауруы	туберкулез	tuberculosis
сүзек	брюшной тиф	typhoid
шешек	оспа	smallpox/variola
қызылша	корь	measles
жұқпалы тамақ ауруы	скарлатина	scarlatina
бөртпе, сүзек	сыпной тиф	typhus

БАСҚА АУРУЛАР	ДРУГИЕ ЗАБОЛЕВАНИЯ	OTHER ILLNESSES
----------------------	---------------------------	------------------------

аллергия	аллергия	allergy
соқырішек	аппендицит	appendicitis
психикалық аурулар	психические заболевания	mental disease
невралгия	невралгия	neuralgia
жүрек ауруы	болезнь сердца	cardiac disease
ревматизм	ревматизм	rheumatism
өкпенің қабынуы	пневмония	pneumonia
венерологиялық аурулар	венерические болезни	venereal disease
мерез	сифилис	syphilis
қатерлі ісік	рак	canser
су қараңғылық	глаукома	glaucoma
шел басу	катаракта	cataract
диатез	диатез	diathesis
мешел	рахит	rachitis
қанның азаюы	анемия	anemia

АУРУ БЕЛГІЛЕРІ

ауыру
бас ауру
тіс ауыру
құлағы ауру
белгілер
қан қысымы
жөтел
жоғарғы қызу
бас айналымы
терлеу
жүрегі айну

СИМПТОМЫ

боль
головная боль
зубная боль
боль в ухе
симптомы
давление крови
кашель
повышенная температура
головокружение
потение
тошнота

SYMPTOMS

pain
headache
toothache
earache
symptoms
blood pressure
cough
fever
vertigo
sweating/sweat secretion
nausea

**ДӘРІГЕРЛЕР,
АУРУХАНА**

жедел жәрдем
аурухана
емхана
дәрігер
хирург
психиатр
тіс дәрігері
көз дәрігері
медбике
науқас, пациент
операция столы
жансақтау бөлімі
анестезиолог

ВРАЧИ, БОЛЬНИЦА

скорая помощь
больница
клиника
врач
хирург
психиатр
зубной врач
окулист
медсестра
больной, пациент
операционный стол
реанимация
анестезиолог

**DOCTOR/PHYSICIAN,
HOSPITAL**

medical emergency service
hospital
clinic
doctor
surgeon
psychiatrist
dentist
oculist/ophthalmologist
nurse
patient
surgical (operational) table
resuscitation
anaesthetist,
anaesthesiologist

**ДӘРІГЕРЛІК ТЕКСЕРУ,
ЕМДЕУ**

дәрігерлік тексеру
стетоскоп
қан анализі
зәр анализі
рентген
емдеу
терапия
операция
укол
дәрі
гипс/пластырь
жағатын май
дәріхана
рецепт

МЕДОСМОТР, ЛЕЧЕНИЕ

медосмотр
стетоскоп
анализ крови
анализ мочи
рентген
лечение
терапия
операция
укол
лекарство
гипс/пластырь
мазь
аптека
рецепт

**MEDICAL EXAMINATION,
TREATMENT/CURE**

medical examination/medical
inspection
stethoscope
blood test/ blood examination
urine analysis
X-ray
treatment
therapy
operation
prick
drug/medicine
gypsum/plaster
ointment
drug store/chemist's shop
prescription

жансыздандыру	анестезия	anesthesia
кардиограмма	кардиограмма	cardiogram
кардиография	кардиография	cardiography
томография	томография	tonography
флюорография	флюорография	fluorography
ультрадыбыстық сәулелену	ультразвуковое излучение	ultrasonic radiation

ЕТІСТІКТЕР

ЕТІСТІКТЕРДІҢ МАҒЫНАЛЫҚ ТОПТАРЫНЫҢ КЛАССИФИКАЦИЯСЫ

1. **КЕЗЕҢ, СТАДИЯНЫ БІЛДІРЕТІН ЕТІСТІКТЕР** (бастау, жалғастыру, аяқтау);
2. **ҚОЗҒАЛЫС ЕТІСТІКТЕРІ** (жүгіру, бару, ұшу);
3. **САНДЫ, БАРЛЫҚТЫ БІЛДІРЕТІН ЕТІСТІКТЕР** (сақтау, қысқарту, жинақтау);
4. **ҚАЛЫП КҮЙДІ БІЛДІРЕТІН ЕТІСТІКТЕР** (тұру, отыру, ілініп тұру, жату);
5. **ТҰРМЫС МӘНДІ ЕТІСТІКТЕР** (жұмыс істеу, жеу, киіну, ауыру);
6. **СЕЗІМ ЕТІСТІКТЕРІ** (жақсы көру, жек көру, қуану, жылау);
7. **ОЙЛАУ ЕТІСТІКТЕРІ** (ойлау, қорытынды жасау, есеп шығару, қайта ойлау);
8. **ЖҰМЫС ОПЕРАЦИЯЛАРЫН БІЛДІРЕТІН ЕТІСТІКТЕР** (дайындау, жөндеу, аралау, жуу);
9. **ҚАТЫСЫМ ЕТІСТІКТЕРІ** (сөйлеу, сұрау, жауап беру, алу, беру, танысу, кешірім сұрау);
10. **КҮРЕС МӘНДІ БІЛДІРЕТІН ЕТІСТІКТЕР** (шабуыл жасау, қорғану, жеңу, ату);

КЕЗЕҢДІ БІЛДІРЕТІН ЕТІСТІКТЕР	ГЛАГОЛЫ ОПРЕДЕЛЯЮЩИЕ СТАДИЮ, ПЕРИОД	VERBS DEFINING STAGE AND PERIOD
БАСТАУ	НАЧИНАТЬ	TO BEGIN
кешігу	опоздать	to be late
дайындалу	готовиться	to be ready/prepare for smth.
көріну, пайда болу	появиться	to appear/emerge
қалыптасу	формироваться, складываться	to form/take shape
дайындау	готовить	to make/get ready for

ЖАЛФАСТЫРУ	ПРОДОЛЖЕНИЕ	CONTINUE
кейінге қалдыру	откладывать	to defer/suspend
жалғасу	продолжаться	to continue
созылу	тянуться	to tighten up
қайталау	повторять	to repeat
жаңарту	обновить	to renovate

АЯҚТАУ	ЗАВЕРШЕНИЕ	COMPLETE
тоқтату	прекратить	to discontinue
тоқтап қалу	остановиться	to stop

ҚОЗҒАЛЫС ЕТІСТІКТЕРІ	ГЛАГОЛЫ ДЕЙСТВИЙ	VERBS OF ACTIONS
шаңғымен сырғанау	кататься на лыжах	to ski
конькимен сырғанау	кататься на коньках	to skate
қозғалу	двигать(ся)	to move
сілкілеу	трясти	to shake
шайқалу	раскачиваться	to swing
сырғу	катиться	to roll

ҚОЗҒАЛЫС ТҮРЛЕРІ	ВИДЫ ДВИЖЕНИЙ	KINDS OF MOVEMENTS
тоқтау	остановиться	to stop/come to a stop
бұрылу	повернуться	to turn
еңбектеу	пользти	to creep/crawl
айналу	вращаться	to revolve/ rotate/ turn

ЖОҒАРЫҒА, ТӨМЕНГЕ ҚОЗҒАЛЫС	ДЕЙСТВИЯ ВЕРХ, ВНИЗ	ACTIONS TOP, DOWNWARDS
көтеру	поднять	to rise
құлау	упасть	to fall
түсіру	спустить	to lower (дұрыс емес!)
төмен түсу	спуститься	to go/come down
көтерілу	подняться	to walk up, go/come upstairs
түсірілу	опуститься	to sink, go down

ЖЫЛДАМДЫҚ	СКОРОСТЬ	SPEED
ұшу	летать	to fly
жүгіру	бежать	to run
асығу	спешить	to be in a hurry/make haste
жылдамдату	ускорить	to hasten, quicken, accelerate
баяулату	замедлить	to slow down, decelerate

ІЗІНЕ ТҮСУ	ПРЕСЛЕДОВАНИЕ	PERSECUTION
қашу	убегать	to run away
қуу	гнаться	to turn out/drive
ұстап алу	схватить	to snatch/seize/catch hold (of)
ізіне түсу	преследовать	to pursue
қуып жету	догнать	to catch up (with)

қалдырып кету	оставить	to leave
қашып құтылу	спасаться бегством	to flee, escape, run away
аулақ жүру	избегать	to avoid, run (about)

ШЫҚҚАННАН КІРГЕНГЕ ДЕЙІНГІ ҚОЗҒАЛЫС ЦИКЛЫ	ЦИКЛ ДВИЖЕНИЙ ОТ ВЫХОДА ДО ВХОДА	CYCLE MOVEMENT FROM AN EXIT TO AN INPUT
--	---	--

шығу	выйти	to go out
кездесу	встретиться	to meet
келу	прийти	to come to
кіру	войти	to come in
қиылысу	пересекать	to cross
кесіп өту	перейти	to run into
оралу	вернуться	to return/go back
жету	достичь, дойти	to reach
жылжу	продвигаться	to move
ілесу	следовать	to follow/go after
жанынан өтіп кету	пройти мимо	to pass by

СУДАҒЫ ҚОЗҒАЛЫС	ДВИЖЕНИЯ В ВОДЕ	MOVEMENTS IN WATER
------------------------	------------------------	---------------------------

жүзу	плавать	to swim
сүңгу	нырять	to dive
тоқтау	остановиться	to stay at
шығу	выйти	to exit
кіру	войти	to enter
келу	прибыть	to arrive in/at
бару	пойти	to go
жүгіру	бежать	to run
ағу	течь	to flow/ run
бату	тонуть	to sink
ескек есу	гresti	to row
қиып өту	пересекать	to cross
ілесу	следовать	to follow
бұрылу (оңға)	повернуть направо	to turn to the right
батып кетпеу	не утонуть	to not to sink

ИЕЛІКТІ БІЛДІРЕТІН ЕТІСТІКТЕР	ГЛАГОЛЫ НАЛИЧИЯ (КОЛИЧЕСТВА)	VERBS OF PRESENCE (QUANTITY)
--	---	---

болу	быть	to be
бар	иметь, имеется	to have
қатысу	присутствовать	to be present at/assist at/
қатыспау	отсутствовать	attend
қосу	добавить	to be absent
бос болу	быть свободным	to add to
жинау	собрать	to be free
ұстап қалу	удержать	to gather/pick up
ие болу	владеть	to hold out

біреуге тиесілі болу	принадлежать	to belong to
----------------------	--------------	--------------

ЖЕТПЕУШІЛІК	НЕДОСТАТОЧНОСТЬ	INSUFFICIENCY
қатыспау	отсутствовать	to be absent
босату	опорожнять	to evacuate
керек ету	нуждаться	to need
талап ету	требовать	to demand
қажет болу	быть необходимым	to be necessary

ҚОСУ (ҚОЛДАНЫС)	ДОБАВЛЕНИЕ (ПОТРЕБЛЕНИЕ)	ADDITION (CONSUMPTION)
жинау	собрать	to gather/pick
толтыру	наполнить	to fill
толтыру, жинау	накопить	to accumulate
қалдық	остаток	balance
жою	устранить	to remove/eliminate
жоғалту	потерять	to lose
қысқарту	сократить	to shorten
сақтану	беречься	to preservation
қалу	оставаться	to remain /stay
сақтау	хранить	to store
ұстау	держатъ	to hold
ұстап тұру	поддерживать	to support
сақтап қою	сохранить	to preserve
қосу, үстемелеу	дополнить	to add
шығарып тастау	исключить	to exclude/except
бүлдіру	испортить	to spoil
зиян келтіру	повредить	to damage

ҚАЛЫП-ЖАҒДАЙДЫ БІЛДІРЕТІН ЕТІСТІКТЕР	ГЛАГОЛЫ ОПРЕДЕЛЯЮЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ	VERBS DEFINING POSITIONS
отыру	сидеть	to sit
жату	лежать	to lie
тұру	стоять	to stand
салып қою	ложить	to lay/ put down
қою	положить	to lay/put down
араластыру	перемешать	to stir
ілу, ілініп тұру	вешать, висеть,	to hung
мекенжайын анықтау	определить	to bearing
	местонахождение	

ӨМІР СҮРУ

туу
өмір сүру
дем алу
үйлену
туылу
атау

ЖИТЬ

родить
жить
дышать
жениться
родиться
называть

LIVE

to give a birth
to live
to breathe
to marry to smb.
to be born
to call/name

ЖҰМЫС ІСТЕУ

жұмысқа кірісу
қабылдау
төлеу
жұмсау (ақша)
жинау
жұмыстан босату
үнемдеу
ұқыпты болу

РАБОТАТЬ

приступить к работе
принять
платить
тратить (деньги)
копить
уволить
экономить
быть бережливым

WORK

to get a job/go to work
to hire
to pay
to spend
to put by
to fire
to economize
to thrifty, economical

ЖЕУ

ішу
тамақ дайындау
пісіру
қуыру
қайнату
тістеу
жұту
қайнау
шайнау
тамақтандыру
су ішкісі келу

ЕСТЬ

пить
готовить еду
печь
жарить
кипятить
кусать
глотать
кипеть
жевать
кормить
хотеть пить

EAT

to drink
to dish up
to stove
to fry / roast/ broil/ grill
to boil
to bite
to swallow
to boil
to chew
to feed
to be thirsty

КИІНУ

киіну
кигізу
жуу
үтіктеу
тігу
тапсырыс беру
сәннен шығу

ОДЕВАТЬСЯ

одеться
надеть
стирать
гладить
шить
заказывать
выйти из моды

DRESS

to put on
to put on
to wash
to iron
to sew
to order
to out of date

ҰЙЫҚТАУ

ұйқыдан тұру
төсектен тұру
тіс тазалау
жуыну
қырыну
бояну

ЛОЖИТСЯ СПАТЬ

проснуться
вставать из постели
чистить зубы
умываться
бриться
краситься

GOING TO BED

to wake up
to get up
to brush/clean one's teeth
to wash
to shave
to embroider/make up

ұйықтап кету	заснуть	to fall asleep
ояту	будить	to wake up
сүртінү	вытираться	to wipe/dry oneself
шаш сәндеу	делать прическу	to braid/do/set/style hair
тарану	причесываться	to one's hair/comb one's hair

АУЫРУ	БОЛЕТЬ	BE ILL
жөтелу	кашлять	to cough
түшкіру	чихать	to sneeze
өлу	умереть	to die
емдеу	лечить	to treat
суық тию	простудиться	to catch cold
емделу	лечиться	to cure
жерлеу	хоронить	to bury
жазылу	заживать	to heal/close up
сауығу	выздоровливать	to recover
әлсіреу	слабеть	to weaken

СЕЗІМ ЕТІСТІКТЕРІ	ГЛАГОЛЫ ЧУВСТВ	VERBS OF FEELINGS
--------------------------	-----------------------	--------------------------

ЖАҚСЫ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС	ХОРОШИЕ ОТНОШЕНИЯ	GOOD RELATIONSHIP
жақсы көру	любить	to love
ұнату	нравиться	to like
құрметтеу	читать, почитать	to prefer
сыйлау	уважать	to respect
бағалау	ценить	to appreciate/ value
мақтау	хвалить	to boast (of)
ғашық болу	влюбиться	to fall in love (with)

ЖАМАН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС	ПЛОХИЕ ОТНОШЕНИЯ	THE BAD RELATION
жек көру	ненавидеть	to hate
ренжіту	обидеть	to hurt/wound smb's feelings
қызғану	завидовать, ревновать	to envy
кінәлау	обвинять	to accuse
күмәндану	сомневаться	to doubt
назар аудармау	не обращать внимания	to take no notice, ignore
балағаттау	бранить	to scold
ұрсысу	ссориться	to quarrel (with), fall out (with)
сес көрсету	пугать	to frighten
ашулы болу	быть сердитым	to be angry with smb. at/about smth.

ҚУАНЫШ - ҚАЙҒЫ

күлу
айғайлау
қуану
көңілдену
шаршау
шыдау
қорқыту
мақтаныш ету
мақтану
зардап шегу
шыдай білу

РАДОСТЬ - ПЕЧАЛЬ

смеяться
кричать
радоваться
веселиться
уставать
терпеть
пугать
гордиться
хвастаться
страдать
выдержать

PLEASURE - GRIEF

to laugh
to cry/shout
to be glad/ happy
to enjoy oneself/make merry
to get tired (with)
to bear
to intimidate/scare
to be proud of
to boast (of)
to suffer
to hold out (against),
withstand

берілу
тізе бүктіру

сдаться
капитулировать

to give in
to capitulate (to),
surrender (to)

мазасыздану

беспокоиться

to be anxious/uneasy
(about)

тыныштандыру
сүйсіну
сенімді болу
толқу
таңдану

утешить
наслаждаться
быть уверенным
волноваться
удивиться

to comfort/console
to delight in
to be sure
to excite
to surprise/amaze

**МАҚТАНЫШ -
ҚАРАПАЙЫМДЫЛЫҚ**

дандайсу
арсыздану
арсыз болу

**ГОРДОСТЬ -
ПРОСТОТА**

зазнаваться
наглеть
быть наглым

PRIDE/SIMPLICITY

to give oneself airs
to become impudent
to be impudent

СЕНІМДІЛІК - КҮДІКТІЛІК

сену
сенімді болу

**НАДЕЖНОСТЬ -
СОМНИТЕЛЬНОСТЬ**

верить
быть уверенным

**RELIABILITY -
DOUBTFULNESS**

to trust(in)/ have faith (in)
to be confident (in), be
certain (about)
to hope (for)
to have one's doubt

ТЫРЫСУ - ЖАЛҚАУЛЫҚ

шаршау
қамқор болу
жалқаулану
бар мүмкіндікті жасауға
тырысу

СТАРАНИЕ - ЛЕНЬ

уставать
заботиться
лениться
стараться сделать все
возможное

EFFORT - LAZINESS

to be tired
to take care (of), look (after)
to be lazy
to do one's best

ЭМОЦИЯ РЕҢКТЕРІ

қорқу
 қорқыту
 ренжіту

ОТТЕНКИ ЭМОЦИЙ

бояться
 пугать
 обидеть

TINGE OF EMOTION

to be afraid of
 to scare/frighten
 to offend; hurt/wound
 smb's feeling
 to insult/outrage
 to excite
 to amaze
 to wound soul
 to be angry with
 smb.at/about smth.

намысына тию
 толқу
 таңдандыру
 жанын жаралау
 ашулы болу

оскорбить достоинство
 волноваться
 удивить
 ранить душу
 быть сердитым

ОЙЛАУ ЕТІСТІКТЕРІ**ӘЛЕМДІ ҚАБЫЛДАУ**

көру
 қарау
 тыңдау
 есту
 ойлау
 білу
 байқау
 сезіне білу
 айыра білу

ГЛАГОЛЫ МЫШЛЕНИЯ**ВОСПРИЯТИЕ МИРА**

видеть
 смотреть
 слушать
 слышать
 думать
 узнать
 наблюдать
 чувствовать
 различать

THINKING VERBS**PERCEPTION OF THE WORLD**

to see
 to look(at)
 to listen (to)
 to hear
 to think
 to recognize
 to observe
 to feel/have a sensation
 to distinguish

ОҚЫТУ

оқу
 түсіну
 жаттау
 білу
 оқыту
 түсіндіру
 жатқа оқу
 қателесу
 тексеру
 түзету
 есіне сақтау
 ұмыту
 тану

ОБУЧЕНИЕ

изучать
 понять
 заучить
 знать
 обучать
 объяснить
 учить наизусть
 ошибиться
 проверять
 исправить
 помнить
 забыть
 узнать

TEACHING

to learn
 to understand
 to learn by heart
 to know
 to teach
 to explain
 to learn by heart
 to be mistaken
 to check up
 to correct/amend
 to remember/keep in mind
 to forget
 to recognize

БІЛІМ АЛУ**ОБРАЗОВАНИЕ****EDUCATIONAL
OPERATIONS**

оқу	читать	to read
жазу	писать	to write
санау	считать	to count
қосу	прибавлять	to add
көбейту	умножать	to multiply
бөлу	делить	to divide
ойлау	думать	to think
жаттау	выучить наизусть	to learn by heart
түсіну	понять	to understand
сурет салу	рисовать	to draw
сызу	чертить	to inscribe
қайталау	повторять	to revise
бояу	красить	to dye
көшіру	переписать	to copy out
есеп шығару	решать задачу	to solve
қайта ойлау	передумать	to change one's mind
аудару	перевести	to translate
сипаттау	описать	to describe
әңгімелеу	рассказать	to narrate
қатесін табу	найти ошибку	to find a mistake
дайындалу	готовиться	to get/make ready for
әңгімелеп беру	пересказать	to retell
мазмұндау	изложить	to recount

**АДАМНЫҢ ЭМОЦИЈАЛЫҚ
ЖӘНЕ ФИЗИКАЛЫҚ
ҚАЛЫП КҮЙІ****ЭМОЦИОНАЛЬНОЕ
И ФИЗИЧЕСКОЕ
СОСТОЯНИЕ ЧЕЛОВЕКА****EMOTIONAL AND
PHYSICAL CONDITION
OF THE PERSON**

таң тамаша қалу	удивиться, восхищаться	to wonder(at)
уайымдау	печалиться, беспокоиться	to be sad
күйгелектену	суетиться	to fuss/bustle
сасқалақтау	теряться	to be at loss
қуану	радоваться	to be glad
ашулану	сердиться, гневаться, злиться	to be angry with
сақадай сай болу	быть готовым	to be ready
құлағы бітіп қалу	заложить уши	to ear is blocked
қалшылдау	знобить	to to feel feverish
қалтырау	лихорадить	to cause fever in
жүрегі сыздау	болеть душой	to take to heart
қобалжу	волноваться, беспокоиться	to worry
жүрегі орнына түсу	успокоиться, перестать сомневаться	to calm to be afraid of
жүрегі су ету	испугаться (какой-либо неожиданности)	to tremble/shiver
дірілдеу	дрожать	to dry mouth
аузы құрғау	сухость во рту	to thrush

аузы уылу	мед. молочница (болезнь грудных детей)	to thrush
таңдайы кебу	пересыхать в горле/ испытывать жажду	to be thirsty
сай сүйегі сырқырау	ломить тело, болеть	aching pain

ЛОГИКАЛЫҚ ОПЕРАЦИЯЛАР	ЛОГИЧЕСКИЕ ОПЕРАЦИИ	LOGIC OPERATIONS
----------------------------------	----------------------------	-------------------------

ашу	открыть	to open
күту	ждать	to expect/wait for
зерттеу	исследовать	to inquire/investigate
шешу	решать	to make up one's mind
анықтау	выяснить	to find out
салыстыру	сравнивать	to compare (with)
ойлап табу	изобрести	to invent /discover/contrive/ make an invention
жасау	разработать	to work out/up, develop
талдау	анализировать	to analyze
қарастыру	рассмотреть	to examine
болжау	предполагать	to conjecture
дәлелдеу	доказать	to prove
сендіру	убедить	to convince
назарға алу	принять во внимание	to regard
тәжірибеден өткізу	экспериментировать	to experiment (on with)
берілгендерді өңдеу	обработать данные	to process data
анықтау	определить, уточнить	to define/specify

ЖҰМЫС ОПЕРАЦИЯЛАРЫ	РАБОЧИЕ ОПЕРАЦИИ	WORKING OPERATIONS
-------------------------------	-------------------------	---------------------------

ЖҰМЫС ІСТЕУ	РАБОТАТЬ (ДЕЛАТЬ)	TO WORK
істеу	делать	to do
дайындау	готовить	to make
алу	брать	to take
ұстау	держать	to hold
ашу	открыть	to open
жабу	закрывать	to close
шығару	производить	to produce
орындау	выполнить	to discharge one's duties/ perform one's functions
іздеу	искать	to search
тауып алу	найти	to discover/find
кесу	резать	to cut
қюю	лить	to cast/ pour
кептіру	сушить	to bake/dry/ dessicate
қосу	присоединить	to join
ажырату	отсоединить	to cut/ disconnect/ detach

дайындау	готовить	to prepare
тексеру	проверить	to check up
жөндеу	ремонтировать	to repair
бақылау	контролировать	to control
тексеру	проверить	to inspect/ examine
ауыстыру	заменить	to replace
жинау	собрать	to collect
пайдалану	использовать	to employ/ use
қолдану	применить	to apply
қайта тексеру	перепроверить	to recheck
әрекет ету	действовать	to operate, function

ҚОЛМЕН ЖАСАЛАТЫН ОПЕРАЦИЯЛАР

ОПЕРАЦИИ ПРОВОДИМЫЕ РУКАМИ

OTHER OPERATIONS CONDUCT BY HANDS

алу	брать	to take
ұстау	держат	to hold
түсіріп алу	уронить	to drop
тастау	бросить	to throw
жерден көтеру	поднять с пола	to lift
созу	тянуть	to pull/draw
жармасу	схватить	to snatch, grasp
жанап кету	касаться	to touch (with)
шашып тастау	разбросать	to throw about

БІРІКТІРУ

СОЕДИНЕНИЕ

JOIN

бекіту	закрепить	to fasten
байлау	привязать	to hook/tie
бұрау (гайкамен)	прикрутить (гайкой)	to screw on
желімдеу	приклеить	to glue/paste
біріктіру	соединить	to join, unite
ажырату	отсоединить	to disconnect, detach
шеге қағу	вбить гвоздь	to nail
шешіп алу	развязать	to untie, unbind

ЖАБУ/АШУ

ЗАКРЫТЬ/ОТКРЫТЬ

CLOSE/OPEN

орау	завернуть	to wrap (up/in)
тығып қою	спрятать	to hide

БҮЛДІРУ

ИСПОРТИТЬ

DESTROY

кесу	резать	to cut
аралау	пилить	to saw
сындыру	сломать	to break
жырту	рвать	to tear/ rend
үгу	тереть	to grate/grind
қирату	разрушить	to destroy
ұнтақтау	молоть	to grind, mill

**СУҒА ҚАТЫСТЫ
ОПЕРАЦИЯЛАР**

жуу
төгу
сулау
сығу
кептіру
араластыру
қосу
суару
еріту

ОПЕРАЦИИ С ВОДОЙ

мыть
лить
намочить
отжимать
сушить
перемешать
разбавить
поливать
растворить

**OPERATIONS WITH
WATER**

to wash
to pour off
to damp
to twist
to dry
to mix up
to dilute (with)
to water
to dissolve

ҚАТЫСЫМ ЕТІСТІКТЕРІ

сөйлеу
айту
айғайлау
сыбырлау
үндемеу
айта беру
айтып беру
айтып бітіру
айтып жеткізу
айтып қою

ГЛАГОЛЫ ОБЩЕНИЯ

говорить
сказать
кричать
шептать
молчать
продолжать говорить
рассказать
досказать
донести
сказать заранее,
выдать секрет

DIALOGUE VERBS

to speak
to say
to cry/ shout
to whisper
to keep/ be silent
to continue to speak
to narrate
to finish/tell to
to inform (of)
to tell beforehand

ақыл айту

советовать (выступает в
качестве вспомогательного
гл.)

to advise

алғыс айту

благодарить

to thank

арыз айту

жаловаться

to complain

ән айту

петь

to sing

айтпағанды айту

оговаривать, клеветать

to calumniate

**БІРЕУГЕ
ҚАРАТА АЙТУ**

әңгімелесу
өтініш білдіру

**ОБРАЩАТЬСЯ
К КОМУ-ЛИБО**

беседовать
просить

**SPEAK (TO), ADDRESS
ONESELF (TO)**

to talk
to request (smth from
smb)

талап ету

требовать

to demand (of, from)

хабарландыру

объявлять

to announce

ақпараттандыру

информировать

to inform

бұйыру

приказывать

to order (to)

ЖАУАП БЕРУ

жауап беру
көрсету
көмектесу
түсіндіру
кеңес беру
ұсыну (идея)
ескерту

тыйым салу

ОТВЕЧАТЬ

ответить
показать
помочь
объяснить
советовать
предложить (идею)
предупредить

запретить

ANSWER

to answer
to show
to help
to explain (to)
to advise
to suggest an idea
to let know beforehand
(of, about)
to prohibit

АЛУ/БЕРУ

прокатқа алу/беру

жалға алу/беру
сыйлау
қабылдап алу
қарызға алу
жалдау
қамтамасыз ету

БРАТЬ/ДАВАТЬ

брать или давать
на прокат
давать /брать в аренду
подарить
принять
взять взаймы
нанять
снабжать

TAKING/GIVING

to take or give on hire
to hire/rent
to present
to accept
to borrow
to hire/rent
to supply (with)

**ВИЗИТ ЖӘНЕ ЭТИКЕТ
ЕТІСТІКТЕРІ**

шақыру
сәлемдесу
құттықтау
қарсы алу
танысу
күту
қонақтарды қабылдау
кешіру
қоштасу
жылы қарсы алу

үйге шығарып салу

алғыс білдіру
таныс болу
кедергі келтіру, мазалау

**ГЛАГОЛЫ ВИЗИТА
И ЭТИКЕТА**

пригласить
приветствовать
поздравить
встретить
познакомиться
ждать
принимать гостей
простить
прощаться
тепло встречать

проводить домой

выразить благодарность
быть знакомым
мешать

**VISIT AND ETIQUETTE
VERBS**

to invite
to greet
to congratulate
to meet
to get acquaintance
to wait for
to have guests
to excuse/pardon
to say good bye to
to give smb. a warm/
cordial/hearty welcome
to see smb. home/
see smb. off
to express one's gratitude
to be familiar to smb.
to prevent

ЭТИКЕТТІ БҰЗУ**НАРУШЕНИЕ ЭТИКЕТА****BREACH OF THE
ETIQUETTE**

тергеуші	следователь	investigater
ренжіту	обидеть	to offend
ұрлау	воровать	to steal
мазалау	беспокоить	to worry
алдау	лгать	to lie to smb/tell smb. lies
сотқа беру	подать в суд	to take the matter to court
түрмеге отырғызу	заключить в тюрьму	to put into prison
кедергі келтіру	мешать, препятствовать	to prevent
зиян келтіру	причинить ущерб	to cause/do damage (to), damage
жала жабу	клеветать	to slander
жазалау	наказать	to penalize, punish
соттау	судить	to try
кінәлі деп тану	признать виновным	to find smb. guilty
үкім шығару	вынести приговор	to pass sentence (on)
ақтау	оправдать	to acquit/discharge

**КҮРЕС МӘНДІ
ЕТІСТІКТЕР****ГЛАГОЛЫ БОРЬБЫ****STRUGGLE VERBS**

шабуылдау	нападать	to attack
жаулап алу	завоевать	to conquer
оккупациялау	оккупировать	to occupy
қарулану	вооружиться	to arm/provide oneself (with)
қарусыздандыру	обезоружить	to disarm
соғыс жүргізу	вести войну	to wage war (on, against), fight a war (against)
соғыс жағдайында болу	быть в состоянии войны	to be at war (with)
бағындыру	подчинить	to conquer
бағыну	подчиниться	to resign oneself
қорғану	защищаться	defend/protect
қорғау	защитить	to defend/protect
күресу	бороться	to fight (with/against), struggle (with/against)
шайқасу	сражаться	to fight (with)
құтқару	спасти	to save/ rescue
босату	освободить	to free/ liberate
қарсыласу	сопротивляться	to resist, oppose
қуу	изгнать	to banish from smb's own country

КҮРЕС НӘТИЖЕСІ**РЕЗУЛЬТАТ БОРЬБЫ****RESULT OF THE STRUGGLE**

жеңу	победить	to win
жеңілу	проиграть	to lose
шегіну	отступить	to cede
асып түсу	преодолеть	to overcome
жеңіліске шыдау	терпеть поражение	to suffer/sustain a defeat
берілу	сдаться	to yield to
қоршауда қалу	быть окруженным	to be surrounded/encircled/ rounded up
басып алу	захватить	to seize, capture
әскери тұтқын болу	быть военнопленным	to be prisoner of war

**СОҒЫСТАҒЫ
ОПЕРАЦИЯЛАР****ВОЕННЫЕ ОПЕРАЦИИ****WAR ACTIONS**

ату	стрелять	to shoot
жаралау	ранить	to wound
өлтіру	убить	to kill/ murder
дәлдеу	целиться	to aim/level a gun (pistol) (at)
жарылыс	взрыв	explosion
атқылау	обстрелять	to fire (at/upon), centre fire (on)
бомбалау	бомбить	to bomb
дәл түсу	попасть	to hit, struck
мүлт кету	промахнуться	to miss
бағыттау	направить	to aim/level at

ҚҰТТЫҚТАУ**ПОЗДРАВЛЕНИЕ****CONGRATULATION**

сөз сөйлеу	выступить с речью, говорить тост	to drink (to), propose a toast (to)
тілеу	желать	to wish

ДЕНСАУЛЫҚ**ЗДОРОВЬЕ****HEALTH**

қабылдау	принимать	to take one's medicine
ішу	пить	to take medicine
қызуы көтерілу	повышение температуры	rise in temperature
жату	лежать	to be ill in bed
жұту	глотать	to swallow
рецепт	рецепт	prescription
ауырады (тамақ, тіс, іш, бас)	болит (горло, зуб, живот, голова)	have a sore throat/ headache/ toothache/ stomachache
суық тию	простудиться	to catch cold
шақыру (дәрігерді)	вызвать (врача)	to call a doctor
емдеу (кімді?)	лечить (кого?)	to cure/heal up
сауығу	выздороветь	to cure completely

сындыру (аяғын сындырып алу)	сломать (ногу)	to break smb's leg
ине салу	делать укол	to give smb. an injection
дәрілер жазып беру	выписать лекарства	to prescribe a medicine
байлау, таңу	перевязать	to bandage
тамызу	капать	to drop
(құрылғыға, рентгенге, ...)	сделать снимок	to take radiograph X-ray
түсіру		
жазылу, емделу, сауығу	вылечиться, выздороветь	to recover
ауруханадан шығу	выписаться	to dislocate
ауруын анықтау, диагноз қою	ставить диагноз	to diagnose
күту, өзін-өзі күту	ухаживать, следить за собой	to take good care of oneself
жарақаттану	получить травму (травмироваться)	to traumatize, injure
көңілін сұрау, бару	навестить кого-то	to come to see
өзін нашар сезіну	чувствовать себя плохо	to feel bad

САЯХАТ

ПУТЕШЕСТВИЕ

TRAVELLING

билет алу	взять (купить, брать) билет	to buy ticket
отыру	сесть	to get on a train/take a plane/
күту	ждать	catch a bus
үлгеру	успеть	to wait for
кешігу	опоздать	to catch the train
жету	доехать	to miss a train
үшу	лететь	to reach
жерге қону	приземлиться	to fly
шаршау	уставать	to land
жоғалту	потерять	to be tired
сапар шегу (қайда?)	путешествовать (куда?)	to lose
жаяу жүру	идти пешком	to travel (where?)
бару (қайда?)	пойти (куда?)	to walk
жүзу (қайда?)	плыть (куда?)	to go (where?)
үшу (қайда?)	лететь (куда?)	to float (where?)
отыру – неге отыру?	сесть – сесть на что?	to go/travel by plane (where?)
сапар шегу – қайда	путешествовать куда? –	to get on (what?)/take (what?)
сапар шегу?		to travel (where?)
бару (қайда?)	пойти (куда?)	to go (where?)
жүзу (қайда?)	плыть (куда?)	to float (where?)
шығу (қайда?)	выйти (куда?)	to travel (where?)
келу (қайда келу?)	прийти/приехать (куда?)	to arrive/come (where?)
кету (қайда кету?)	уйти/уехать (куда?)	to leave (where?)
қайда жүзу, қайда малту?	плыть (куда?)	to swim (where?)
нені көру?	посмотреть (что?)	to watch (what?)
нені қарау?	осмотреть (что?)	to look (round)(what?)
ауысып отыру	сделать (пересадку)	to transfer/change
қайдан (келу?)	приехать откуда?	to arrive (where?)

жүру (қайда?)	идти (поезд идет) куда?	train to (where)?
келу – (пойыз келді) қайда?	прийти (поезд пришел) куда?	train arrives/pulls in (where)?
кіру – қайда кіру?	войти – войти куда?	to enter (where)?
шығу – қайда шығу?	выйти – выйти куда?	to exist (where)?
кету – қайда кету?	уйти – уйти куда?	to leave (where)?
қайда ұшу?	летать (куда?)	to travel by plane/fly in/on a plane (where)?
ұшып келу – қайда?	прилететь куда?	to arrive (by air)(where)?
ұшып кету – қайда ұшып кету?	улететь – улететь куда?	to fly (away) (where)?
қайда жүзу?	плыть куда?	to float (where)?
кету – қайда кету?	уйти/уехать куда?	to where to leave (for) to depart from to?
көшу, көшіп келу	переехать	to move to
жету	доехать	to drive up to
өтіп кету – неден өтіп кету?	проехать что?	to pass by (what)?
шегіну – пойыз шегінді неден?	отойти (поезд отходит) от чего?	to leave/pull out/depart?
жету – неге жетті?	подойти – подошел к чему?	to come in, pull in (where)?

ҮЙ

сыпыру
жинау (жүк)
жуу (қол)
сүрту (шаң)
шаң сорғызу
қағу
шығару
абаттандыру
ажарлау

ДОМ

подметать
складывать, убирать
мыть
вытирать
пылесосить
вытряхивать
вынести
благоустроить
шлифовать

HOME

to sweep
to tidy up
to clean the apartment
to dust
to vaccum
to shake out
to carry out
to face-lift
to grinding

КЕҢІСТІК

іздеу
жету
жүру
шығу, көтерілу
түсу
тығу
табу
бұрылу

ПРОСТРАНСТВО

искать
добраться
идти
подняться
спуститься
спрятать
найти
повернуться

SPACES

to look for
to reach
to go
to rise
to go/come down
to hide
to find
to turn

КОМПЬЮТЕР

ашу
жабу
сақтау
іздеу
табу
көшіру
қою

КОМПЬЮТЕР

открыть
закрыть
сохранить
искать
найти
копировать
вставить

COMPUTER

to open
to lose/cover
to save
to look/retrieve /search/seek
to find
to copy
to insert

жіберу	отправить	to send
тексеру	проверить	to check
басып шығару	печатать	to print
жою	удалить	to delete
бөлу	разделить	to divide
қайта ат қою	переименовать	to rename
айналдыру	преобразовать	to transform
алмастыру	заменить	to substitute
қарайту	выделить	to extract
жоғалту	потерять	to lose

КІР ЖУУ

СТИРКА

WASHING/ LAUNDERING

кір жуу	стирать	to wash
салу	положить	to put into
кептіру	сушить	to air/dry the linen
сабындау	намылить	to soap/lather
ұнтақ салу	добавить порошок	to add powder
сығу	отжать	to compress

КІТАПХАНА

БИБЛИОТЕКА

LIBRARY

ашу	открыть	to open
жазылу	подписка/подписаться	join a library/ subscribe to a library
алу	брать, взять	to take (a book) from the library
өткізу	сдать	to return (a book) to the library
тапсырыс беру	заказать	to charge/check a book (out of a library)
көшіру	списать	to copy out
көшірмесін жасау	сделать копию	to copy

ТАМАҚ ДАЙЫНДАУ

ПРИГОТОВЛЕНИЕ ПИЩИ

COOKING

турау	разрезать	to dice/carve
кесу	резать	to cut
салу	положить	to put into/on
қосу (тұз, ...)	добавить (соль, ...)	to add (salt,...)
жабу	закрыть	to close
алу	взять, брать	to take
ашу	открыть	to open
аршу, тазалау	чистить	to peel/schale/shell
әзірлеу	готовить	to cook
араластыру	перемешать	to stir/mix
қайнату	кипятить	to boil
демдеу	заварить (чай)	to infuse/ seal
сүрлеу	коптить	to smoke

тұздау	солить	to salt
ТАМАҚ	ЕДА	FOOD
ішу	пить	to drink
жеу	есть	to eat
бөлу	делить	to divide
ауыз тию, дәм тату, жеп көру	попробовать	to taste
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ	СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	AGRICULTURE
шабу	косить	to mow
егу	сеять	to sow
суғару	поливать	to pour
жинау	убирать	to harvest
салу	грузить	to load
жеткізу	доставить	to deliver
қамтамасыз ету	обеспечить	to provide/supply (with)
ТІГІН	ШИТЬЕ	SEWING
өлшеу	мерить	to try on
тігіс тігу	шить	to sew
кесу	резать	to scissor/ snip/shear
қысқарту	укоротить	to shorten
өрнектеу	вышивать	to embroider
қиюластыру	сшивать	to sew
ЖӨНДЕУ	ЧИНИТЬ/ РЕМОНТИРОВАТЬ	REPAIR
желімдеу	клеить	to glue
жасау	делать	to make/do
жөндеу	ремонтировать	to repair
төгу	вылить	to empty/pour out
құю	наливать	to pour out
балғамен ұру	забивать молотком	to hammer
тегістеу	выравнить	to make even
шаншу	колоть	to string, thread
ОРНАЛАСТЫРУ	РАЗМЕЩАТЬ	PLACE
затты ілу	повесить	to hung up
затты қою	ставить	to put down
жылжыту	продвигать	to move, push on/forward/ further
қайта орналастыру	переставить	to shift/transposition
астына салу	подложить	to lay/put (under)
тегістеу	выравнить	to smooth out/down
шығару	вынести	to carry out/ take away

САУДА

сату
беру
брать
әкелу
сатып алу
сөмкені көтеру
саудаласу
түсіру
қайтару
ұтылу

ТОРГОВЛЯ

продать
дать
алу
привести, принести
купить
поднять сумку
торговаться
уступить
вернуть
проиграть

TRADE

to sell
to give
to take
to bring
to buy
to lift
to bargain /huggle (with)
to let
to repay/payback
to lose

СПОРТПЕН АЙНАЛЫСУ

жүгіру
жүзу
секіру
ойнау
көрсету
күресу
боксасту
лақтыру
тарту
жету
жеңу, ұту
шынығу, жаттығу
айналысу
терлеу
ұпай жинау
айналу
шығу
көтеру
жаттықтыру
тартылу
жеңілу

ЗАНИМАТЬСЯ СПОРТОМ

бегать
плавать
прыгать
играть
показать
бороться
боксовать
кидать
тянуть
доехать, дойти
победить
тренироваться
заниматься
потеть
набрать балл
кружиться
добраться, выйти
поднять
тренировать
подтягиваться
проиграть

GOING IN FOR SPORTS

to run
to swim
to jump
to play
to show
to wrestle
to box
to throw
to pull/draw
to reach/arrive
to gain/win
to train
to do, be busy with
to sweat, perspire
to score
to whirl, spin, go round
to get to, reach
to raise/lift
to train
to pull oneself up
to lose

ҚҰЖАТ

сұрау
жазу
беру
алу
көрсету
жіберу
қосу
қол қою
жинау
дайындап қою, дайындау
толықтыру

ДОКУМЕНТ

спросить, просить
писать
дать, предоставить
взять, брать
указать
отправить
добавить
подписать
собрать
приготовить, готовить
дополнить

DOCUMENT

to ask
to write
to give
to take
to show
to send
to add
to sign
to gather
to prepare
to add to

толтыру	заполнить	to fill in
ұсыну	предложить	to offer
тігу	подшить	to string
түзеу	исправить	to correct
ресімдеу	оформить	to draw
тіркеу	зарегистрировать	to register oneself

САЙЛАУ

санау
кездесу
дауыс беру
салу
санау
үгіттеу
жеңу, ұту
дауысқа түсу

ВЫБОРЫ

считать
встретиться
голосовать
положить
считать
агитировать
победить
баллотироваться

ELECTIONS

to count
to meet
to vote for
to drop into
to count
to canvas for smb
to win
to be candidate (for),
run (for)

тіркелу
дауыс жинау
жеңілу, ұтылу

зарегистрироваться
собрать голос
проиграть

to register oneself
to collect/ poll votes
to lose

ҚҰРЫЛЫС

дайындау
кесу

сындыру
байлау
салу
тұрғызу
қалау
сылау

төсеу
қағу
ілу
жасау
дайындау
тесу
жапсыру
әйнектеу
тегістеу
орнату, салу
бекіту
көтеру

СТРОИТЕЛЬСТВО

приготовить
порезать, отрезать,
резать, пилить
сломать
завязать
строить
построить
делать кладку
штукатурить

постелить
забить
повесить
сделать
приготовить
просверлить
клеить
стеклить
выравнить
установить
закрепить
поднять

BUILDING/ CONSTRUCTION

to qualify
to cut /file
to break
to bind
to build / construct
to upbuild
to lay
to parget/plaster,
render, stucco
to lay
to clog
to hung, suspend
to do
to qualify
to loop
to glue/paste
to pane
to align/range/ put in line
to place/install
to fasten
to raise

ҚЫЛМЫС

сұрау, тергеу

жауап беру

сұрақ қою

іздеу

айтып беру

жауап алу

жазалау

соттау

қарастыру

талап ету

іздістіру

сұрастыру

мойындау

дәлелдеу

ПРЕСТУПЛЕНИЕ

допросить

ответить

задать вопрос

искать

рассказать

допрос

наказать

судить

рассмотреть

требовать

принимать меры к розыску

чего-н

расспрашивать, наводить

справки

признать

доказать

CRIMEto interrogate, examine,
question

to account, return, reply

to question

to keep after (the criminal)

to tell

interrogation/examination/

questioning

to penalize/punish

to try

to engage, mortgage

to charge, call

to retrieval

to inquire about/make

inquires

to adjudge

to prove, establish, show

БӨЛШЕКТЕУ

бөлу

ажырасу

үгіту

езу

ерту

қирату

бөліну

бөлшектеу

ажырау

ажырату

майдалау

сіңдіру

іру

ДЕЛЕНИЕ

делить, разделить

развестись

крошить

давить, раздавить

растворить

разрушить

отделиться

делить

разлучиться

различать

измельчить

впитывать

киснуть

DIVISION

to divide into

to divorce

to pulverize

to crush

to dissolve

to destroy

to divide (into)

to divide

to separate, get detached

to separate

to crash, pulverize

to absorb

to turn sour

КИІМ

таңдау – нені таңдау?

ауыстыру – нені ауыстыру?

өлшеу – нені өлшеу?

сатып алу – нені сатып алу?

кию – нені кию?

тігу – нені тігу?

сыйлау – нені сыйлау?

таңдау – нені таңдау?

киіндіру – кімді киіндіру?

ОДЕЖДА

выбрать – выбрать что?

менять – поменять что?

мерить – померить что?

купить – купить что?

надеть – надеть что?

шить – сшить что?

дарить – подарить что?

выбрать – выбрать что?

одевать – одеть кого?

CLOTHES

to choose (what)?

to change (what)?

to try on (what)?

to buy (what)?

to wear (what)?

to sew(what)?

to present (what)?

to choose (what)?

to dress (who)?

БІРЕУГЕ НЕМЕСЕ БІР НӘРСЕГЕ БАҒЫТТАЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ	ДЕЙСТВИЯ, НАПРАВЛЕННЫЕ НА КОГО- ЛИБО, НА ЧТО-ЛИБО	ACTION, DIRECTED ON SOMEONE, ON SOMETHING
жазып алу – нені жазу?	записать – записать что?	to write down (what)?
еске сақтау – нені еске сақтау?	запомнить – запомнить что?	to remember (what)?
нені білу?	знать что?	to know (what)?
түзеу – нені түзеу?	исправить – исправить что?	to correct (what)?
тексеру – нені тексеру?	проверять – проверить что?	to check (what)?
бастау – нені бастау?	начинать – начать (ант.) что?	to begin (what)?
жалғастыру – нені жалғастыру?	продолжить – продолжить что?	to continue (what)?
аяқтау – нені аяқтау?	закончить – окончить что?	to finish (what)?
салыстыру – салыстыру нені, немен?	сравнивать – сравнить что? с чем?	to compare (what) with (what)?
конспектiлеу – нені конспектiлеу?	конспектировать что?	to take notice (what)?
талқылау – нені талқылау? кіммен?	обсуждать – обсудить что? с кем?	to discuss (what) with (whom)?

БІР НӘРСЕНІҢ, БІРЕУДІҢ БАҒАСЫ, МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ	ЦЕНА, ЗНАЧИМОСТЬ ЧЕГО-ЛИБО, КОГО-ЛИБО	THE PRICE, THE IMPORTANCE SOMETHING, SOMEONE
беру – баға беру, неге?	давать – дать оценку чему?	to evaluate (what)?
жақсы көру (кімді, нені?)	любить кого? что?	to love smb.
ұнату – кімге ұнау?	симпатизировать – понравиться кому?	to liked
сыйлау – кімді сыйлау?	уважать кого?	to respect smb.
ұрысу – кімге ұрсу? неге?	ругать кого? что?	to scould at/abuse (whom)?
маңызы бар, маңызы болу	иметь значение	to be of importance
келісу – кіммен келісу?	соглашаться – согласиться с кем?	to agree with (whom)?
сынау – кімді? нені?	критиковать кого? что?	to criticize (whom? What?)
мақтау – кімді мақтау?	хвалить – похвалить кого?	to Give the compliment for (whom?)
кімнің ролінде ойнау	играть в роли кого?	to play the role of (whom?)

БАҒАЛАУ, ҚАТЫСТЫЛЫҚ (КІМГЕ, НЕГЕ, ҚАШАН?)	ОЦЕНКА, ОТНОСИТЬСЯ К КОМУ/ ЧЕМУ? КАК?	EVOLUTION TO CONCERN WHOM / WHAT? HOW?
білдіру (көзқарасын, пікірін, бағасын білдіру)	выражать – выразить (точку зрения, мнение, оценку)	to give voice/express opinion
бағалау – нені бағалау?	оценивать – оценить что?	to what to price?
бағалау – кімді? нені?	ценить кого? что?	to what to evaluate?

КӨЛІК

отыру
қайда бару?

ТРАНСПОРТ

сесть
ехать куда?

TRANSPORT

to get on
to go (where)?

ОТБАСЫ

үйленген
үйлену
күйеуге шығу

СЕМЬЯ

женат
жениться
выйти замуж

FAMILY

be married
to to mary
to marry smb./be married
to smb.
to be married

**МАМАНДЫҚҚА
ҚАТЫСТЫ СӨЗДЕР**

істеу – не істеу?
заңгерлік
еңбек ету
өндіру
құру

**СЛОВА СВЯЗАННЫЕ С
ПРОФЕССИЕЙ**

делать – сделать что?
юрист
трудиться
производить что?
создать что?

**WORDS CONNECTED
WITH PROFESSION**

to be busy with (what)?
lawyer
to work
to produce(what)?
to set up/ establish/
develop (what)?
to have a profession

алу – мамандық алу

получить (профессию,
специальность)

СПОРТ ТЕРМИНДЕРІ

күресу
жаттығу
жүгіру, қашып кету,
зымырау
айналысу
сырғанау
секіру
сөйлесу, сөйлеу
дайындалу – неге
дайындалу?
ұту
жеңу – кімді жеңу?
жүгіру, қашу
жүзу, малту, қалықтау
кімге жанкүйер болу,
не үшін?
не ойнау?
немен айналысу?
ұтылып қалу, ұтылу, жеңілу

СПОРТИВНЫЕ ТЕРМИНЫ

бороться
тренироваться
бежать
заниматься
кататься
прыгать
выступить – выступить
готовиться – подготовиться
к чему?
выиграть
победить кого?
убегать
плавать
болеть за кого? за что?
играть во что?
заниматься чем?
проиграть

SPORT TERMS

to wrestle
to train
to run
to go in for sports
to skate
to jump
to speak, make a speech
to prepare for (what)?
to win/gain
to win (who)?
to run, run away
to swim
to be a fun (who)?
to what to play for?
to what to be busy?
to lose

ТАМАҚТАНУ

жеу
ішу
сату
кесу
пісіру (нені?)
дәмін көру, ішу

таңғы асты ішу
түскі асты ішу
кешкі асты ішу
сатып алу
тамақтандыру
таңдау (нені?)
тапсырыс беру (неге?)
дайындау (нені?)

ПИТАНИЕ

есть – съесть
пить – выпить что?
продавать – продать что?
резать
варить – сварить что?
пробовать – попробовать
что?

завтракать – позавтракать
обедать – пообедать
ужинать – поужинать
купить – купить что?
кормить – покормить кого?
выбирать – выбрать что?
заказать – заказать что?
готовить – приготовить что?

EATING

to eat
to drink
to sell (What)?
to cut
to boil (What)?
to taste
to have breakfast
to have dinner
to have supper
to buy what?
to feed up whom?
to chose what?
to order what?
to prepare what?

ОҚУ, БІЛІМГЕ ҚАТЫСТЫ

жаттау – нені жаттау?
үйрену
оқу – нені оқу?
жазу – нені жазу?
беру – тапсырма, сұрақ
беру
түсіну – нені түсіну?
оқыту – нені, кімді оқыту?
түсіндіру – нені түсіндіру?
түсу – қайда түсу?

кім болу?
білім алу
талдау – нені талдау?

зерттеу – нені зерттеу?
жасау – жаңалық ашу

немен айналысу?
шығару – нені шығару?
оқыту – кімді оқыту?
теңеу – нені немен теңеу?
түзеу – нені түзеу?

аяқтау – нені аяқтау?

**КАСАТЕЛЬНО
ОБРАЗОВАНИЯ**

учить – выучить что?
учиться – научиться
читать – прочитайте что?
писать – написать что?
задать – задать (вопрос,
задание)
понимать – понять что?
обучать – обучать кого?
объяснять – объяснить что?
кому?

поступить – поступить куда?
стать кем?
получить (образование)
анализировать –
проанализировать что?

исследовать что?
делать – сделать (открытие)

заниматься чем?
решать – решить что?
учить – научить кого?
сравнивать – сравнить что
с чем?
исправить – исправить что?

закончить – закончить что?

**WORDS CONNECTED
WITH EDUCATION**

to learn by heart (what)?
to learn
to read (what)?
to write (what)?
to give smb. task
to understand (what)?
to learn
to explain (what) to (whom)?
to enter (where) (the
university)?
to become (what)?
to get knowledge
to analyze what?
to discover/invention
to study what/research?
to what be busy with?
to solve what?
to teach whom?
to compare what with
what?
to correct (what)?
to graduate from/ finish
(what)?

ЕСЕПТІК АМАЛДАР	УЧЕТНОЕ ДЕЙСТВИЕ	CALCULATION
қосу	сложить	to add
алу	вычесть	to deduct/subtract
көбейту	умножить	to multiply
бөлу	делить	to divide
есептеу	вычисление	calculation, computation
интегралдау	интегрирование	integration
дифференциалдау	дифференцирование	diferentation
ҒЫЛЫМИ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСҚА ҚАТЫСТЫ ЕТІСТІКТЕР	ГЛАГОЛЫ ОТНОСЯЩИЕСЯ К НАУЧНОЙ СВЯЗИ	VERBS CONCERNING SCIENTIFIC COMMUNICATION
аяқтау, бітіру	завершить	to finish
өзгерту	изменить	to change
теңеу, салыстыру	сравнение	comparison
баяндау	описать	to inform
суреттеу, сипаттау	описание	description
салыстыру, салғастыру	сопоставление	comparison, contrasting
жетілдіру	усовершенствование	improvement, perfection
күрделендіру	усложнение	complication
тереңдету	углубить	to extend one's knowledge
ДЕМАЛЫС, МЕРЕКЕ	ОТДЫХ, ПРАЗДНИКИ	REST, HOLIDAYS
демалу	отдыхать	to have rest
шақыру – шақыру кімді? қайда?	пригласить– пригласить кого? куда?	to invite (whom), (where)?
құттықтау – кімді құттықтау? немен?	поздравить – поздравить кого? с чем?	to congratulate (whom) on (what)?
қыдыру	гулять	to have a walk
КОММУНИКАЦИЯ	КОММУНИКАЦИЯ	COMMUNICATION
айту, сөйлеу (ағылшынша, орысша)	говорить – сказать (по-английский, по-русски) (син.) кому? о чем?	to speak (english/russian) to (whom)?
шақыру – кімді шақыру?	звать – позвать (син.) кого?	to call for/in (whom)?
беру – нені беру?	передать – передать что?	to send (what)?
жазу – нені жазу?	писать – написать что?	to write (what)?
қайталау – нені қайталау?	повторять – повторить что?	to repeat (what)?
жіберу – нені жіберу, кімге жіберу?	послать – послать что? кому?	to send (what) (whom)?
шақыру	пригласить – пригласить кого?	to invite (whom)?
сұрау – кімнен сұрау?	просить – попросить кого?	to ask (whom)?
тыңдау (радио тыңдау)	слушать (по радио)	to listen to (radio)
сұрау – не туралы сұрау?	спросить – спросить о чем?	to ask (about) (what)?
жауап беру – кімге жауап беру?	ответить – ответить кому?	to answer (whom)?

оқу – нені оқу?	читать – прочитать что?	to read (what)?
әңгімелесу – не туралы әңгімелесу?	беседовать – беседовать о чем?	to talk to /with
не туралы әңгімелесу?	разговаривать (син.) о чем?	to speak about (what)?
аудару – нені аудару?	перевести – перевести что?	to translate (what)?
көрсету – нені көрсету?	показать – показать что?	to show (what)?
қарау – нені қарау?	смотреть – посмотреть что?	to see (what)?
қатысу - әңгімеге қатысу	принять – принять участие (в разговоре)	to take part in discussion
хабарлау – нені хабарлау? не туралы?	сообщить – сообщить что? о чем?	to who to inform? what to inform?
білу – не туралы білу?	узнавать – узнать о чем?	to what to be informed? to consult /ask for
кеңесу – кіммен кеңесу?	советовать – посоветоваться с кем?	advice(whom)?

ҚЫЗМЕТ ӘРЕКЕТ САЛАСЫНА ҚАТЫСТЫ

СФЕРЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

FIELD OF ACTIVITIES

немен айналысу	заниматься чем?	to busy with (what)?
қайда жұмыс істеу?	работать где?	to work (where)?
немен айналысу не істеу?	заниматься чем? делать что?	to what is your occupation to be busy with(what)?
қайда еңбек ету?	трудиться где?	to work (where)?
нені ойнау?	играть во что?	to play (what?)
нені зерттеу?	исследовать что?	to search (what)?
нені құру?	создать что?	to set up (what)?
нені ұйымдастыру?	организовать что?	to organize (what)?
неге жетекшілік ету?	руководить чем?	to lead (what)?

ӨНЕР

ИСКУССТВО

ART

ұнау – ұнайды	нравиться – нравится	to like
жақсы көру – нені	полюбить что?	to like (what)?
конкурсқа, фестивальге қатысу	принимать участие (в конкурсе, фестивале)	to take part in (competition, festival)
сурет салу – кімнің, ненің суретін салу?	рисовать – нарисовать кого? что?	to draw/painting (whom)/ (what)?

ЖАЛПЫ ҒЫЛЫМҒА ҚАТЫСТЫ СЫН ЕСІМДЕР

ИМЕНА ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ, ОТНОСЯЩИЕСЯ К НАУКЕ

ADJECTIVES CONCERNING SCIENCE

өте маңызды	важный, значительный	very important
жасанды	искусственный	artificial
минимум, ең аз	минимум	minimum
әр алуан, әр түрлі	многообразный	varied
жаңашыл	новатор	innovator
қазіргі	современный	contemporary/modern
қолайлы	удобный	comfortable

абсолюттік	абсолютный	absolute
белсенді	активный	active
жалпы	всеобщий	general
глобалды, жаһандық	глобальный	global
гуманитарлық, қоғамдық	гуманитарный, общественный	pertaining to the humanities/the humanities
классикалық	классический	classical
ақырғы, негізгі, соңғы	конечный	final, last
аз, кішкене, шағын	малый	small
механикалық	механический	mechanical
шолу	обзор	review
сирек, бірегей	уникальный	unique

ТЕМПЕРАТУРАЛЫҚ ӨЗГЕРІС, ЗАТТЫҢ ҚАЛЫП-КҮЙІ	ТЕМПЕРАТУРНОЕ ИЗМЕНЕНИЕ, СОСТОЯНИЕ ВЕЩЕСТВА	TEMPERATURE CHANGE, SUBSTANCE CONDITION
--	--	--

қыздыру	греть	to warm/heat
жылыту	согреть	to warm
қайнату	кипятить	to boil
суыту	охладить	to cool/cool off
мұздату	заморозить	to freeze
еріту	растопить, дать возможность растаять	to melt
балқыту	плавить, расплавлять	to melt down

ЗАТТЫҢ, ҚҰБЫЛЫСТЫҢ ПАЙДА БОЛУЫ/ ЖОҒАЛУЫ	ВОЗНИКНОВЕНИЕ/ ИСЧЕЗНОВЕНИЕ ВЕЩЕСТВ, ЯВЛЕНИЙ	TEMPERATURE A SUBSTANCE CONDITION
--	---	--

ғайып болу	исчезнуть	to disappear/vanish
құрту	погубить	to ruin/destroy
қазаға ұшырау	погибнуть	to perish/be lost
суға кету	утонуть	to drown

ҚАТЫСЫМ ЖАҒДАЯТЫНА ҚАРАЙ СӨЙЛЕУДІ ҰЙЫМДАСТЫРУ	ОРГАНИЗОВАТЬ РЕЧЬ В СООТВЕТСТВИИ С СИ- ТУАЦИЕЙ ОБЩЕНИЯ И ПРАВИЛАМИ РЕЧЕВОГО ЭТИКЕТА	TO ORGANIZE SPEECH ACCORDING TO A SITUATION OF DIALOGUE AND RULES OF SPEECH ETIQUETTE
--	--	--

қатысым жасау	вступить в коммуникацию	to enter into communication with smb
әңгімені бастау	инициировать беседу	to initiate talk
әңгімені қолдау	поддерживать беседу	to have talk
әңгіме тақырыбын өзгерту	изменить тему беседы	to change the theme

қатысым жағдаятына қарай, қатысым жағдаятына сәйкес әңгімені аяқтау	завершить беседу адекватно ситуации общения;	to finish conversation of adequately situation of dialogue
әңгімені үзу, әңгімелесушіні тоқтату	прервать беседу, прервать собеседника	to interrupt interlocutor
әңгімелесушінің ойын, іліп әкетіп, дамыту	подхватывать и развивать мысль собеседника	to take up and develop one's idea
әңгімелесушіні қуаттау	подбадривать собеседника	to bear up interlocutor
күрделі сөйлеу этикеттерімен қатысымның психологиялық қолайлылығын қамтамасыз ету	обеспечивать психологический комфорт общения усложненными формами речевого этикета	to provide psychological comfort of dialogue with the complicated forms of speech etiquette
мақтау, қошемет	комплимент	compliment
ілтипат білдіру сыпайылық білдіру көңіл айту аяныш білдіру	почтение любезность соболезнование сочувствие	courtesy civility condolence sympathy (for)
іс-әрекетті жүзеге асыруға әңгімелесушіге қозғау салу	побуждать собеседника к совершению действия	to induce the interlocutor to action fulfillment
өтініш білдіру кеңес беру ұсыныс айту тілек айту шағым жасау талап ету бұйрық беру нұсқау беру есіне салу ескерту	выражать просьбу совет предложение пожелание жаловаться требование приказать указание напоминание замечание	to request advice offer wish to complain request to order indication mention remark
келісім беру/бермеу қарсылығын білдіру	выражать согласие/ несогласие протест	to express consent/ express a disagreement to protest
тілегін/тілектес еместігін білдіру	желание/нежелание	desire (for)/unwillingness
бағынышты/бағынышты еместігін білдіру рұқсат беру	подчинение/неподчинение разрешить	submission/insubordination to permit

тыйым салу	запретить	to prohibit
қарсылығын білдіру	возражать	to object to
күдіктену	сомневаться	to doubt /have one's doubts (about)
бас тарту	отказаться	to refuse
уәде беру	обещать	to promise
кепілдеме беру	дать гарантию	to guarantee
өз қатесін мойындау	признать свои ошибки	to admit to (making)one's error
үміттендіру	обнадежить	give hope
ОҚИҒАҒА, ҚҰБЫЛЫСҚА, ЗАТҚА, АДАМҒА САНДЫҚ, САПАЛЫҚ СИПАТТАМА БЕРУГЕ ҚАТЫСТЫ	ОТНОСЯЩИЕСЯ К КОЛИЧЕСТВЕННОМУ, КАЧЕСТВЕННОМУ ОПИСАНИЮ СОБЫТИЙ, ЯВЛЕНИЙ, ПРЕДМЕТОВ, ЧЕЛОВЕКА	CONCERNING THE QUANTITATIVE, QUALITATIVE DESCRIPTION EVENT, THE PHENOMENA, SUBJECTS, THE PERSON
толықтыру	дополнить	to add (to)
нақтылау	уточнить	to specify
қайта сұрау	переспросить	to ask again
анықтау	выяснить	to find out
түсіндіру	объяснять	to explain
көрнекілеу	иллюстрировать	to illustrate
ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ ҚАТЫНАСЫН АНЫҚТАУ, БІЛДІРУГЕ ҚАТЫСТЫ	КАСАТЕЛЬНО ВЫЯСНЕНИЯ, ОБОЗНАЧЕНИЯ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО ОТНОШЕНИЯ	CONCERNING FINDING-OUT, A DESIGNATION OF THE INTELLECTUAL RELATION
тілек айту	высказать желание	to say the word
ниет білдіру	намерение	intention
моральдық, этикалық бағалау	выражать морально – этическую оценку	moral and ethic estate
қуаттау	одобрить	to approve
мақтау	хвалить	to compliment (for)
кінәлау	осуждать	to condemn
күмәндану	сомневаться	to suspect (of)
ӘЛЕУМЕТТІК-ҚҰҚЫҚТЫҚ БАҒА БЕРУ, АНЫҚТАУҒА ҚАТЫСТЫ	ВЫРАЖАТЬ И ВЫЯСНИТЬ СОЦИАЛЬНО – ПРАВОВУЮ ОЦЕНКУ	TO EXPRESS AND FIND OUT SOCIALLY – A LEGAL ESTIMATION
ақтау	оправдать	to acquit
қорғау	защищать	to defend
жазғыру, кінәлау	обвинять	to accuse (of)
рационалды бағалауын білдіру, анықтау	выразить и выяснить рациональную оценку	to express and find out a rational estimation

стандартпен, нормамен салыстыру	сравнить со стандартом, нормой	to compare to the standard, norm
тиімділігін, мүмкіндігін/мүмкін еместігін, ақиқаттығын, ықтималдығын бағалау	оценить эффективность, возможность/невозможность истинность, вероятность/невероятность	to estimate эффективность, possibility/impossibility the validity, probability/incredibility
эмоциялық бағалауын білдіру	выразить эмоциональную оценку	to express an emotional estimation
артықшылығын білдіру	предпочтение	preference
таңданыс	удивление	astonishment
қызығушылық	любопытство	curiosity
немқұрайдылық	равнодушие	indifference
көңілі қалу	разочарование	disappointment
қуаныш, қайғы	радость/печаль	joy, gladness/grief, sorrow
қорқыныш	страх	fear
мазасыздану	обеспокоенность	anxiety, alarm
қауіптену	опасение	apprehension

ИМЯ ПРИЛАГАТЕЛЬНОЕ, ADJECTIVES СЫН ЕСІМ

УАҚЫТ	ВРЕМЯ	TIME
негізгі белгілер	основные признаки	main features
сирек	редкий	seldom
жиі	частый	often
қысқа	краткий	in short time
ұзақ	долгий	long
шапшаң, тез, жылдам	быстрый	quick
баяу	медленный	slow
кеш	поздний	late
ерте	ранний	early
жедел, шұғыл	срочный	urgent
кезең	стадии	stages
ежелгі	древний	ancient
қазіргі	настоящий, современный	present, contemporary
алдыңғы	предыдущий	previous
кейінгі	последний	last
соңғы, ақырғы	конечный	last, final
өтпелі	переходный	transitional
таяудағы, бертінгі	недавний	recent
ауыспалы	переменный	variable
таңертеңгі	утренний	matutinal

бастапқы	первоначальный	initial
ертеңгі	завтрашний	tomorrow's
кешегі	вчерашний	yesterday's
кешкі	вечерний	evening
күндізгі	дневной	daytime
түскі	обеденный	lunch time
кездейсоқ	случайный	accidental
кенеттен	внезапный	sudden
тұрақты	постоянный	constant
уақытша	временный	temporary
мәңгі	вечный	eternal
үздіксіздік, үзіліссіз	непрерывный	continuous
бүтін (тұтас)	целый	whole entire
күнделікті	обычный, повседневный	conventional/day-to-day

АДАМ ҚАБІЛЕТІ

СПОСОБНОСТИ ЧЕЛОВЕКА

ABILITY

қабілетті	способный	be able
талантты	талантливый	be talented
шешен	оратор, острослов	orator, wit/wisecracker
алғыр	хваткий (сильный)	strong, tenacious
зерек	одаренный, способный	gifted, able capable
сезімтал	чувствительный	sensitive
өткір	бойкий, смелый	resolute, brave, courageous
шебер	мастер, виртуоз	master/virtuoso, virtuosi
өжет	дерзкий	impudent
сөзшең	красноречивый	eloquent
пысық	шустрый	sharp
ұғымды, ұққыш	толковый, понятливый	sensible, knowing
еңбекқор	трудолюбивый	industrious
епті	ловкий, верткий	adroit, smart
майталман	искусный	skilful, clever
қабілеттің жоқтығы	отсутствие способности	absence of ability
аңқау	наивный	naive
алаңғасар	рассеянный, невнимательный	absent-minded
икемсіз	неуклюжий	clumsy/awkward
сылбыр, шабан	медлительный	slowcoach
аңғал	неосмотрительный, неосторожный	rash, thoughtless, careless unconcerned
бейқам	беспечный	
енжар	равнодушный	indifferent (to)
ебедейсіз	неловкий	awkward
шорқақ	неумелый	unskilful
мешеу	отсталый	retrograde
құлықсыз	нерадивый	remiss
құнтсыз	неаккуратный, неусердный	careless

надан	невежественный	ignorant
олақ	неумелый, неловкий	unskillful, awkward
парықсыз	бестолковый	confused
салақ	неряха	dirty
сауатсыз	безграмотный	illiterate
ұқыптылық	прилежание/внимательность	dilligence/attentiveness
үлгілі	образцовый	model/exemplary
ұқыпты, құнтты	бережливый	thrifty, economical
әдепті, сыпайы	деликатный	delicate
зейінді	внимательный	attentive/considerate
епті	ловкий	smart
мұқият, тап-тұйнақтай	аккуратный	painstaking, conscientious
тындырымды	исполнительный	responsible
елгезек	чуткий	keen
ынталы	стремительный	swift
сақ	осторожный	careful, cautious
биязы	изящный, тонкий	elegant, graceful
табанды	стойкий, устойчивый	steady
білік/тәжірибе	умение/опыт	ability/experience
белгілі	известный	known
білімді	образованный	knowledged
мәдениетті	культурный	cultured
тәжірибелі	опытный	experienced
беделді	авторитетный	authoritative
белсенді	активный	active
білікті	квалифицированный	qualified
абыройлы	уважаемый	respected
ұлы	великий	great
дана	мудрый	wise
көргенді, тәрбиелі	воспитанный	well-bred, with good manners
қырағы	зоркий	sharp sighted, vigilant
байқағыш	наблюдательный	observant
шыныққан	закаленный	tempered
кемеңгер	гений	genius
зиялы	интеллигентный, образованный, ученый	civilized
ибалы	деликатный, учтивый	considerate, tactful
инабатты	уважительный, почтительный	valid, respectful
	совестливый, порядочный	contrite, decent
көрнекті	видный, представительный	conspicuous, representative
қанық	опытный, осведомленный о подробностях	advanced
озық	передовой, прогрессивный	progressive
өнегелі	образцовый, примерный	classic, exemplary
пайымды	разумный	smart

парасатты	рассудительный, здравомыслящий человек	reasonable
санатты	уважаемый	honour
сауатты	грамотный	competent, knowlegable
талапты	целестремленный	purposeful
тәртіпті	дисциплинированный	disciplined

АДАМНЫҢ БЕТ-ПІШІНІ МЕН ДЕНЕ БІТІМІ

ВНЕШНИЙ ВИД И ТЕЛОСЛОЖЕНИЕ ЧЕЛОВЕКА

APPEARANCE AND FIGURE

қой көзді	кареглазый	brown-eyed
құралай көзді	красивые, живые глаза	bright/sparkling eyes
ажарлы, көрікті	симпатичный, миловидный	pretty, nice looking
әсем	красивый	beautiful
келбетті	видный, статный	handsome, stately
келісті	приятный на вид	nice looking
көсе	безбородый (от природы)	beardless
қораш	невзрачный, непримечательный (на вид)	ordinary
нұрсыз	тускый, померкший (о глазах, взгляде)	lacklustre
нұрлы	лучистый, лучезарный	radiant
өңді	красивый, пригожий	beautiful/handsome
пұшық	курносый	snub-nosed
сақалды	бородатый	barbate
сұрықсыз	некрасивый, невзрачный	ugly
тартымды	привлекательный	attractive
толық	полный (о человеке)	plump
төртпақ	коренастый, жилистый	thickset, stumpy, stocky

ТУЫСТЫҚ ҚАТЫНАС

РОДСТВЕННОЕ ОТНОШЕНИЕ

KINSHIP

аталас	родственник, человек имеющий одного предка	kin
қандас	родственный	relational
рулас	родство по роду, люди одного рода	kinship
туыс	родня	affinity
ағайынды	родственный	relational
жақын (туыс)	близкий родственник	near relation
некелі	брачный, состоящей в законном браке	marriage, consisting in a legal marriage
некесіз	не состоящей в браке, внебрачный	born out of wedlock
өгей	неродной, некровный	step (father/mother/ brother/mother)
туған	родной	own/native

ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ ҚАЛЫП ПЕН ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ КЕМІСТІК	ФИЗИОЛОГИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ И ФИЗИОЛОГИЧЕСКИЙ НЕДОСТАТОК	PHYSIOLOGICAL CONDITION AND PHYSIOLOGICAL LACK
ақсақ	хромой	lame
соқыр	слепой	blind
керең	глухой	deaf
қыли	косой	squint-eyed
бұйра	кудрявый	curly-headed
дімкес	хворый	sickly
күржік	сутулый, сгорбленный	stooping/stooped
құныс	горбатый	humpbacked
маймақ	косолапый	clubfooted
мылқау	немой, глухонемой	deaf-and-dumb
сал	парализованный	paralyzed
шұнақ	безухий, корноухий	crop-eared
АДАМНЫҢ БОЙЫ	РОСТ ЧЕЛОВЕКА	HEIGHT
тапал, аласа бойлы	низкий	short
бойшаң, бойлы	рослый	tall
қортық	низкорослый	shortish
қадақтай	маленький (о человеке низкого роста)	dwarf
БЕЙІМДІЛІК	СКЛОННОСТЬ	BENT
алғыр	хваткий	quick/smart
амалшыл	находчивый, ловкий	adroit, crafty
аңғарғыш	сообразительный,	
қырағы	сметливый	quick-witted, sharp
байқағыш	зоркий	sharp-sighted
аңғарымпаз, сезімтал	прозорливый	sagacious, perspicacious
арызқой, арызшыл	чувствительный	sensitive
	жалобщик, склонный по пустякам писать жалобы в разные инстанции	complainant
бағдаршыл	наблюдательный	observant
байымдағыш	сообразительный, понятливый	quick-witted
ергіш	податливый	complaisant
жылауық	плаксивый	whining
икемді	склонный, способный	capable, apt
кекшіл	злопамятный, мстительный	rancorous

күдікшіл	недоверчивый, склонный сомневаться	suspectively
күлдіргіш	шутливый	jocular, flippant
қазбалағыш	навязчивый, надоедливый	importunate
қазымыр	придирчивый, назойливый	captious, carping
қайынсақ	угодливый (о зяте угодливо преданном родственникам своей жены)	obsequious
қалжыңбас, қалжыңқой, қалжыңшыл	забавный, любящий шутить, веселый	funny
қаңғалақ	непоседливый	restless
қызғаншақ	ревнивый	jealous
қырағы	бдительный	vigilant, watchful
мазасыз	беспокойный	disturbing, restless
ұйқышыл	сонливый	sleepy, drowsy
назқой, назшыл	кокетливая, жеманная	coquet (tish)
намазгөй	набожный, богомольный	pious
өкпешіл	обидчивый	touchy, susceptible
сезімтал	чувствительный, sentimental	sentimental
сенгіш	доверчивый	confiding
ұрысқақ	скандальный	scandalous, quarrelsome

АДАМНЫҢ ЖАСЫ

АДАМНЫҢ ЖАСЫ	ВОЗРАСТ	AGE
қария	старец	venerable old man, the elder, staretz
қартамыс	пожилой	aged, elderly
қаршадай	малолетний (о ребенке)	infant
қыршын (жас)	молодой, цветущий	young, youthful
мосқал	преклонный, пожилой (возраст)	advanced age, declining years
тәртіп	поведение	behaviour
негізгі мінездеме	основная характеристика	characteristics
ақылды	разумный	clever/wise
адал	честный	honest
әділ	справедливый	just
байсалды	спокойный, серьезный	calm, unworried/serious
ұшқалақ	легкомысленный	light-minded
талапқойғыш	принципиальный	man of principle
қатал	строгий	strict
өктем	властный	masterful man
жуас	тихий, кроткий	gentle

**БАСҚА АДАМДАРҒА
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ**

қайырымды, мейірімді
қатыгез
ұстамды
өзімшіл
жұмсақ
момын
алғыр
аңқау, аңғал
арлы
арсыз
беделді
дарқан
дарынды
дойыр
дөкір
ділмар
езбе
еріншек
есер, есерсоқ

**ОТНОШЕНИЯ
К ДРУГИМ ЛЮДЯМ**

добрый
жестокий
сдержанный
высокомерный
мягкий
смирный
хваткий
доверчивый, наивный
совестливый, стыдливый
бесстыжий, бессовестный
авторитетный
щедрый
талантливый, одаренный
грубый, неотесанный
невоспитанный, грубый
красноречивый
болтливый, многословный
ленивый
сумасбродный, безрассудный

**RELATIONS TO
OTHER PEOPLE**

kind/good
cruel
reserved
arrogant
gentle
quiet, mild, meek
skilful, strong
trustful
contrite
shameless, impudent
authoritative
generous, liberal
talented, gifted
uncouth
ill-bred
eloquent
garrulous, talkative
lazy
extravagant, reckless
behaviour
clever, intelligent
lazy person
timid, hesitant
person very sensitive to cold
disgusting, bad/wicked man
light-minded
precise
insidious
mean, base
fussy person
нетерпеливый
capricious
sly, cunning
strange, absurd
нелепый, бестактный
playful, skittish
clever, sensible
tactless
shy, diffident
modest
artful, cunning
severe, stern
суровый, строгий
dependent
toady, bootlicker, flatterer

есті
жалқау
жалтақ
жаурауық
жексұрын
желөкпе
жинақы
залым
зұлым
күйгелек

умный, рассудительный
лентяй
боязливый, нерешительный
мерзляк
мерзкий, гадкий
легкомысленный
собранный, аккуратный
коварный
коварный, подлый
суетливый, беспокойный
нетерпеливый

қияңқы
қу
оғаш

упрямый, своенравный
хитрый
странный, необычный;
нелепый, бестактный

ойнақы
ойлы
оспадар
ұялшақ
ұяң
айлакер, айлақор, қу
әмірлі

шаловливый, игривый
умный, рассудительный
нетактичный, грубый
стеснительный
скромный, застенчивый
хитрый
приказной, командный;
суровый, строгий

бағынышты
жағымпаз

подчиненный, зависимый
подхалим, льстец

қаһарлы	яростный, грозный	menacing, furious
қонақжай	любезный, открытый	gracious
одыр	дерзкий, скандальный, грубый	impudent, quarrelsome
өжет	упорный, отчаянный	persistent, foolhardy

ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС САПАСЫ

КАЧЕСТВА В ОБЩЕНИИ

QUALITIES IN DIALOGUE

қонақжай	гостеприимный	hospitable
сараң	жадний	greedy
жомарт	щедрый	generous
тұйық	замкнутый	unsociable/ reserved
кеңпейіл	великодушный	generous
ашық	открытый	sociable
әңгімешіл	разговорчивый	talkative
тасбауыр	бессердечный, черствое сердце	heartless
ақылгөй	гений	genius
айлалы	хитрый, ловкий	cunning
ақылды	умный	clever
ақымақ	глупый	foolish, stupid
абыройлы	авторитетный, пользующийся хорошей репутацией	authoritative
абыройсыз	непользующийся хорошей репутацией, бесчестный, неавторитетный	dishonourable
елпілдек	услужливый, предупредительный	obliging, complaisant
қайырымсыз	неотзывчивый, бездушный	unsympathetic
қайырымды	добрый, добродетельный	kind
қайырымшыл	доброжелательный, милосердный	benevolent
қамқор	заботливый, проявляющий внимание, участливый	thoughtful, caring
қамшыл	заботливый	considerate
сараң	скупой	stingy
қатулы	злой, разгневанный	angry, incensed
намысқой	гордый	proud
риясыз	честный, от всей души	unhypocritical, sincere
салақ	небрежливый	negligent
сыйлы	почетный, уважаемый	honourable

ӘРЕКЕТ БАРЫСЫНДАҒЫ МІНЕЗ	ХАРАКТЕР ВО ВРЕМЯ ДЕЙСТВИИ	CHARACTER DURING TIME ACTION
жалқау	ленивый	lazy
ұрысқақ	ворчливый, скандальный	grumbling
шыдамды	терпеливый	patient
қорқақ	трусливый	cowardly, faint-hearted, timid
қызғаншақ	ревнивый	jealous
ұшқалақ	легкомысленный, вертлявый	light-minded, frivolous
сенгіш	доверчивый	trustful
жүректі	смелый	brave, courageous
батыл	решительный	resolute, decided
ержүрек	смелый, отважный	brave, courageous
төбелесқор	драчунь	pugnacious fellow
шыдамсыз	нетерпеливый	impatient
қызба	вспыльчивый	hot-tempered
жүректі	бесстрашный	fearless
елгезек	чуткий	sensitive
менмен (адам)	эгоист	egoist
алаңғасар	рассеянный, невнимательный	scattered, diffuse
алаңсыз	беспечный	unconcerned
жібі бос	бездеятельный, инертный, слабый	inactive, sluggish
жібі түзу	добропорядочный	respectable, honest
араз	недружный	disunited
адуын, адуынды	горячий, дерзкий, с крутым нравом (о человеке)	passionate
әдепсіз	неучтивый	discourteous, impolite
әдепті	воспитанный, учтивый	courteous, well-brought-up
әділ	справедливый	just
әділетсіз	несправедливый	injust
әккі	набивший руку, опытный	skilled
байсалды	спокойный, уравновешенный	calm, quiet
байыпты	рассудительный, вдумчивый	reasonable
бәлеқор	зловредный	harmful
білгір	знающий	competent
білімді	образованный	well-educated
дегірсіз	нетерпеливый	impatient
жасқаншақ	пугливый	fearful, easily
жасық	нерешительный, робкий	hesitating
жүректі	смелый	brave, courageous
кәрлі	суровый, гневный	severe, angry
күйгелек	суетливый, беспокойный, нетерпеливый	fussy
қанағатсыз	ненасытный	insatiable

МИНЕЗ	ХАРАКТЕР	CHARACTER
жақсы	хороший	good
қызметтік	служебный	character certificate
сезімтал	чувствительный	sensible
салмақты	спокойный	calm
сентиментальды	сентиментальный	sentimental
жүйкесі тозған	нервный	nervous
ақкөңіл	добродушный	good-natured
ашуланшақ	раздражительный, вспыльчивый	irritable
әпенді	чудаковатый, странный	eccentric
бос	слабохарактерный	flabby
бұйығы	замкнутый, молчаливый	self-contained
бойкүйез	небрежный, нерадивый	slack
даңғаза	шумливый	noisy
зейінді	сообразительный	quick-witted

МИНЕЗДЕМЕ	ХАРАКТЕРИСТИКА	TESTIMONIAL/ REFERECE(S)
жағымды	положительная	positive
жағымсыз	отрицательная	negative
жалпы	общая	general/common
жеке	субъективная	individual
жан-жақты	всесторонняя	comprehensive
егжей-тегжейлі	подробная	detailed

КӨҢІЛ КҮЙ	НАСТРОЕНИЕ	MOOD
бақытты	счастливый	happy
көңілді	веселый	cheerful
бақытсыз	несчастный	unhappy/ unfortunate
қуанышты	радостный	glad/jouous/jouful
қайғылы	печальный	sad, mournful
ренішті, құсалы	огорченный	upset, distressed
жолы болғыш, ақжолтай	везучий	lucky
қапалы, зарлы	горестный	sorrowful, sad
азалы	траурный, скорбный	mourning
енжар	равнодушный, безразличный	indifferent
жабыраңқы, жабырқау	унылый	damp
жайдары	приветливый, добродушный	good-natured
жарқын	сияющий, радостный	shining
кейісті	огорченный, недовольный	upset, distressed
қалтарыссыз	искренний, откровенный	sincere
назалы	опечаленный, огорченный	sad

ЭМОЦИЯЛЫҚ БАҒАЛАУ	ЭМОЦИОНАЛЬНАЯ ОЦЕНКА	AFFECTIVE EVALUATION
жақсы	хороший	good
қызық	интересный	interesting
жаман	плохой	bad
бағалы	ценный	valuable
көңілсіз	скучный	boring
сүйкімсіз	неприятный	unpleasant
қорқынышты, ызғарлы	страшный	terrible
керемет, таңғажайып	чудесный	wonderful
әсерлі	трогательный	moving, affecting
оғаш	странный	strange
ажарлы, әдемі, реңді, өңді	красивый	beautiful
сүйкімді, жағымды	приятный	pleasant
бапты, бабында	отличный	perfect
басым, бөлекше	превосходный	excellent, magnificent
тамаша, ғажап, ғаламат, таңғарарлық	удивительный	surprising, amazing
рақымды	милосердный	charitable
тартымды	привлекательный	attractive
келісті, реңді, әдемі, әрлі	симпатичный	nice, likeable
кейіпсіз	безобразный	disgraceful
жиіркенішті	отвратительный	disgusting
жексұрын, сұм	ужастный	terrible, horrible
жөнсіз	неверный	incorrect
айбарлы	грозный, свирепый; перен. величественный	disastrous greedy
дүниеқор	жадний, корыстолюбец	bore, nuisance
діңкілдек	надоедливый	negligent
елең-селең	безалаберный (о поведении, выходе)	portly, burly
етжеңді	дородный, тучный, полный	
итжанды	выносливый	of great endurance
ЭМОЦИЯ РЕҢКТЕРІ	ОТТЕНКИ ЭМОЦИИ	TINGE OF EMOTION
ашулы, ашуланшақ	взволнованный	anxious
ашулы	сердитый	angry with smb
өкпелі	обиженный	offended (with)
көңілі босаған	растроганный	moved, touched
қорыққан	испуганный	scared
таңданған	удивленный	surprised, amazed
жәбірленген	оскорбленный	insulted
маңғаз	важный, величайший	important, significant

СОСТОЯНИЕ/СТАТУС, STATUS ҚАЛЫП-КҮЙ

ФИЗИКАЛЫҚ ҚАЛЫП-КҮЙІ

күшті
ауру
толық
семіз
арық
сау
сау және күшті
әлсіз
ұйқышыл
физикалық
ширақ
сымбатты
жабығыңқы, жабыққан,
жадау, жүдеу
көк бақа
аш
болбыр
қарымды
нәзік

ФИЗИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ

сильный
больной
полный
жирный
худощавый
здоровый
здоровый и сильный
слабый
сонливый
физический
бодрый
стройный
исхудалый

очень худой, нежирный
голодный
дряблый, рыхлый
сильный, мощный
нежный, тонкий

PHYSICAL CONDITION

strong
sick
plump
fat
lean
healthy
healthy and strong
weak
drowsy/sleepy
physical
cheerful
slender, slim
emaciated, wasted

skinny
hungry
flabby
acute, vigorous
gentle

МАТЕРИАЛДЫҚ ЖАҒДАЙЫ

бай
кедей
аш - жалаңаш
дәулетсіз
тоқ
ауқатты
алба-жұлба
аянышты
барлы
бейшара
дәулетті
жарлы
кәріп
күйлі

күйсіз
қарабайыр

қоңтарыс
панасыз
ризықты

МАТЕРИАЛЬНОЕ ПОЛОЖЕНИЕ

богатый
бедный
нищий
неимущий
сытый
благополучный
оборванный
вызывающий жалость
зажиточный, состоятельный
несчастный, бедняга
богатый, состоятельный
бедный
беспомощный, жалкий
зжиточный; живущий
в достатке
бедный, скудный
простой, заурядный,
обыденный
опусташенный, убогий
безприютный
обеспеченный

FINANCIAL POSITION

rich
poor
begger
indigent
full up
rich
ragged, torn
rueful
well-off, consistent
unfortunate, poor thing
rich, consistent
impoverished
helpless, miserable
prosperous

impoverished
mediocre
exhausted, shabby

homeless
independent

**БИОЛОГИЯЛЫҚ,
ОТБАСЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ**

жас
кіші
үлкен
ересек
қарт
үйленбеген
үйленген
тұрмыс құрған
отбасылы
биологиялық
егде
ажырасқан
туған
кемел
аяғы ауыр
сүр бойдақ
ағайынды
бедеу
үйлі-баранды

**БИОЛОГИЧЕСКИЙ И
СЕМЕЙНЫЙ СТАТУС**

молодой
младший
старший
взрослый
старый
неженатый
женатый
замужняя
семейный
биологический
пожилой
разведенный
родной
зрелый
беременная
убежденный холостяк
братья
бесплодная (о женщине)
семейный

**BIOLOGICAL AND
MARITAL STATUS**

young
little
elder
adult
old
unmarried
married
married
family man
biological
elderly/ aged
divorced
own
mature (age)
pregnant
celibatarian
brother
sterile
domestic

**ЭКСПЛУАТАЦИЯЛЫҚ
ЖАҒДАЙЫ**

қолайлы
қолайсыз
таза
лас
аяқталған
аяқталмаған

**ЭКСПЛУАТАЦИОННОЕ
СОСТОЯНИЕ**

удобный
неудобный
чистый
грязный
завершенный
незавершенный

**OPERATIONAL
SITUATION**

comfortable
uncomfortable
clean
dirty
completed/complete
unfinished,
unaccomplished,
in progress
defective
damaged

зақымдалған
бұзылған

поврежденный
испорченный

**АБСТРАКТ СЫН
ЕСІМДЕР**

классификация
әрбір
кейбір
күрделі
қарапайым
жеке
ерекше
арнайы
негізгі

**АБСТРАКТНЫЕ
ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ**

классификация
каждый
некоторый
сложный
простой
отдельный
особенный
специальный
основной

**ABSTRACT
ADJECTIVES**

classification
every
some
compound
simple
separate
particular, peculiar
special, especial
basic, fundamental

кез келген	любой	any, every
ортақ	общий	general
типтік	типичный	typical
басты	главный	main

САПА	КАЧЕСТВО	QUALITY
маңызды	важный	important
қиын	трудный	difficult
жеңіл	легкий	easy
әр түрлі	различный	different
ұқсас	похожий	alike
сапалы	качественный	qualitative
жасанды	искусственный	artificial
тең	равный, одинаковый	equal, identical
табиғи	естественный	natural
басты	главный	main, chief
керемет	превосходный	excellent
оңтайлы	оптимальный	optimum
азғантай, болмашы, мардымсыз	незначительный	insignificant
жетілген	усовершенствованный	improved
азат	свободный, вольный	free

САН	КОЛИЧЕСТВО	QUANTITY
толық	полный	complete
ең көп	максимальный	maximal
ең аз	минимальный	minimal
бос	пустой	empty
орташа	средний	medium
жеткілікті	достаточный	enough
жеткіліксіз	недостаточный	insufficient
мол	избыточный	surplus
артық/мол	лишний/избыточный	superfluous/surplus
көптеген	многочисленный	numerous, many
аздаған	немногочисленный	not numerous, few
азғантай	немного, чуточку, малость	tiny piece /bit
едәуір	значительный, namного	considerable/considerably
есепсіз	бесчисленный, многочис- ленный	infinite, manifold
кем	меньше, менее	less, smaller
санаулы	считанный	counted
анаусы	несметный	overwhelming
тең	равный	equal

**ЛОГИКАЛЫҚ
КАТЕГОРИЯЛАР**

қажетті
шынайы
нақты, іс жүзінде
практикалық
шартты
фантастикалық
кездейсоқ
абсолютті
жаратымды, жарамды оң,
ұнамды
жаратымсыз, жарамсыз,
теріс, ұнамсыз
қалаулы
теориялық
ойдағы, қиялдағы
заңды
шарасыз

**ЛОГИЧЕСКИЕ
КАТЕГОРИИ**

необходимый
реальный
фактический
практический
условный
фантастический
случайный
абсолютный
положительный
отрицательный
желательный
теоретический
воображаемый
закономерный
неизбежный

**LOGIC
CATEGORIES**

necessary
real, actual
actual, real
practical
relative, conditional
fantastic, fabulous
accidental, casual
absolute
affirmative, positive
negative
desirable
theoretical
imaginary
legal
inevitable

СӘЙКЕСТІК

дұрыс
дұрыс емес
жалған
нақты
дәл
логикалық
жуық
заңды
заңсыз
стандартты
лайық
абсурд
орынсыз
баянды, сенімді
сенімсіз, толқымалы
қанағаттанарлық
ағат

СООТВЕТСТВИЕ

правильный
неправильный
ложный
верный
точный
логичный
приблизительный
законный
незаконный
стандартный
подходящий
абсурдный
неуместный
надежный
ненадежный
удовлетворительный
необдуманный,
неосмотрительный

CORRESPONDENCE

correct/right
wrong
false
right/correct
exact
logical
approximate, rough
legal
illegal
standard
suitable
absurd
inappropriate
reliable, solid
unreliable, insecure
satisfactory
hasty

ТИІМДІЛІК

арзан
қымбат
пайдалы
зиянсыз
зиянды
табысты

ВЫГОДА

дешевый
дорогой
полезный
безвредный
вредный
доходный

ADVANTAGE

cheap
expensive
useful, helpful
harmless
harmful
profitable

тиімсіз	невыгодный	unprofitable
табыссыз	недоходный	unprofitable, gainless
әсерлі	эффектный	spectacular, effective, showy

пайдасыз	беспольный	useless, pointless, waste of (money)
ақысыз	бесплатный	free (of charge)
тиімді	выгодный	profitable
бағасыз, теңдессіз	бесценный	priceless

ҚАСИЕТ	СВОЙСТВО	CHARACTERISTICS
---------------	-----------------	------------------------

пайдалы	полезное	usefull
басты	главное (свойство)	main
әртүрлі	разное	different
маңызды	важное	important
негізгі	основное	fundamental, basic
жалпы	общее	general
таңғаларлық	удивительное	surprising
дербес	индивидуальное	individual

МӘСЕЛЕ	ПРОБЛЕМА	PROBLEM
---------------	-----------------	----------------

қиын	трудная	difficult
маңызды	важная, серьезная	important/serious
күнделікті	ежедневная	daily
күрделі	сложная	compound
кезекті	очередная	next
әлеуметтік	социальная	social
даусыз	бесспорная	indisputable
даулы	спорная	questionable
ауқымды	масштабная, кардинальная	cardinal
ерекше	особенная	special
мәндес	однозначная	one-valued
мәнді	значимая	significant
түсінікті	понятная	understandable, clear

НӘТИЖЕ	РЕЗУЛЬТАТ	RESULT
---------------	------------------	---------------

төмен	низкий	low
оң (нәтиже)	правильный (результат)	positive
теріс	противоположный (обратный)	negative
бастапқы	начальный	initial, first
ақырғы	конечный	final, last
оңды	положительный	affirmative
толымды	полный	full

НИЕТ

ізгі
ізгілікті
шынайы

НАМЕРЕНИЕ

доброе
хорошее
истинное

INTENTION

favourable, good
good will
veritable, true

ОЙ

терең
дәлелді
дәлелсіз
қызықты
мазмұнды
санасыз
саналы
тиянақты

МЫСЛЬ

глубокая
аргументированный
необоснованный
интересный
содержательный
несознательный
сознательный
дельный, серьезный

THOUGHT

profound idea
argued
ill-founded
interesting
intensional
unconscientious
voluntary
efficient

ОҚИҒА

қолайлы
маңызды
қуанышты
әртүрлі
күрделі
қайғылы
сирек
алғашқы
басты
кездейсоқ
саяси
айрықша (ерекше)
айтарлықтай
төтенше
аяқ астынан
күтпеген
бүгінгі
кешегі
баяғы
соңғы
өткен жылғы
былтырғы
айтулы
әйгілі
деректі
дүрмекті
елеулі
елеусіз
ерсі
жайсыз

СЛУЧАЙ/СОБЫТИЕ

удобный
важный
радостный
разное
сложный
печальный
редкий
первоначальный
главный
непредвиденный
политическое (событие)
особый
значительный
экстренный
неожиданный
неожиданный
сегодняшний
вчерашний
давний
последний
прошлогодний
прошлогодний
обусловленный, похвальный
общеизвестный, знатный
конкретный
шумный
существенный, значительный
незаметный,
малозначительный
неприличный, неуместный
неприятный

EVENT

convenient
important
joyous
different
involved
unfortunate/sad
occasional
initial
main, chief
unforeseen
political
special
considerable
extraordinary
unexpected, sudden
unexpected
today's
yesterday's
old, ancient
ultimate
last year's
last year's
conditional, praiseworthy
common, noble
concrete
noisy
fundamental, considerable
unnoticeable
obscene
offensive

келеңсіз	досадный, неуместный	disappointing
қанды	кровавый	bloody
қатерлі, қауіпті	опасный	dangerous
қолайсыз	неудобный, неподходящий	inconvenient
(адам) нанғысыз	невероятный, невообразимый	improbable
немқұрайды	халатно	careless
түсініксіз	непонятный	unintelligible
үйреншікті	привычный	customary
шиеленіскен	напряженный	intensive

ОРТА	СРЕДА	ENVIRONMENT
әлеуметтік	социальная среда	social environment
қоршаған	окружающая	environment
дағдылы	привычная среда	usual/habitual
қоғамдық	общественная	social
зиялы орта	интеллигентная	intelligent
әріптестік орта	среда своих коллег	team

ПІКІР	МНЕНИЕ	OPINION
дұрыс	правильное	right
даулы	спорное	questionable, disputable
даусыз	беспорное	indisputable, unquestionable
жоғары	высокое	appreciated
құнды	ценное	valuable
дәлелді	обоснованное	substantiated
жағымды	положительное	affirmative
кең тараған	широко распространенное	widespread
ағат, жаңсақ, қате, теріс	неправильный	inaccurate
жаңсақ	ошибочный	false
қайшы, қайшылықты	противоречивый	inconsistent

СУРЕТТЕУ	ОПИСАНИЕ	DESCRIPTION
ауызша	устное описание	oral description
жазбаша	письменное	written description
дәл	точное	exact
қысқа	краткое	short
толық	полное	complete description
жан-жақты	подробное	detailed
егжей-тегжейлі	детальное	detailed
көрнекі	наглядно	demonstrably
географиялық	географический	geographic
көркем	художественный	artistic
сипаттамалы	описательное	descriptive
дәстүрлі	традиционный	legacy
кәдімгі	обычный; обыкновенный	conventional/regular

ТАБЫС

маңызды
көрнекті
айқын
лайықты
ірі
қол жеткен

ДОСТИЖЕНИЕ/УСПЕХ

важный
выдающийся
очевидный
заслуженный
крупный
достигнутый

SUCCESS

significant/breakthrough
outstanding
obvious
deserved
great
achieved, attained

ШЕШІМ

маңызды
басты
батыл
анық
біржақты
дұрыс
айқын
ақырғы
атүсті
дәйекті, сындарлы
ойластырылған
деркезіндегі
бірден-бір
қате
асығыс
оңды
оңтайлы
орынды
теріс

РЕШЕНИЕ

важный
главный
смелый
конкретный
субъективный
мудрое, правильное
определенный
окончательный
поверхностный
конструктивный
обдуманый
своевременный
единственный
ошибочный
поспешный
подходящий, хороший
удобный, подходящий
уместный
отрицательный

DECISION

important/significant decision
main
gallant decision
concrete
subjective
wise, pure decision
definite
final
surface
constructional
considered
opportune
only
false
rough and ready
appropriate
appropriate
appropriate
negative

ІС-ҚИМЫЛ

маңызды
белсенді
жедел
батыл
бірлескен
нақты
жан-жақты
тиімді
ойластырылған
дөрекі
қайырлы
қарқынды
мақсатты
нәтижесіз
пайдалы
пәрменді

ДЕЙСТВИЕ

важный
активный
срочный
героический
совместный
конкретный
всесторонний
выгодный/эффективный
продуманный
грубый
благополучный
интенсивный, в темпе
целенаправленный
безрезультатный
полезный
действенный, сильный

ACTION

important
active
urgent
heroic
joint, combined
concrete, specific
detailed
profitable, effective
thought-out
rude
successful
intensive
purposeful
ineffective
useful
efficient

МҮМКІНДІК	ВОЗМОЖНОСТЬ	POSSIBILITY
соңғы	последняя	last
материалдық	материальная	economic conditions
нақты	конкретная	concrete conditions
игі	благая	good
шексіз	безграничная	infinite
нақты	конкретный	concrete, specific

МІНДЕТ	ЗАДАЧА	TASK
ауқымды	масштабная	scale-task
жауапты	ответственная	important task
зор	грандиозная	grandiose task
кезекті	очередная	the next task in tern /the immediate task
жүктелген	возложенная	entrusted
келелі	узловая, основная	main
кезек күттірмейтін	безотлагательная	pressing/urgent

СЕЗІМ ОРГАНДАРЫ АРҚЫЛЫ ҚАБЫЛДАНАТЫН СЫН БЕЛГІЛЕР	ПРИЗНАКИ, ВОСПРИНИМАЕМЫЕ ОРГАНАМИ ЧУВСТВ	THE SIGNS PERCEIVED BY SENSE ORGANS
түс	цвет	colour
сары	желтый	yellow
жасыл	зеленый	green
қара	черный	black
ақ	белый	white
ашық	светлый	light
түссіз	бесцветный	colourless
қызыл	красный	red
мөлдір	прозрачный	transparent
алабажақ	пестрый	particoloured

ЖАН-ЖАНУАРЛАРДЫҢ ТҮСІ	МАСТИ ЖИВОТНЫХ	ANIMAL'S COLOUR
ала	пегий	skewbald
шабдар (жылқы)	рыжевато-пегая (лошадь) (масть лошади)	tan-skewbald (horse) (lear of horse)
ақ боз	светло-сивый	light-grey
жирен (ат)	рыжий (конь)	red (horse)
бурыл (ат)	чалый (конь)	roan
көк (ат)	серый (конь)	dapple-grey
кер ат	карий конь	chestnut
қара торы (ат)	темно-гнедой (конь)	dark bay
қара (ат)	вороной (о масти лошади)	black horse

боз	светло-серый, сивый	light/pale grey
құла	саврасый (масть лошади)	bay, light brown with black mane and tail
қылаң	светло-серая, буланая	light-bay
тарғыл	пестрый, полосатый	splashed, motley
мөлшер	размер	size
үлкен	большой	large
ұзын	длинный	long
биік	высокий	tall
қысқа	короткий	short
алыс	далекий	far
жақын	близкий	near
ірі	крупный	large/coarse
қымбат	дорогой	expensive
арзан	дешевый	cheap
кең	широкий	wide
кішкентай	маленький	small
төмен	низкий	low/small
жоғары	высокая, дорогая	high
жұқа	тонкий	thin
қалың	толстый	thick
орасан	огромный	enormous
терең	глубокий	deep
тар	узкий	narrow
тығыз	плотный	compact
аласа	низкий	low
абажадай	огромный, громадный	huge
дағарадай	грамоздкий, большой	cumbersome, big
жартымды	существенный, значительный	considerable
жартымсыз	незначительный	inconspicuous
жуан	толстый	chunky
зор	крупный, огромный	large-scale
зілдей	очень тяжелый	very heavy
қабыршақтай	тонкий в поперечнике	thin in accross
құйттай, құйтымдай	крохотный	tiny
өлшеусіз	безмерный, очень много	immeasurable
таяз, сайыз, саяз	неглубокий	shallow
салмақты	весовой	weighting
ұсақ	мелкий	fine, petty
мол	много, обильный	affluent

ПІШІН	ФОРМА	FORM
қисық	кривая, искривленный	curve/curved
түзу, тура	прямой	straight
тік бұрышты	прямоугольный	rectangular
жазық	ровный	plane
тегіс	гладкий	smooth
дөңгелек	круглый	round
шаршы	квадратный	square
үшбұрышты	треугольный	triangle
ойпаң	впадина	hollow
шығыңқы	выпуклый	salient
ойқы-шойқы	неровный	rough
көлбеу	горизонтальный	horizontal
сопақ	овальный	oval
қиғаш	наклонный	inclined
буылтық	узловатый	knotty; nodose
домалақ	шарообразный, круглый	globose
еңкейіңкі	наклонный	oblique
еңкіс	сутулый, согбенный	stooping
жұмыр	круглый	round
иір-иір	извилистый	twisting/winding
ойыс	вогнутый	concave downward
иір, ирек	зигзагообразный	zigzag

КӨЛЕМ	ОБЪЕМ	VOLUME
үлкен	крупный, громадный	large, big, large-scale
енді	широкий	wide
енсіз	узкий, неширокий	narrow
заңғар	высочайший, очень высокий	high
зәулім	высотный	high-altitude
кіп-кішкене	малюсенький	tiny
нардай	рослый, огромный (как верблюд)	full-grown
тұтас	сплошной	gapless
ірі	грандиозный, крупный	grand, magnificent
шағын	небольшой	small, not great

ӨЛШЕМ. ҚАШЫҚТЫҚ	РАЗМЕР. РАССТОЯНИЕ	SIZE. DISTANCE
келте	короткий, куцый	short, dock-tailed
ұзын	длинный	long
аласа	низкий	low
қашық	далекий	distant

ТЕРІ АРҚЫЛЫ СЕЗІЛЕТІН САПА	ПРИЗНАКИ КАЧЕСТВА, ВОСПРИНИМАЕМЫЕ ЧЕРЕЗ КОЖУ	QUALITY CHARACTERISTICS PERCEPTED BY SKIN
-------------------------------	--	---

температура	температура	temperature
ыстық	горячий	hot
жылы	теплый	warm
суық	холодный	cold
салқын	прохладный	cool

ҮСТІ	ПОВЕРХНОСТЬ	SURFACE
------	-------------	---------

қатты	твердый	solid
жұмсақ	мягкий	soft
тегіс, жазық	ровный	flat
тегіс емес	неровный	uneven
доғал	тупой	blunt
сүйрік, үшкір	острый	sharp
айқыш-ұйқыш	перекрестный, крест на крест	crossed
бедерлі	с узором; тисненный	stamped; embossed
бұдыр	бугристый	uneven, hilly
бұжыр	корявый, шершавый	stunted
	бугорок, слегка выпуклая	
дөңес	поверхность	hillock, knoll
жалпақ	плоский	flat
кедір-бұдыр	бугристый, неровный	tuberous, uneven
қыратты	холмистый, возвышенный	hilly
қожыр	шершавый, шероховатый	asperous
ойқыл	ухабистая местность	bumpy, rough
ойлы	бугристый, неровный	tuberous, uneven
ойпатты	низменный, низкий	low-land
тайғақ, тайғанақ	скользкий	slippery
тақыр (жер)	голая, лысая земля	bare, empty

ЫЛҒАЛДЫЛЫҚ	ВЛАЖНОСТЬ	MOISTURE
------------	-----------	----------

ылғалды,	влажный	wet
дымқыл	мокрый	humid, moist
сызды	сырой, влажный, с влагой	crude, damp

ТІЛ АРҚЫЛЫ СЕЗІЛЕТІН САПА	ОСЯЗАНИЕ	TOUCH
------------------------------	----------	-------

дәмді	вкусный	tasty
тәтті	сладкий	sweet
сұйық	жидкий	liquid
ащы	горький	bitter
қою	крепкий	strong (tea)
қышқыл	кислый	sour
тұзды	соленый	salty

жұғымды	питательный	nourishing, rich
жұғымсыз	малопитательный	not very nutritious
ашқылтым	кисловатый, горьковатый	acidulous, bitterish
қоректі	сытний	substantial, nourishing
шикі	сырой, недоваренный	raw

ҚҰЛАҚ АРҚЫЛЫ БЕРІЛЕТІН ДЫБЫСТАР	ЗВУКИ ПЕРЕДАЮЩИЕСЯ НА СЛУХ	SOUNDS TRANSFERRED TO HEARING
--	---------------------------------------	--

тыныш	тихий	quiet
шулы	шумный	noisy
ұнамды, жағымды, сүйкімді	приятный	pleasant
қатты	громкий	loud
ащы дыбыс	резкий звук	harsh sound
бәсеңдетілген	приглушенный	damped/muffled sound
қатаң дауыс	глухой голос	deaf sound
қарлыққан	хриплый	hoarse
ащы дауыс	пронзительный голос	shrill, strident

МҰРЫН АРҚЫЛЫ СЕЗІЛЕТІН ИІСТЕР	ОБОНЯНИЕ	SENSE OF SMELL
--	-----------------	-----------------------

сасық	вонючий	stinking
иіссіз	без запаха	inodorous, odorless
хош иісті	ароматный	aromatic
спецификалық	специфический	specific

МЕКЕНДІК ҚАТЫНАС	ПРОСТРАНСТВЕННОЕ ОТНОШЕНИЕ	REGIONAL TERM
-------------------------	---------------------------------------	----------------------

аймақтық	региональный	regional
қалалық	городской	municipal, urban
облыстық	областной	regional
республикалық	республиканский	republican
ауылдық	сельский	country, rural

ҚАТЫСЫ ЖОҚ, САПАҒА ТӘН ЕМЕС	НЕИМЕЮЩИЙ ОТНОШЕНИЕ, НЕ ПРИСУЩЕЕ КАЧЕСТВО	NOT CONCERNING, NOT THE QUALITATIVE
--	--	--

айыпсыз	невиновный	innocent, guiltless
ақшасыз	безденежный	moneyless
ақысыз	бесплатный	free
атақсыз	бесславный, незначительный, безвестный	inglorious
әжімсіз	безморщин	fin-free
баспанасыз	бездомный	outcast, homeless
жансыз	безжизненный, мертвый, неодушевленный	dead of little value

қайратсыз	физический бессильный, слабый	weak
қанатсыз	бескрылый	apterous
тұл	бесплодный	sterile, abortive
мінсіз	безупречный	pure
талғамсыз	неразборчивый, неприхотливый	undecipherible

ҚАТЫСЫ БАР, САПА ТӘН	ИМЕЮЩИЙ ОТНОШЕНИЕ, ПРИСУЩЕ КАЧЕСТВО	CONCERNING, INHERENT QUALITY
айыпты	виновный	guilty
ақаулы	с дефектом	with defect
ақшалы	денежный, платный	moneyed, paid, charged
ақылы	платный	paid, charged
айдарлы	хохлатый	comate
аспалы	подвесной, висячий	hanging
атақты	прославленный, знатный, знаменитый	eminent, famous
емдәмдік	диетический	dietary
ерікті	вольный	free
жанды	одушевленный, живой	animated
жауырынды	плечистый	broad-shouldered
зәрлі	ядовитый	poison-bearing
зиянды	вредный	harmful, unhealthy
зиянсыз	безобидный, безвредный	harmless
қанатты	крылатый	winged
қарулы	вооруженный	armed
қасиетті	достойный, благонравный	worthy, well-behaved
жемісті	плодоносный	fruitful
сирақты	голенастый, длинноногий	long-legged

ЖАҢ-ЖАНУАРЛАР МЕН ХАЙУАНАТТАРҒА ТӘН СЫНДЫҚ БЕЛГІЛЕР	ПРИЗНАКИ КАСАЮЩИЕСЯ ЖИВОТНЫХ И ЗВЕРЕЙ	SIGNS CONCERNING ANIMALS AND ANIMALS
асау	дикий, неприрученный, необъезженный (о коне)	unbroken horse
жүйрік	быстрый (скакун)	fast horse
бақырауық	ревун (о верблюде)	howler
биязы	тонкий, нежный (о шерсти)	fingering
жабайы	дикий, одичалый	wild
қоңсыз	худой, тощий, неупитанный	skinny
қысыр	яловая	dry
тағы	дикий	wild
тоқал	безрогий	acerous

ТАБИҒАТ ҚҰБЫЛЫСТАРЫ	ПРИРОДНЫЕ ЯВЛЕНИЯ	NATURAL
бұлтты	облачный	cloudy
бұлтсыз	безоблачный	cloudless
бұлыңғыр	пасмурный	overcast
дымқыл (ауа)	влажный, сырой (воздух)	moist/humid air
жайма-шуақ	солнечный, ясный (о погоде)	sunny
жауын-шашынды	дождливый	rainy
желді	ветренный	windy
қоңыржай (жел)	умеренно прохладный (ветерок)	cool breeze
найзағайлы	грозовой	thundery
өткінші	мимолетный, кратковременный (дождь)	scattered showers
тұманды	туманный	misty
ЗАТТЫҢ КҮЙІ, СИПАТЫ	СОСТОЯНИЕ, ХАРАКТЕРИСТИКА ПРЕДМЕТА	CONDITION CHARACTERISTIC OF SUBJECT
былжыр	полужидкий	semiliquid
сұйық	жидкий	liquid
қою	густой (о жидкости)	thick
қатты	твердый	hard
жұмсақ	мягкий	soft
бітік	густой (о растениях)	bushy
жіңішке	узкий	narrow
қайнақ	кипяченный	boiled
құрғақ	сухой	dry
майысқақ	гибкий, упругий	flexible, elastic
мөлдір	прозрачный	transparent
мұздай	очень холодный, ледяной	very cold, ice
саздақ	глинистый	clayey
созлғыш	тягучий	ductile
солқылдақ	упругий	elastic
сусымалы	скользящий	sliding
жабысқақ	липкий	adhesive
тығыз	плотный	dense
ӘРЕКЕТ САПАСЫ, СЫНЫ	КАЧЕСТВО ДЕЙСТВИЯ	QUALITY OF THE ACTION
оңай	легкий, несложный	simple, not sophisticated
қиын	тяжелый, трудный	hard
сорақы	нелепый	absurd

ӨСІМДІК

тез өскіш
сағақты
сағызды
улы
шүйгін
шығымды

РАСТЕНИЕ

быстрорастущий
черешковой
каучуковый
ядовитый
сочный, питательный
(о траве)
урожайный

PLANT

fast-growing
petiolar
rubber
poison-bearing
juicy
productive

ӨСІМДІК

өскіш
сағақты
сағызды
улы
шүйгін
шығымды

РАСТЕНИЕ

быстрорастущий
черешковой
каучуковый
ядовитый
сочный, питательный
(о траве)
урожайный

PLANT

fast-growing
petiolar
rubber
poison-bearing
juicy
productive

КИІМ

төзімді
алба-жалба, алба-жұлба
ағал-жағал
көнетоз
тоз-тоз
тозыңқы
үйлесімді

ОДЕЖДА

крепкий, прочный
рваная, лохмотья
испачканный
поношенный, потертый
изношенный, потрепанный
поношенный (об одежде)
соответствующий,
гармонирующий

GARMENTS

hardwearing fabric, durable
stuff
torn, rags
soiled
well-worn, used
shabby
threadbare
appropriate, conformable

**ТЕК ПЕН ТҮРГЕ ҚАТЫСТЫ
СЫН ЕСІМДЕР**

әдеби
араб
біртекті
ғылыми
діни
империалистік
кәсіби
кітаби
тарихи

**ИМЕНА ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ,
КАСАЮЩИЕСЯ
ПРОИСХОЖДЕНИЯ
И ТИПА
ADJECTIVES
CONCERNING
ORIGINS AND A KIND**

литературный
арабский
однородный
научный
религиозный
империалистический
профессиональный
книжный
исторический
literary
arabic
homogeneous
scientific
spiritual
imperialist, imperialistic
professional
portrait
historic

ДЕРЕКТІ, ДЕРЕКСІЗ ЗАТТАРҒА ОРТАҚ ҚОЛДАНЫЛАТЫН СЫН ЕСІМДЕР	ИМЕНА ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ ПРИМЕНЯЕМЫЕ ОДИНАКОВО К КОНКРЕТНЫМ, НЕКОНКРЕТНЫМ ВЕЩАМ	ADJECTIVES APPLIED EQUALLY TO CONCRETE, INCONCRETE THINGS
айшықты	выразительный, яркий	significant
баянды	устойчивый, стабильный	stable
бөтен	чужой	alien
айғыз-айғыз	грязный	dirty
жалбыр	всклокоченный (о шерсти)	tousled
жарамды	годный	fit (for)
жарамсыз	негодный	unfit
заңды	законный	legal
заңсыз	незаконный	illegal
кір-қожалақ	чумазый, сильно испачканный	dirty- faced
кіршісіз	чистый	pure
қабырғалас	соседний, смежный	adjacent
АДАМҒА ҚАТЫСТЫ АНЫҚТАУЫШТАР	ЧЕЛОВЕЧЕСКИЕ КАЧЕСТВА	HUMAN QUALITIES
ақ құба	белолицый, белокожий	white-skinned
ақ көңіл	простодушный, добрый, малый	unsophisticated
ақ жарқын	жизнерадостный	cheerful
ақжүрек	прямодушный, откровенный, душа на распашку	frank
ала аяқ	пройдоха	rogue
ат жақты	овальное лицо	oval
ашық ауыз	ротозей, раззява	scatterbrain
бармағынан бал тамған	золотые руки	skilful/clever fingers
без бүйрек	бездушный	heartless
бейілі (пейілі) тар	скупой, злонамеренный	ill-intentioned
дүние қоңыз	скупой, скупердяй	miser
діні қатты	бездушный, черствый	stale
екіжүзді	двуличный	double-faced
екі ұшты	неискрениый, лицемерный	hypocritical
еті тірі	активный, деятельный, энергичный	active, energetic
жат бауыр	чужак	stranger
жау жүрек	смелый, смельчак	bold spirit
жел өкпе	легкомысленный	light-minded, light-hearted
жеті қараңғы түн	глубокая, поздняя ночь	late night
жүрек жұтқан	бесстрашный, храбрый, смелый	courageous

жібі түзу	порядочный	decent
иман жүзді	добродушный, доброжелательный	good-natured
иманы жоқ	бессовестный, нечестный	shameless, unjustice
іі жұмсақ	добрый, мягкий (о человеке)	kind, mild/gentle disposition
кең пейіл	добродушный, широкая натура	good-natured
көзі ашық	грамотный, мыслящий	competent, intellectual
көк ми	глупый, бестолковый, дубовая голова	stupid, blockhead, numskull
көрсө қызар	падкий, быстро увлекающийся	having a weakness/greedy
кіші пейіл	скромный, обходительный, учтивый	decent
қолы қысқа	бедный	poor
қолы ұзын	влиятельный, богатый	authoritative, influential, powerful
қыпша бел	тонкая талия	slender waist
мінезі ауыр	выдержанный, уравновешанный	self-possessed, self-restrained
сегіз қырлы, бір сырлы	многогранный	many-sided personality
су жүрек	трус	coward
су жаңа	с иголки	spic-and-span, out of the box
тас бауыр	бессердечный, безжалостный	inhuman, brutal
тұзы жеңіл	невезучий	unfortunate
төрт құбыласы сай(түгел)	счастливый	happy
ұр да жық	сорвиголова	madcap, daredevil
іші тар	завистливый	envious
шырт ұйқы	глубокий сон	deep sleep
баяғыдан	с давних пор	since long ago, for a long time
таң сәріде	на заре	at dawn

КИІМ СИПАТЫ

ХАРАКТЕРИСТИКА ОДЕЖДЫ, ОПИСАНИЕ

THE CLOTHES CHARACTERISTIC

сәнді	модный	fashionable
әдемі	красивый	beautiful
жылы	теплый	warm clothes
спорттық	спортивный	sport
жазғы	летний	summer
қысқы	зимний	winter
тар	узкий	tight
кең	широкий	wide
кішкентай	мал, -а, -о, -ы	small
қазіргі	современный	modern

ауыр	тяжелый	heavy
кең	широкий	wide

МАМАНДЫҚ СИПАТЫ	ОПИСАНИЕ ПРОФЕССИЙ	THE DESCRIPTION OF TRADES
------------------------	---------------------------	----------------------------------

биологиялық	биологический	biological
географиялық	географический	geographical
геологиялық	геологический	geological
тарихи	исторический	historical
математикалық	математический	mathematical
медициналық	медицинский	medical
физикалық	физический	physical
философиялық	философский	philosophical
химиялық	химический	chemical
экономикалық	экономический	economic
заңгерлік	юридический	juridicial

ТАМАҚ СИПАТЫ	ОПИСАНИЕ ЕДЫ	THE DESCRIPTION OF MEAL
---------------------	---------------------	--------------------------------

дәмді	вкусный	delicious/ tasty
ыстық	горячий	hot
суық	холодный	cold
жылы	теплый	warm
тәтті	сладкий	taste sweet
қуырылған	жареный	fried
дәмді	вкусно	tastefully
пайдалы	полезный	useful
ащы	горький	bitter
жаңа (қазір ғана дайындалған)	свежий	fresh
пайдалы	полезно	healthy
қышқыл	кислый	sour

ОБЪЕКТІНІҢ САПАСЫ БОЙЫНША СИПАТЫ	ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЪЕКТОВ ПО КАЧЕСТВУ	THE CHARACTERISTIC OF OBJECTS ON QUALITY
---	--	---

таза	чистый	clean
қою (шай)	крепкий	strong tea
қою емес	слабый	weak tea
жаңа	новый	new
ескі	старый	old
жаман	плохой	bad
жақсы	хороший	good
пайдалы	полезный	usefull
жылы	теплый	warm
ащы	горький	bitter
лас	грязный	dirty

жұмсақ	мягкий	soft
бірдей	одинаковый	identical/the same
зиян	вредный	harmful
жаңа	свежий	fresh
қолайлы	удобный	convenient
ағаш	деревянный	wooden
тас	каменный	stone
темір	железный	iron
алтын	золотой	gold
күміс	серебряный	silver
биік	высокий	high/tall
аласа	низкий	low/short
жеңіл	легкий	light
ауыр	тяжелый	heavy
сулы	мокрый	wet, moist
құрғақ	сухой	dry
қатты	твердый	solid
кәдімгі	обыкновенный	ordinary
әдеттегі	обычный	usual
өзгеше	необыкновенный	unusual

ОБЪЕКТІНІҢ ПІШІНІ, ӨЛШЕМІ БОЙЫНША СИПАТЫ	ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЪЕКТОВ ПО РАЗМЕРУ, ФОРМЕ	FORM, SIZE CHARACTERISTICS
тар	узкий	narrow
кең	широкий	broad
дөңгелек	круглый	round

ОБЪЕКТІНІҢ САЛМАҒЫ БОЙЫНША СИПАТЫ	ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЪЕКТОВ ПО ВЕСУ	WEIGHT
орасан	огромный	enormous
ірі	крупный	large

ОБЪЕКТІНІҢ ҚҰНЫ БОЙЫНША СИПАТЫ	ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЪЕКТОВ ПО СТОИМОСТИ	THE CHARACTERISTIC OF OBJECTS AT COST
арзан	дешевый	cheap
қымбат (тауар)	дорогой (товар)	Expensive (goods)
төмен, жоғары (баға)	низкая (ант.), высокая (цена)	low/high price

ОБЪЕКТІНІҢ МЕКЕНІ БОЙЫНША	ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЪЕКТОВ ПО МЕСТУ	THE CHARACTERISTIC OF OBJECTS IN A PLACE
сол	левый	left
оң	правый	right
қалалық саябақ	городской парк	park
жақын	близкий	near
алыс	далёкий	distant

көрші	соседний	neighbouring/ next
бағалы (сыйлық, зат)	ценный (подарок, вещь)	valuable

ОБЪЕКТІНІҢ МЕНШІКТІК СИПАТЫ	ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЪЕКТОВ ПО ПРИНАДЛЕЖНОСТИ	THE CHARACTERISTIC OF OBJECTS ON AN ACCESSORY
------------------------------------	--	--

менің	мой	my
сіздікі	ваш	yours
біздікі	наш	ours
сенің	твой	your
оның	его	his/her
олардың	их	their
өзімнің	свой	my
әкемнің	(дом) отца	father's
бөтен	чужой	somebody else's/another's
университеттік	университетская (гостиница)	university hotel

ОБЪЕКТІНІҢ ӨНЕРГЕ ҚАТЫСТЫ СИПАТЫ	ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЪЕКТОВ ПО КУЛЬТУРЕ	THE CHARACTERISTIC OF OBJECTS ON CULTURE
---	--	---

талантты	талантливый	talented
әдемі	красивый	beautiful
ескі	старинный	old
қазіргі	современный	modern
көне	древний	ancient
танымал	популярный	popular

ОБЪЕКТІНІҢ МУЗЫКАҒА ҚАТЫСТЫ СИПАТЫ	ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЪЕКТОВ ПО МУЗЫКЕ	THE CHARACTERISTIC OF OBJECTS ON MUSIC
---	--	---

классикалық	классический	classical music
музыкалық	музыкальный	music, musical

ЖАЛПЫ ҒЫЛЫМҒА ҚАТЫСТЫ СЫН ЕСІМДЕР	ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ ПО СФЕРЕ НАУКИ	ADJECTIVES ON SCIENCE SPHERE
--	--------------------------------------	-------------------------------------

өте маңызды	идеальный	ideal
жасанды	искусственный	artificial
минимум, ең аз	минимум	minimum
әр алуан, әр түрлі	многообразный	varied
жаңашыл	новатор	innovator
қазіргі	современный	contemporary/modern
қолайлы	удобный	comfortable
абсолюттік	абсолютный	absolute
глобальды, жаһандық	глобальный	global
гуманитарлық, қоғамдық	гуманитарный	pertaining to the humanities/the humanities
классикалық	классический	classical
ақырғы, негізгі, соңғы	конечный	final, last

аз, кішкене, шағын	малый	small
механикалық	механический	mechanical
шолу	обзор	review
сирек, бірегей	уникальный	unique
автоматты	автоматический	automatic
көкейкесті, өзекті	актуальный	topical
нәтижесіз	безрезультатный	ineffectual
шексіз	бесконечный	endless
мазмұнсыз	бессодержательный	empty
жуық (мағынасынан)	близкий (по смыслу)	close (in content)
үйлесімді	гармоничный	harmonious
терең	глубокий	deep
графикалық түр, сызба түрі	графический вид	graphic
ұжымдық	коллективный	collective
комплексті, кешенді	комплексный	complex
нақтылы	конкретный	concrete, specific
сыни	критический	critical
жергілікті (белгілі көлемде)	локальный	local
институтаралық	межинститутный	inter institute
ойластырылмаған жүріс	непродуманный ход	ill-conceived
ортақ	общее	general
тікелей (қорытынды)	прямой (вывод)	straight
бірқалыпты, біркелкі	равномерный	even
көп таралған, өріс алған	распространенный	widespread
жетілген	совершенный	perfect
тиімді	эффективный	effective

АДАМ ЖҮРІСІНЕ ҚАТЫСТЫ СЫН ЕСІМ	ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ ОТНОСИТЕЛЬНО ПОХОДКИ ЧЕЛОВЕКА	ADJECTIVE CONCERNING WALKING OF THE PERSON
---------------------------------------	---	---

әдемі	красивая	beautiful gate
тез	быстрая	rapid gate
тартымды	привлекательная	attractive

АДАМНЫҢ СӨЙЛЕГЕН СӨЗІНЕ ҚАТЫСТЫ СЫН ЕСІМ	РЕЧЬ	SPEECH
---	-------------	---------------

қысқа	короткая	short speech
жаман	плохая	cacology
қатты	громкая	resounding speeches
дөрекі	грубая	rude/coarse speech
түсінікті	понятная	understandable
мәнерлі	выразительная	elocution

АДАМНЫҢ КҮЛКІСІНЕ ҚАТЫСТЫ СЫН ЕСІМ	СМЕХ	LAUGH/LAUGHTER
қуанышты	радостная	joyful
бақытты	счастливая	happy
көңілді	веселая	merry laugh
жалған	фальшивый	insincere/affected smile

АДАМНЫҢ ҚАСЫНА ҚАТЫСТЫ СЫН ЕСІМ	БРОВИ	EYEBROW
қара	черные	black
әдемі	красивые	beautiful
қалың	густые	bushy eyebrows

АДАМ БАСЫНА ҚАТЫСТЫ СЫН ЕСІМДЕР	ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ ОТНОСИТЕЛЬНО ГОЛОВЫ ЧЕЛОВЕКА	ADJECTIVES CONCERNING A HEAD OF THE PERSON
ақылды	умная	clever brain/ wise head/ bright person
ақымақ	бестолковая	muddle-headed

БЕТКЕ ҚАТЫСТЫ СЫН ЕСІМ	ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ ОТНОСИТЕЛЬНО ЩЕКИ	CLEAN FACE
таза	чистые	the pure/clean
ат жақты	продолговатое лицо	horsy faced
қызыл шырайлы	румяные	rosy, pink

ИМЯ ЧИСЛИТЕЛЬНОЕ, THE NUMERALS

САН ЕСІМ

САН	КОЛИЧЕСТВО	QUANTITY
сан	число	number
бөлім	часть	part
қанша	сколько	how many/how much
бірнеше	несколько	some
аз	мало	little/few
көп	много	much/many
жартысы	половина	half

ЕСЕПТІК САН ЕСІМДЕР	КОЛИЧЕСТВЕННЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ	CARDINAL NUMBERS
нөл	ноль	zero
бір	один	one
екі	два	two

үш	три	three
төрт	четыре	four
бес	пять	five
алты	шесть	six
жеті	семь	seven
сегіз	восемь	eight
тоғыз	девять	nine
он	десять	ten
он бір	одиннадцать	eleven
он екі	двенадцать	twelve
он үш	тринадцать	thirteen
он төрт	четырнадцать	fourteen
он бес	пятнадцать	fifteen
он алты	шестнадцать	sixteen
он жеті	семнадцать	seventeen
он сегіз	восемнадцать	eighteen
он тоғыз	девятнадцать	nineteen
жиырма	двадцать	twenty
жиырма бір	двадцать один	twenty one
жиырма екі	двадцать два	twenty two
жиырма үш	двадцать три	twenty three
жиырма төрт	двадцать четыре	twenty four
жиырма бес	двадцать пять	twenty five
жиырма алты	двадцать шесть	twenty six
жиырма жеті	двадцать семь	twenty seven
жиырма сегіз	двадцать восемь	twenty eight
жиырма тоғыз	двадцать девять	twenty nine
отыз	тридцать	thirty
отыз бір	тридцать один	thirty one
қырық	сорок	forty
елу	пятьдесят	fifty
алпыс	шестьдесят	sixty
жетпіс	семьдесят	seventy
сексен	восемьдесят	eighty
тоқсан	девяносто	ninety
жүз	сто	one hundred/a hundred
жүз бір	сто один	one hundred and one
екі жүз	двести	two hundred
үш жүз	тристо	three hundred
үш жүз елу бес	тристо пятьдесят пять	three hundred and five
мың	тысяча	thousand
мың бір	тысяча один	one thousand one
үш мың бес	три тысячи пять	three thousand and five
бес мың үш	пять тысячи три	five thousand and three

РЕТТІК САН ЕСІМДЕР**ПОРЯДКОВЫЕ
ЧИСЛИТЕЛЬНОЕ****ORDINAL NUMBERS**

бірінші	первый	the first
екінші	второй	the second
үшінші	третий	the third
төртінші	четвертый	the forth
бесінші	пятый	the fifth
алтыншы	шестой	the six
жетінші	седьмой	the seventh
сегізінші	восьмой	the eight
тоғызыншы	девятый	the ninth
оныншы	десятый	the tenth
сан	количество	quantity/number
жалпы ұғымдар	общие понятия	general notion
ширек	четверть	a quarter

БӨЛШЕКТІК САН ЕСІМ**ДРОБНЫЕ
ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ****FRACTIONAL
NUMERALS**

екіден бір	одна вторая	a (one) half
үштен бір	одна третья	a (one) third
үштен екі	две третих	two thirds
төрттен бір	одна четвертая	a (one)quarter/ a (one)
бестен үш	три пятых	fourth
үш бүтін оннан бір	три целых одна десятая	three fifths
жиырма бүтін оннан сегіз	двадцать целых восемь десятых	three and a fourth twenty and a eights

**БОЛЖАЛДЫ
САН ЕСІМДЕР****ПРЕДПОЛОЖИТЕЛЬНЫЕ
ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ****PRESUMABLE
NUMERALS**

қырықтай	около сорока	about forty
елудей	около пятидесяти	about fifty
мыңдай	около тысяча	about thousand
он шақты	около десяти	about ten
жиырма шақты	около двадцати	about twenty
жүз шамалы	около ста	about hundred/around hundred
қырықтай	около сорока	about forty
елудей	около пятидесяти	about fifty
мыңдай	около тысяча	about thousand
он шақты	около десяти	about ten
жиырма шақты	около двадцати	about twenty
жүз шамалы	около ста	about hundred/around hundred

**ЖИНАҚТЫҚ
САН ЕСІМДЕР**

біреу
екеу
үшеу
төртеу
бесеу
алтау
жетеу

**СОБИРАТЕЛЬНЫЕ
ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ**

одно
двое
трое
четверо
пятеро
шестеро
семеро

**COLLECTIVE
NUMERALS**

one
two
three
four
five
six
seven

**МЕСТОИМЕНА, PRONOUNS
ЕСІМДІКТЕР****ЖІКТЕУ ЕСІМДІГІ**

мен
сен
сіз
ол
біз(дер)
сендер
сіздер
олар

ЛИЧНОЕ МЕСТОИМЕНИЕ

я
ты
вы
он, она
мы
вы
вы
они

PERSONAL PRONOUNS

i
you
you
he/she
we
you
you
they

**СІЛТЕУ
ЕСІМДІГІ**

бұл
сол
осы
анау, ана, әне, әнеки
мынау, мына, міне
осынау
сонау

**УКАЗАТЕЛЬНОЕ
МЕСТОИМЕНИЕ**

это
тот
этот
тот
этот
этот
тот

**DEMONSTRATIVE
PRONOUN**

this
that
that/this/it
that
this
this
that

**СҰРАУ
ЕСІМДІГІ**

кім?
не? немене?
қай?
қандай?
қанша? неше?
нешінші?
қайда?
қайдан?
қалай?
қашан
қайсы?

**ВОПРОСИТЕЛЬНОЕ
МЕСТОИМЕНИЕ**

кто?
что?
который?
какой?
сколько?
который раз?
куда?
откуда?
как?
когда?
который?

**INTERROGATIVE
PRONOUN**

who?
what?
which?
which?
how many?/how much?
which times?
where?
where from?
how?
when?
which?

ӨЗДІК ЕСІМДІГІ	ВОЗВРАТНОЕ МЕСТОИМЕНИЕ	REFLEXIVE PRONOUN
өзім	я сам	myself
өзің	ты сам	yourself
өзіңіз	вы сами	yourself
өзі	он сам	himself
өз	сам	oneself/himself/herself
өзіміз	мы сами	ourselves
өздерің	вы сами	yourselves
өздеріңіз	вы сами	yourselves

БЕЛГІСІЗДІК ЕСІМДІГІ	НЕОПРЕДЕЛЕННОЕ МЕСТОИМЕНИЕ	INDEFINITE PRONOUN
бір, біреу	кто-то	somebody/anybody
бірдеңе (бірдеме)	что-то	something/anything
бірнеше	несколько	some/any
кейбір, кейбіреу	некоторый	somebody/anybody
кімде-кім	кто-то	somebody
әрқайсысы	каждый	each, every
әлдекім	кто-то	someone
әлдене	что-то	something
біреу-міреу	кто-то	somebody
қайсыбір	некоторый	some
әркім	каждый	every
әрқалай	по-разному	differently, in different ways
әлдеқашан	давно	long ago
әлдеқайда	куда-то	somewhere

БОЛЫМСЫЗДЫҚ ЕСІМДІГІ	ОТРИЦАТЕЛЬНОЕ МЕСТОИМЕНИЕ	NEGATIVE PRONOUN
еш	ни	none (of)
ешкім	никто	nobody
ештеме (ештеңе)	ничто	nothing
ешқашан	никогда	never
түк, дәнеңе (дәнеме)	ничто	nothing
ешқайда	никуда	nowhere
ешқандай	никакой	none

ҮСТЕУ

МЕКЕН ҮСТЕУ	НАРЕЧИЯ МЕСТА	ADVERB OF PLACE
осында, мұнда	здесь	here
оңға	направо	to the right
солға	налево	to the left
онда, анда	там	there
қасында, жанында, маңында	рядом	next to
алда, алдында	вперед	ahead/in front
бір жерде	где-нибудь	somewhere
іште	внутри	inside
сыртта	снаружи	outside
жоғарыда, үстінде	наверху, сверху	above
артта, артында	сзади	behind
ортада	между, посреди	in the middle
әрмен, әрмен қарай, әріде	дальше	farther, further
айнала	вокруг	around
ешқайда	нигде	nowhere
кеңістіктегі бағыт, қашықтық, орын	место, расстояние и ориентация в пространстве	place, distance and orientation
орын	место	place
жақын	близко	near
алыс	далеко	far
осында	здесь	here
қасында	около	near/around
жоғарғы	вверху	up/ above
төмен	внизу	below
сол жақта	слева	to/from/on the left (of)
оң жақта	справа	to/at/from/on the right (of)
жоғары	вверх	up, upwards
төмен	вниз	down, downwards
мұнда	сюда	here
сонда	туда	there
алға	прямо	straight

МЕЗГІЛ ҮСТЕУ	НАРЕЧИЯ ВРЕМЕНИ	TIME ADVERBS
бірізділік	последовательность	sequence
қазір	сейчас	now
жақында	недавно	recently
кейін	после	later (on)
жақында	скоро	soon
соңғы кезде	в последнее время	lately, of late, latterly,
қазір ғана	только что	recently, just, only just
бұрын	раньше	before, earlier
сонда	тогда	not long ago, recently
қарсаңында	накануне	the day before
бірде	однажды	once, one day
баяғыда	давно	long ago
іле-шала	немедленно	immediately
ұзамай	вскоре	soon
ешқайда	нигде	nowhere
ендігәрі	в следующий раз	next time
оқиғаның, әрекеттің	повторяемость	singularity and repeatability
қайталанымдығы	действий, событий	of actions, events
әдетте	обычно	usually
күнде (күн, ай және т.б.)	каждый (день, месяц и т.д.)	every (day, month, etc.)
қазір	сейчас	now
кенеттен	вдруг	suddenly
күнделікті, күн сайынғы	ежедневный	daily
бір күні, бірде	раз	once
әрқашан	всегда	always
кейде	иногда	sometimes
ешқашан	никогда	never
жиі	регулярно	constantly
сирек	редко	seldom
жиі	часто	often
жыл сайын	ежегодный	yearly, annual
күнде, күн сайын	ежедневно	everyday, daily
содан кейін	потом	then
болашақта	в будущем	in future
жақында	недавно	recently
кейін	позже	later (on)
келесі	следующий	next
өткен (жыл)	прошлый (год)	last year
ерте	рано	early
кеш	поздно	lately
дейін, кейін (жұмыстан)	до, после (работы)	before/after

(2 сағаттан) соң	через (2 часа)	in two hours
таңертеңнен кешке дейін	с утра до вечера	from morning till night
жыл сайын	ежегодно	yearly, every year, annual
енді	теперь	now
қазіргі кезде	в настоящее время	currently, at present
тез (жасадым)	быстро (сделал)	quickly
алдында (жұмыс)	перед (работой)	before
уақыт бойынша бағыт	ориентация во времени	orientation on time
баяғыда	давно	long ago
осы кезде	в это время	at this time
сол кезде	в то время –	at that time
сол кезде	тогда	then
келешек	будущий	next
ұзақ (жасадым)	долго (делал)	(for) along time

ҚАЙТАЛАНЫМДЫЛЫҚ ЖӘНЕ ЖИІЛІК

ПОВТОРЕНИЕ И ЧАСТОТНОСТЬ

REPETITION AND FREQUENCY

әдетте	обычно	usually
жиі	часто	often/ frequently
сирек	редко	seldom
кейде	иногда	sometimes
ешқашан	никогда	never
анда-санда	иногда	at times
әрқашан	всегда	always
тұрақты	постоянно	permanently
күні-түні	днем и ночью	day and night
үнемі, ұдайы	постоянно	constantly/continually
әйтеуір	когда-нибудь	some time, some day
әлсін-әлі	часто	often
ара-арасында	между ними	meanwhile
оқта-текте	иногда	at times

КЕШЕ/БҮГІН/ЕРТЕҢ

ВЧЕРА/СЕГОДНЯ/ЗАВТРА

YESTERDAY/TODAY/ TOMORROW

кеше	вчера	yesterday
бүгін	сегодня	today
ертең	завтра	tomorrow
былтыр	прошлом году	last year
биыл	в этом году	this year
күндіз	днем	in the day time
түнде	ночью	at night
кешке	вечером	in the evening
таңертең	утром	in the morning

қазір	сейчас	now
алдыңғүні	позавчера	the day before yesterday
бүрсігүні	послезавтра	the day after tomorrow
енді	теперь	now/nowadays
бұрын	раньше	before
күні бойы	целый день	the whole day
таң сәріде	на рассвете	at dawn

СЕБЕП-САЛДАР ҮСТЕУ	НАРЕЧИЯ ПРИЧИНЫ И СЛЕДСТВИЯ	CAUSE AND EFFECT ADVERBS
босқа	зря	for nothing
құр босқа	напрасно	in vain, for nothing
амалсыздан, лажсыздан	поневоле, вынужденно	by force
бекерге	попусту, понапрасну	in vain, to no purpose
текке	зря	to no purpose
шарасыздан	безысходно	hopeless

ҚИМЫЛ-СЫН ҮСТЕУ	НАРЕЧИЯ ОБРАЗА И СПОСОБА ДЕЙСТВИЯ	ADVERBS OF AN IMAGE AND WAY OF ACTION
тез, жылдам	быстро, скоро	fast/quick
жедел, шапшаң	быстро	quickly
үнемі	постоянно	permanently
ақырын	потихоньку	slowly/gradually
дереу	быстро, моментально	quickly, instantly, in a moment
бірден	резко	sharply
қолма-қол	сразу, из рук в руки	at once
лезде	мгновенно, миг, сразу	instantly, in an instant
кенет	внезапно	suddenly
түгел	полностью	fully
әзер, әрең	едва, еле-еле, кое-как, с трудом, насилиу	hardly, only just, with difficulty

оқыс	внезапно	suddenly
ерекше, өзгеше	особенно	especially
жасырын	скрытно	secretly, in secret
біржола	совсем	entirely, totally
жападан-жалғыз	одиоко	lonely
емін-еркін	свободно	free
құр	зря	for nothing
зорға	еле	hardly, scarcely
аздап	понемножку	little by little

ТОПТАУ МӘНДІ ҮСТЕУ	НАРЕЧИЯ ВЫРАЖАЮЩИЕ ГРУПП	ADVERBS EXPRESSING GROUPS
біреулеп, бір-бірлеп	по одному	one by one
екеулеп	по двое	two by two
рет-ретімен	по порядку	one after another
қос-қостап, жұп-жұбымен	парами	in pairs
бас-басына	каждому	for each

МАҚСАТ МӘНДІ ҮСТЕУ	НАРЕЧИЯ ЦЕЛИ	PURPOSE ADVERBS
әдейілеп	специально, нарочно	especially, purposely
әдейі, жорта	умышленно, намеренно	intentionally
қасақана	как назло	as ill luck would have it

БАҒАЛАУ МӘНДІ ҮСТЕУ	НАРЕЧИЯ ВЫРАЖАЮЩИЕ ОЦЕНКИ	ADVERBS EXPRESSING ESTIMATIONS
тамаша	прекрасно	wonderful
керемет	замечательно	remarkable, wonderful
әдемілеп	красиво	gracefully
топастықпен	глупо	foolishly
ақымақтықпен	по-дурацки	foolishly
сұмдық	ужасно	terrible

СЫН МӨЛШЕРДІ МОДАЛЬДЫ-БАҒАЛАУ МӘНДІ ҮСТЕУ	СТЕПЕНИ ВЕЛИЧИНЫ ПРИЗНАКА С МОДАЛЬНО-ОЦЕНОЧНЫМ ЗНАЧЕНИЕМ	DEGREES OF SIZE OF A SIGN WITH MODAL-ESTIMATED VALUE
дәл	точно	exactly
ылғи	постоянно	always/constantly
тіпті	вовсе	quite, at all
мүлдем	совсем	quite, entirely

МӨЛШЕР ҮСТЕУЛЕРІ	НАРЕЧИЯ ОБЪЕМА	ADVERBS OF SIZE
біраз	немного	a little/some
өте	очень	very
жеңіл-желпі, аздап, сәл	слегка	somewhat, slightly, gently
едәуір	достаточно	enough
әбден	вполне	quite, fully
оншама, сонша	немного	a little, some
азғана, зорға, сәл	чуть	just
әрең	едва	hardly
әбден	вполне	quite, fully
өте-мөте, өте	крайне	extremely
анағұрлым	намного	much, by far
бірен-саран	некоторый	certain
қыруар	много	numerous

БІР-БІРІМЕН САЛЫСТЫРУ	СОПОСТАВЛЕНИЯ ДВУХ ВЕЛИЧИН ПРИЗНАКА	COMPARISON OF TWO SIZES OF A SIGN
көп	много	much/a lot of
әрең	едва	hardly, just a bit
аздап қана	немного	a little, some
әлдеқайда	намного	far and away
салыстырмасыз	несопоставимо	incomparably
МӨЛШЕРДІҢ БҰЗЫЛУЫ	НАРУШЕНИЕ МЕРЫ ПРИЗНАКА	INFRINGEMENTS OF A MEASURE OF A SIGN
тым	слишком	too
тіпті	даже	even
өте-мөте, аса	чрезмерно	excessively, (far) too
МЕТРИКАЛЫҚ БАҒАЛАУ (КЕҢІСТІК, УАҚЫТ, ТЕМПЕРАТУРА, МАССА)	МЕТРИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА (ПРОСТРАНСТВО, ВРЕМЯ, ТЕМПЕРАТУРА, МАССА)	METRIC ESTIMATION (SPACE, TIME, TEMPERATURE, WEIGHT)
алыс	далеко	far
жақын	близко	near
ыстық	жарко	hot
ауыр	тяжело	heavy
жеңіл	легко	easy
суық	холодно	cold
ұзақ	долго	long /(for) a long time
жиі	редко	seldom
салқын	прохладно	cool
ӘРЕКЕТТІ БАҒАЛАУ	ОЦЕНКИ ДЕЙСТВИЯ	ACTION ESTIMATIONS
қиын	трудно	difficult
оңай	легко	easy
әлсіз	слабо	bad(ly), poorly
қолапайсыз, ебедейсіз	неуклюжий	awkward, clumsy
ӘЛЕУМЕТТІК ЖАҒДАЙДЫ БІЛДІРЕТІН ҮСТЕУЛЕР	НАРЕЧИЯ СОЦИАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ	ADVERBS OF A SOCIAL CONDITION
бірге, бірлесе	совместно	in common, jointly
жалғыз	одиного	lonely
КӨМЕКШІ СӨЗДЕР	СЛУЖЕБНЫЕ СЛОВА	SYNTACTIC WORDS
алдында	вперед	in front
артында	сзади	from behind
үстінде	поверхности	in the surface
астында	под	under
ішінде	внутри	inside
сыртында	снаружи	outside
қасы, маңы, жанында	около, рядом	near, next to

түбі	дно	bottom
арасы	между	between
ортасы	посреди	in the middle of
басы	начало	beginning
айналасы	вокруг	around
шеті	край	border, edge
төңірегі	вокруг	round
тұсы	напротив	on the opposite side
шылау сөздер	послелогои	postposition

ЖАЛҒАУЛЫҚТАР

СОЮЗЫ

CONJUNCTION

себебі	потому что, из за того	because /because of
өйткені	потому что, ведь, ибо	because /as/ for
бірақ	но	but
немесе, әлде	или	or
кейде	иногда	sometimes
себебі	потому что, из за того	because, because of
	потому что, ведь, ибо	that is why, as, for, because
өйткені	поэтому	therefore, so
сондықтан, сол себепті	все-таки, все же тем	for-all that, none the less,
сонда да	не менее	nevertheless
бірде	однажды	once, one day
біресе	иной раз	sometimes
яғни	значит, то есть	that is
алайда	все же, однако	but
не болмаса	или	or
демек	значит	so, then, well then
мен, бен, пен, және	и	and
әйтпесе	иначе, в противном случае	otherwise
әйтсе де	все же, тем не менее	though
яки	значить, то есть	that is
ендеше	тогда	then

ҚЫСТЫРМА СӨЗДЕР

ВВОДНЫЕ СЛОВА

PARENTHESIS

әрине	конечно	of course
расында	воистину, в действительности, на самом деле	in truth
біріншіден	во-первых	first, first of all
екіншіден	во-вторых	in the second place
рас	правда	true
сірә	возможно	it is possible
қысқасы	короче говоря	in short, to cut a long story short

амал қанша	к сожалению	unfortunately
меніңше	по-моему	i think/to my mind/in my opinion
ақыр аяғында	наконец	at last
сірә	наверняка	for sure
бәлкім	возможно	possibly
шынында	в действительности	in reality, in (actual) fact
		possibly

СЕПТЕУЛІКТЕР

ПОСЛЕЛОГИ

POSTPOSITION

дейін, шейін	до	to
күні бойы	целый день	whole day
кейін, соң	после	after
бірге	вместе	together
туралы, жайында, жөнінде	о, об	about
кешеден бері	со вчерашнего дня	since yesterday
үшін	ради, для	for the sake of
жуық, тарта, таяу	приблизительно	approximately
арқылы	через	through
сайын	после каждого	after each
бері	со, с	since
шамалы, шақты	примерно, приблизительно	approximately
сенен гөрі	чем ты	than you
менен басқа	кроме меня	except me

ДЕМЕУЛІКТЕР

ПОСЛЕЛОГИ

PARTICLES

сұраулықтар:	вопросительные частицы:	
ма/ме/ба/бе/па/пе/ше – сен ше? кітап па?	– а ты? книга-ли?	are you? is it a book?
шектік:	ограничительные:	
қана/ ғана –ақ, тек – бүгін ғана кешіктім.	только сегодня опоздал	i ‘ve been late only today

МОДАЛЬ СӨЗДЕР

МОДАЛЬНЫЕ СЛОВА

MODAL WORDS

қажет, керек	нужен	need
сияқты, секілді, тәрізді	похоже	like
шығар	возможно	possibly, perhaps
қажет, керек	нужен	necessary
тиіс	должен	have to
болар, ықтимал	вероятно	may be

МАҚАЛ-МӘТЕЛДЕР

ЕҢБЕК ПЕН КӘСІП. ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ӨНЕР	ТРУД. ПРОФЕССИЯ. НАУКА. ИСКУССТВО	WORK. LABOUR. PROFESSION
Еңбек етсең еленерсің, Қызығына бөленерсің. Еңбек ет те мақтан, Ойнап күл де шаттан.	Мешай дело с бездельем, проживешь век с весельем; Умей дело делать, умеи и позабавиться.	All work and no play makes Jack a dull boy.
Иске уақыт, ермекке сағат.	Делу время, потехе час.	Business before pleasure.
ӨМІР. ӨЛІМ. ТАҒДЫР	ЖИЗНЬ. СМЕРТЬ. СУДЬБА	LIFE. DEATH. FATE
Жоқтық не жегізбейді, Тоқтық не дегізбейді.	Нужда многому научит; нужда научит кузнеца са- поги тачать.	Adversity (misery or poverty) makes strange bedfellows; misery or poverty acquaints men with strange bedfellows; need makes the old wife trot.
Ақша ақшадан құралады; Бай байға құяды, сай сайға құяды.	Деньги к деньгам идут; деньга на деньгу набегает.	Money begets (breeds, draws, makes) money.
Қырық жыл қырғын болса да, ажалды өледі.	Кому суждено быть повышенным, тот не утонет; чему быть, того не миновать.	He that is born to be hanged shall never be drowned.
ҚИЫНШЫЛЫҚ. ҮМІТ. АҚЫЛ-КЕҢЕС. ТӘЛІМ-ТӘРБИЕ	ТРУДНОСТЬ. НАДЕЖДА. СОВЕТ. ВОСПИТАНИЕ	DIFFICULTIES. HOPE. ADVICE
Балықты жүзуге үйретпе. Күшікті үруге үйретпе.	Не учи рыбу плавать; не учи ученого; яйца курицу не учат.	Don't teach your grandmother to suck eggs; never offer to teach fish to swim.
Оқу инемен құдық қазғандай. Қиындыққа жол жоқ.	Через тернии к звездам.	Every path has a puddle.
Ерте тұрған жігіттің ырысы артық, Ерте тұрған әйелдің бір ісі артық.	Кто хочет преуспевать, должен пораньше вставать; заря деньгу родит.	He that will thrive must rise at five.
Екпей егін шықпас, Үйренбей білім жұқпас. Білімнің басы бейнет Соңы зейнет.	Много не сделаешь, пока не выучишься, но много надо сделать, чтобы выучиться; труд и горы сравнивает.	He who would climb the ladder must begin at the bottom.

Барымен базар, Жоқты қайдан қазар.	Чем богат, тем и рад.	If you cannot have the best, make the best of what you have.
Ақылмен басқарғанды, Ықыласпен тыңдайды.	С умом и дело спорится.	If you command wise, you'll sell her milk too.
Бейтаныс кісі бітеу жаңғақ. Адамның сырты алдамшы.	Не суди о людях и вещах с первого взгляда.	Judge not of men and things at first sight.
Керек тастың ауырлығы жоқ.	В конце концов, все пригодится.	Keep a thing year and you will find a use for it.
Өрт болмасын десең, ұшқыңды өшір. Ұшқыннан жалын лаулайды.	Искру туши до пожара, беду отводи до удара.	A little fire is quickly trodden out.
Ғасыр жасасаң, Ғасыр бойы үйрен.	Век живи, век учись.	Live and learn.
Асау үшін жасама, Жасау үшін аса.	Жить не для того, что- бы есть, но есть для того, чтобы жить.	Leave not to eat, but eat to live.
Өткенге өкініш аз. Уақытыңның босқа өткені, Өміріңнің бос кеткені.	Потерянного времени не воротить.	Lost time is never found again.
Асығыс түбі өкініш.	Поспешность нужна толь- ко при ловле блох.	Nothing must be done hastily but killing of fleas.
Әсіре қызыл тез оңады.	Что быстро созревает, то быстро портится.	Soon ripe, soon rotten.
Кесір сөзде қырсық көп, Кесір адамда тыртық көп.	Злом зла не поправишь; оплата злом за зло до до- бра не доведет.	Two wrongs do not make a right.

ДОСТЫҚ. МАХАББАТ.
ҮЙЛЕНУ. ОТБАСЫ.
БАЛА-ШАҒА.

ДРУЖБА. ЛЮБОВЬ. БРАК.
СЕМЬЯ. ДЕТИ.

FRIENDLINESS. LOVE.
MARRIAGE. FAMILY.

Адамнан ала да туады,
құла да туады.

В семье не без уroda,
и на урода все не в угоду.

Accidents will happen in the
best regulated families; it is
a small flock that has not
a black sheep; there is a
black sheep in every flock.

Қыз күнінде қыздардың бәрі
жақсы, Жаман қатын
қайдан шығады.

Все девушки хороши - а
откуда берутся злые жены?

All are good lasses, but
whence come the bad
wives.

Қауын пәлегінен ұзамайды.
Әкеге тартып ұл өсер,
Шешеге тартып қыз өсер.
Ананың ізін қыз басар,
Атаның ізін ұл басар.

Яблоко от яблоньки
недалеко откатывается;
недалеко от дерева яблочко
падает; каков корень, таков
и отпрыск.

As the tree, so the fruit; like
father, like son; like mother,
like child (or daughter).

Есептескен ел болмас.

У друзей все общее.

Between friends all is
common.

Алыстан арбалағанша,
Жақыннан дорбала.

Лучше синица в руке,
чем журавль в небе

A bird in the hand is worth
to in the bush.

Досыңды қиналғанда
бір сына,
Қуанғанда бір сына.

Друзья познаются в беде;
друг познается в несчастье;
друг познается на рати да
при беде; коня в рати узна-
ешь, а друга в беде.

A friend in need
is a friend indeed;
a friend is never known till
a man have need;
prosperity makes friends
and adversity tries them.

Жақсы әйел жаман
еркекті адам етеді.

Если Джек хорош, то Джил
будет хороша; у хорошего
мужа жена хорошая.

A good Jack makes
a good Jill.

Көршің соқыр болса,
Бір көзіңді қысып жүр.

С кем поведешься, от того
и наберешься; свяжись
с дураком сам дурак будешь;
грязью играть руки марать.

He who scrubs every pig
he sees will not long be
clean himself; you can't
touch pitch, without being
defiled; he that lives with
cripples learns to limp.

Жүгірген жетпес,
Бұйырған кетпес.

Чему быть, того
не миновать

Every cloud has a silver
lining.
What must be, must be

Жасында шолжың болса, өскенде мылжың болады. Жақсыдан жаман туады, бір аяқ асқа алғысыз, Жаманнан жақсы туады, адам айтса нанғысыз.	Из маменькиных сынков героев не выйдет.	Mother's darlings are but milksoop heroes.
--	--	---

ДЕНСАУЛЫҚ. БАҚЫТ. БАҚЫТСЫЗДЫҚ.	ЗДОРОВЬЕ. СЧАСТЬЕ. НЕСЧАСТЬЕ.	HEALTH. HAPPINESS. UNHAPPINESS.
Кесел батпаңдап кіріп, Мысқалдап шығады.	Здоровье выходит пудами, а входит золотниками; бо- лезнь скачет в дом на пе- ременных, а выбирается на долгих.	Agues come on horseback but go away on foot.

Бәле бәлені ілестіре келеді.	Беда не приходит одна, беда беду накликает; беды вереницами ходят; беда семь бед приводит.	An evil chance seldom comes alone.
------------------------------	---	---------------------------------------

ТІЛ. ТІЛ ӨНЕРІ.	ЯЗЫК. РЕЧЬ.	LANGUAGE AND SPEECH.
Тіл тас жарады, Тас жармаса, Бас жарады.	Бритва скребет, а слово ре- жет; злые языки- острый меч; не ножа бойся-языка.	The tongue is not steel, yet it cuts; many words cut more than swords.

Жақсы байқап сөйлер, Жаман шайқап сөйлер.	Умей вовремя сказать, вовремя смолчать; умный взвешивает свои слова, а дурак говорит не думая.	Words are the wise man's counters and the fool's money.
--	---	---

БЕЙБІТШІЛІК. СОҒЫС.	МИР. ВОЙНА.	PEACE AND WAR.
Қатты басталған жауын тез басылады.	После бури наступает затишье.	After a storm comes calm.

Махаббат пен соғыста барша тәсіл тиімді.	В любви и на войне все средства хороши.	All is fair in love and war.
---	--	------------------------------

Біреудің басын шатады, Өзі аулақ қашады.	Два дурака дерутся, а третий смотрит.	Councils of war never fight.
---	--	------------------------------

Шегірткеден қорыққан егін екпес.	Волков бояться в лес не ходить.	He that is afraid of wounds must not come near a battle.
-------------------------------------	------------------------------------	--

Жеңгенді айыптамас болар. Табыстыны тәлкек қылма.	Победителей не судят.	Success is never blamed.
---	-----------------------	--------------------------

**АЛЛЕГОРИЯЛЫҚ
МАҚАЛ-МӘТЕЛДЕР**

**АЛЛЕГОРИЧЕСКИЕ
ПОСЛОВИЦЫ
И ПОГОВОРКИ**

**ALLEGORICAL
PROVERBS
AND SAYINGS**

Түсі игіден түңілме.

Хорошая лошадь не может
быть плохой масти.

A good horse cannot be of
a bad colour.

Түймедейді түйедей
қылады; Сыныққа сылтау
көп. Ит ашуын тырнадан
алады.

Если вам нужен предлог,
чтобы избить собаку,
скажите, что она съела
сковороду.

If you want pretence to
whip a dog, say that he ate
the flying pan.

Ақымақ тойынса,
Туысын танымайды.

С дураками шутить опасно.

Jest with an ass and he will
flap you in the face with
his tail.

Ақылдыға сөз айтсаң,
Аз ойланып біледі;
Ақылсызға сөз айтсаң,
Тыңдайды да, күледі.

Глупец, кто свяжется
с глупцом.

Never bray at an ass.

Екі қошқардың басы бір
қазанға сыймайды.

Два знатока редко согла-
шаются друг с другом; два
медведя в одной берлоге
не уживутся.

Two of trades never (or
seldom) agree.

Алдыңғы дөңгелек қайда
жүрсе, соңғы дөңгелек
сонда жүреді.

Куда лошадь, туда и телега.

The wagon must go whither
the horses draw it.

Таз тарағанша,
Той тарқайды.

Пока солнце взойдет, роса
очи выест; пока трава
вырастет, лошадь с голоду
подохнет.

While the grass grows
the horses (or the steed)
starve.

A large area of the page is filled with horizontal lines, providing a space for writing or drawing. The lines are evenly spaced and extend across most of the page width.

Для уровней элементарного, базового, среднего и уровня выше среднего предлагаются следующие фонды слов и словосочетаний

ISBN 978-601-7185-40-4

ISBN 978-601-7185-41-1

ISBN 978-601-7185-38-1

ISBN 978-601-7185-39-8

ҚАЗАҚ
тілін
менгерудің тақырыптық
лексикалық минимумы

Минимальный фонд слов и словосочетаний, достаточных для владения казахским языком на высоком уровне.

Минимальный фонд слов и словосочетаний способствует формированию у обучающегося навыка правильного употребления слов и словосочетаний казахского языка, умению связывать слова и словосочетания в соответствии с ситуациями общения.

Минимальный фонд слов и словосочетаний

- способствует расширению словарного запаса;
- основан на ситуациях повседневной жизни;
- соответствует принципам мировых и европейских стандартов языкового обучения;
- лексические единицы представлены на трех языках: казахский, русский и английский.

www.kazakhtest.kz